

3475/V-3

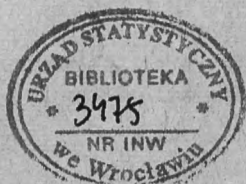
ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY MIASTA WROCŁAWIA

W OKRESIE KADENCJI SEJMU PRL I RAD NARODOWYCH
1965—1968



MIEJSKI URZĄD STATYSTYCZNY
WE WROCŁAWIU

**ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY
MIASTA WROCŁAWIA
W OKRESIE KADENCJI SEJMU PRL I RAD NARODOWYCH
1965-1968**



3475

WROCŁAW

MARZEC

1969

KOLEGIUM REDAKCYJNE

PRZEWODNICZACY

Stefan Małkus

CZŁONKOWIE

Zbigniew Jedynak

Jolanta Jędrzejewska

Zofia Kuczyńska

Bronisława Stępniewska

Wykresy: Cezary Łukasik

Int. L. S.
58

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone wyłącznie
z podaniem źródła.

Drukowano: Zarząd Drukarni Zakładowej GUS

Oddział we Wrocławiu zam. 97/69.

Nakład 1000 egz.



P R Z E D M O W A

Miejski Urząd Statystyczny we Wrocławiu oddaje do rąk Czytelnika specjalną publikację omawiającą węzłowe problemy rozwoju gospodarczego i społecznego miasta Wrocławia w okresie ostatnich lat.

Publikacja omawia wyniki społeczno-gospodarcze osiągnięte podczas ostatniej kadencji Sejmu i rad narodowych - - lata 1965-1968 - na tle wyników uzyskanych w latach 1961-1964.

Kolejne rozdziały zawierają fakty i liczby z poszczególnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego, a także działalność rad narodowych jako organu przedstawicielskiego.

W końcowej części publikacji zamieszczono aneks obejmujący dane liczbowe charakteryzujące rozwój miasta Wrocławia w latach 1960-1968.

Dane liczbowe dla roku 1968 zawarte w publikacji są nieostateczne i mogą ulec zmianie w dalszych opracowaniach.

Publikacja została opracowana przez pracowników Miejskiego Urzędu Statystycznego we Wrocławiu.

mgr Stefan Małkus

DYREKTOR

**MIEJSKIEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO
WE WROCŁAWIU**

Wrocław, kwiecień 1969 r.

OBJASNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- K r e s k a /-/-** - zjawisko nie występuje
- Z e r o /0/** - zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi.
- K r o p k a /./** - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- Z n a k /x/** - wypełnienie rubryki ze względu na układ tablicy jest nie-
możliwe lub niecelowe.
- "w tym"** - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

zł	=	złotych	m ³	=	metr sześcienny
tys.	=	tysiąc	km	=	kilometr
mln.	=	milion	mb	=	metr bieżący
kg	=	kilogram	ha	=	hektar
q	=	kwintal	kW	=	kilowat
t	=	tona	MW	=	megawat
l	=	litr	kWh	=	kilowatogodzina
mm	=	milimetr	szt.	=	sztuka
cm	=	centymetr	hl.	=	hektolitr
m	=	metr	c.d.	=	ciąg dalszy
m ²	=	metr kwadratowy	dok.	=	dokończenie

S P I S R O Z D Z I A Ł Ó W

	str.
Przedmowa	3
Wstęp	7
Ludność	9
Zatrudnienie	16
Inwestycje	24
Przemysł	31
Budownictwo	43
Rolnictwo	48
Transport i łączność	61
Handel wewnętrzny	67
Gospodarka mieszkaniowa	76
Gospodarka komunalna	82
Szkolnictwo	98
Kultura i sztuka	107
Ochrona zdrowia	113
Finanse	118
Rady narodowe	131
Aneks - ważniejsze dane liczbowe o rozwoju społeczno-gospodarczym m.Wrocławia w latach 1960-1968	138

UWAGA

W publikacji niniejszej, ze względu na jej charakter pominięto wyjaśnienia, uwagi i notki szczegółowe, dotyczące zakresu danych, liczbowych źródeł informacji, zmian i uściśleń metodologicznych itp. zamieszczane w otwartych publikacjach statystycznych.

Dane liczbowe zawarte w niniejszej publikacji ujmują zjawiska w przekroju terytorialnym bez względu na formę planowania czy finansowania.

Wskaźniki dynamiki obliczone zostały, w tych przypadkach gdzie było to możliwe, w warunkach porównywalnych i w oparciu o dane bezwzględne wyrażone z większą dokładnością niż w tablicach.

W S T Ę P

Wybory do Sejmu i rad narodowych to okazja do spojrzenia wstecz na przebytą drogę, na osiągnięcia i porażki, na to co było dobre i na to co utrudniało rozwój miasta.

Na podstawie wyników uzyskanych w rozwoju społeczno - gospodarczym miasta w okresie ostatniej kadencji do Sejmu i rad narodowych można stwierdzić, że była to kadencja bardzo pracowita. Dalsza demokratyzacja życia społecznego i gospodarczego stawiała przed radami narodowymi naszego miasta coraz to ważniejsze a tym samym trudniejsze zadania, które należało rozwiązać dla dobra miasta, dla dobra jego mieszkańców.

W latach 1965 - 1968 w stosunku do roku 1964 ludność wzrosła o 23,7 tys. a zatrudnienie w gospodarce społecznej o 40,3 tys. Jest to wyrazem dalszej aktywizacji zawodowej mieszkańców miasta.

W latach 1965 - 1968 w życiu gospodarczym miasta nastąpił dalszy dynamiczny rozwój. Produkcja przemysłowa w stosunku do poprzedniej kadencji wzrosła o 40,5 %, nakłady inwestycyjne o 30,2 %, produkcja budowlana o 36,6 %, sprzedaż w handlu społecznym o 31,0 %.

Równolegle z rozwojem życia gospodarczego rozwijała się działalność jednostek kulturalnych, rosła dynamicznie liczba szkół, zwiększał się zakres opieki zdrowotnej.

Poważnie bo o 58,2 % wzrosła liczba tomów w bibliotekach powszechnych a liczba czytelników o 39,9 %. Zmalała liczba widzów w kinach i teatrach, wzrosła liczba abonentów telewizji.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych - mimo przedłużenia okresu nauczania - wzrosła w 1968 roku w stosunku do 1964 roku tylko o 1,1 tys. W szkołach zawodowych liczba uczniów wzrosła o 3,1 tys a w liceach ogólnokształcących zmalała o 2,4 tys. Liczba studentów w tym czasie wzrosła o 8,7 tys osób.

Liczba lekarzy wzrosła o 12,5 %, łóżek w szpitalach o 9,4 % a liczba przychodni o 7,7 %.

Poważnie - choć napewno jeszcze w stopniu niedostatecznym - wzrosło budownictwo mieszkaniowe. W latach 1965 - 1968 oddane do użytku 37205 izb mieszkalnych czyli więcej o 6063 izby w stosunku do poprzedniej kadencji.

Stale polepsza się zaopatrzenie mieszkańców w gaz, wodę, energię

elektryczną i ciepłą. Zwiększa się tabor przedsiębiorstwa komunikacyjnego. Mimo stałej poprawy usługi te nie zaspokajają jednak w pełni potrzeb mieszkańców.

Budżet miasta Wrocławia w roku 1968 zamknął się po stronie dochodów kwotą 1587 mln zł i był większy w stosunku do roku 1964 o 8,5 %. Wydatki budżetowe wyniosły w 1968 roku 1507 mln zł i były większe o 8,3 %. Najwięcej środków przeznaczono na wydatki socjalne - kulturalne 1009 mln zł stanowi to wzrost w stosunku do 1964 r. o 317 mln zł, tj. o 45,7 %.

Nastąpił dalszy wzrost oszczędności w PKO. Na koniec roku 1968 wkłady oszczędnościowe w PKO wynosiły 2867 mln zł i były większe w stosunku do roku 1964 o 1550 mln zł czyli o 117,8 %. Liczba książeczek mieszkaniowych wzrosła z 1873 szt. w roku 1964 do 42875 szt. w roku 1968.

Poważne sukcesy uzyskane w ostatniej kadencji nie zlikwidowały wszystkich dysproporcji w rozwoju miasta. Są dziedziny w mieście wymagające dalszego dynamicznego rozwoju, jest to głównie budownictwo mieszkaniowe, sieć handlowa a ponadto niezbędna jest realizacja zadań zmierzających do unowocześnienia ciągów komunikacyjnych, usprawnienia komunikacji miejskiej i wielu innych istotnych dla miasta zagadnień.

Pragnąc przyjąć z pomocą radnym, kandydatom na radnych i mieszkańcom w ocenie rozwoju społeczno - gospodarczego miasta w ostatniej kadencji Miejski Urząd Statystyczny wydaje niniejszą publikację, która umożliwi dokonanie podsumowania pracy rad narodowych naszego miasta.

Poszczególne rozdziały publikacji zawierają szczegółowy zestaw liczb i faktów obrazujących rozwój społeczno - gospodarczy miasta w okresie ostatniej kadencji w porównaniu z kadencją poprzednią.

LUDNOŚĆ

W latach 1955-1968 w okresie ostatniej kadencji rad narodowych we Wrocławiu następowały dalsze, istotne zmiany ludnościowe. Roważoległe ze wzrostem liczby mieszkańców miasta dokonywały się poważne przecorażenia w strukturze ludności, które wpływały na kształtowanie się wielu problemów ekonomicznych i społecznych Wrocławia, takich jak: sytuacja na rynku pracy, problemy oświaty i nauki, struktura społecznego popytu itp.

W grudniu 1968 r. Wrocław liczył 493,1 tys. stałych mieszkańców. Tak więc w ciągu czterech lat /1965-1968/ liczba ludności wzrosła o 23,7 tys. Dla oceny zjawiska przyrostu ludności niezbędne jest porównanie tej liczby z odpowiednimi danymi z poprzednich okresów. I tak np. przyrost ludności w okresie przedostatniej kadencji rad narodowych /z lat 1961-1964/ wyrażał się liczbą 31,2 tys. osób, a więc wyższą o 7,5 tys. niż w czterech ostatnich latach. W sumie w ciągu dwóch ostatnich kadencji /1961-1968/ ludność miasta zwiększyła się o 54,9 tys. osób.

TABL.1. LUDNOŚĆ^{a/}

Stan w dniu 31 XII

LATA	L u d n o ś ć		
	w tysiącach	1964=100	na 1 km ²
1946	184,8	39,4	1056
1950	308,9	65,8	1373
1955	378,6	80,7	1683
1960	438,2	93,4	1948
1961	442,7	94,3	1968
1962	451,5	96,2	2007
1963	461,9	98,4	2054
1964	469,4	100,0	2087
1965	474,2	101,0	2110
1966	480,6	102,4	2139
1967	487,0	103,7	2172
1968	493,1	105,0	2192

a/ Dane szacunkowe.

Rozmieszczenie i rozwój ludności w poszczególnych dzielnicach miasta jest nierównomierne.

Najliczniej zamieszkałą dzielnicą jest Śródmieście, pod tym względem miejsce następne zajmują Krzyki i Fabryczna, natomiast najmniej mieszkańców liczy dzielnica Psie Pole.

TABL.2. LUDNOŚĆ^{a/} WEDŁUG DZIELNIC

Stan w dniu 31 XII

DZIELNICE	1964	1965	1966	1967	1968	
	w tysiącach					1964= =100
OGÓŁEM	469,4	474,2	480,6	487,0	493,1	105,0
Fabryczna	96,6	100,0	101,7	104,3	105,1	108,8
Krzyki	106,9	107,8	113,0	116,4	120,8	113,0
Psie Pole	52,4	51,4	50,5	49,6	49,2	93,9
Stare Miasto	55,3	58,4	60,1	62,6	64,3	115,9
Śródmieście	158,0	156,6	155,3	154,1	153,7	97,3

a/ Dane szacunkowe.

Przemieszczanie się ludności między dzielnicami - to rezultat scentralizowania nowego budownictwa w 3 dzielnicach: Krzyki, Fabryczna i Stare Miasto. Na ich terenie powstały i nadal rozbudowują się osiedla mieszkaniowe. Do nich to właśnie przeprowadzają się między innymi dotychczasowi mieszkańcy gęsto zaludnionego Śródmieścia i tej części Psiego Pola, która posiada zwartą zabudowę starego typu.

W latach 1965-1967 nastąpiły istotne przeobrażenia struktury wieku ludności.

Najistotniejsze z przeobrażeń jakie w latach 1965-1967 zaszły w strukturze ludności według wieku, to:

- znaczne zmniejszenie się liczby dzieci w wieku przedszkolnym /0-6 lat/;
- spadek liczby dzieci w wieku szkolnym /7-14 lat/;
- poważny przyrost liczby młodzieży /w wieku 15-17 lat/;
- poważny wzrost liczby ludności w wieku zdolności produkcyjnej;
- postępujący wzrost liczby ludności w grupie wieku powyżej 60 lat.

TABL.3. LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

GRUPY WIEKU	1964	1967	Przyrost +/ lub ubytek/-	1964	1967
	w tysiącach			w odsetkach	
OGÓŁEM	469,4	483,4 ^{a/}	+ 14,0	100,0	100,0
0 - 2 lat	19,6	16,2	- 3,4	4,2	3,4
3 - 6 lat	33,2	25,7	- 7,5	7,1	5,3
7 - 14 lat	84,1	79,0	- 5,1	17,9	16,3
15 - 17 lat	25,3	31,2	+ 5,9	5,4	6,5
18 - 24 lat	47,7	58,2	+ 10,5	10,2	12,0
25 - 54 lat	210,7	214,7	+ 4,0	44,9	44,4
55 - 59 lat	16,9	18,4	+ 1,5	3,8	3,8
60 lat i więcej	31,9	40,0	+ 8,1	6,7	8,3

a/ Dane z badania struktury ludności.

W porównaniu z ogólnym zwiększeniem liczby ludności wzrost liczby osób zaliczanych do grupy wieku poprodukcyjnego jest szybszy, co jest oznaką trwającego procesu starzenia się ludności.

Dla analizy ekonomiczno-społecznej istotny jest podział ludności na trzy podstawowe grupy wieku: przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny. Przyjmując za granicę wieku produkcyjnego 18-54 lat dla kobiet i 18-59 lat dla mężczyzn, dane kształtują się następująco:

TABL.4. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1967	1964	1967
	w tysiącach		w odsetkach	
OGÓŁEM	469,4	483,4	100,0	100,0
Ludność w wieku: produkcyjnym	266,2	281,3	56,7	58,2
mężczyźni	133,8	139,4	28,5	28,8
kobiety	132,4	141,9	28,2	29,4
przedprodukcyjnym	162,2	152,2	34,6	31,5
mężczyźni	82,6	77,5	17,6	16,0
kobiety	79,6	74,7	17,0	15,5

TABL.4. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM /dok./
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1967	1964	1967
	w tysiącach		w odsetkach	
poprodukcyjnym	41,0	49,9	8,7	10,3
mężczyźni	12,2	15,0	2,6	3,1
kobiety	28,8	34,9	6,1	7,2

Tablica daje obraz zmian zachodzących w poszczególnych grupach ludności.

Liczba ludności w wieku produkcyjnym wzrosła o 5,7 %, zmalała natomiast o 6,2 % liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym. Szczególnie wysoka dynamika /wzrost o 21,7 %/ charakteryzuje grupę ludności w wieku poprodukcyjnym.

Opisane zmiany rzutują na całość problematyki ekonomicznej i społecznej, którą zajmować się będą nowo wybrane rady narodowe. I tak wyodrębniając z ogółu ludności przedprodukcyjnej grupę w wieku 7-14 lat, można wnioskować, że w ciągu najbliższych lat jej liczba będzie się zmniejszać.

Znaczone zwiększenie liczebności grupy młodzieży 15-17 lat, przy równoczesnym rozwoju szkolnictwa, spowoduje wzrost liczby absolwentów szkół średnich, co nie pozostanie bez wpływu na rozwój szkolnictwa wyższego. Na początku lat sześćdziesiątych fala "wzrytu demograficznego" dotarła do szkół podstawowych, obecnie przesuwa się przede wszystkim przez szkoły średnie, zaś w perspektywie lat najbliższych należy oczekiwać "wzłowej fali" w szkolnictwie wyższym.

Zmiany obserwowane w strukturze wieku ludności Wrocławia mają i mieć będą istotne znaczenie dla kształtowania rynku pracy, na którym coraz liczniej pojawiają się i będą pojawiać się absolwenci szkół średnich, zwłaszcza zawodowych. Jednocześnie należy oczekiwać dalszego zwiększenia udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Analizując problem zaludnienia miasta nie sposób pominąć kwestii ludności zameldowanej na pobyt czasowy. Potrzeby tej grupy mieszkańców niewiele różnią się od potrzeb innych Wrocławian, a ich zaspakajanie stawia przed władzami miasta zwiększone zadania, tym bardziej, że liczba czasowo zameldowanych mieszkańców stale wzrasta.

TABL.5. LUDNOŚĆ ZAMELDOWANA NA POBYT CZASOWY

Stan w dniu 31 XII

DZIELNICE	1964	1965	1966	1967	1968	
	w tysiącach					1964= =100
OGÓŁEM	28,7	31,8	36,5	35,8	38,4	133,8
Fabryczna	5,7	5,7	6,3	6,0	5,6	99,0
Krzyki	7,3	8,3	9,2	9,0	9,8	133,1
Psie Pole	3,0	3,2	3,6	3,9	4,7	156,4
Stare Miasto	5,8	6,4	7,8	7,8	8,1	140,2
Śródmieście	6,9	8,2	9,6	9,1	10,2	147,8

W okresie ostatniej kadencji rad narodowych /1965-1968/ ludność zameldowana na pobyt czasowy wzrosła o 9,7 tys. osób osiągając w dniu 31 XII 1968 r. liczbę 38,4 tys.osób.

Z ważniejszych przemian demograficznych, które zaszły w ostatnich latach należy wymienić zmiany w ruchu naturalnym ludności.

TABL.6. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1964	1965	1966	1967	1968
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
Małżeństwa	4606	4531	3917	4292	4374	4597
Urodzenia żywe	8107	6491	6314	5947	5722	5873
Zgony	2106	2379	2249	2385	2508	2579
w tym niemowląt	330	206	158	188	179	130
Przyrost naturalny	6001	4112	4065	3562	3214	3294
NA 1000 LUDNOŚCI						
Małżeństwa	10,7	9,7	8,3	9,0	9,0	9,4
Urodzenia żywe	18,9	13,9	13,4	12,5	11,8	12,0
Zgony	4,9	5,1	4,8	5,0	5,2	5,3
w tym niemowląt ^{a/}	39,5	31,5	24,9	31,1	31,0	22,3
Przyrost naturalny	14,0	8,8	8,6	7,5	6,6	6,7

a/ Na 1000 urodzeń żywych.

Uwidoczniona w tablicy 6 tendencja do zmniejszania się liczby małżeństw została zahamowana w roku 1965, w którym to roku okres "dojrzałości małżeńskiej" osiągnęły pierwsze, liczne roczniki powojenne.

W latach 1966-1968 obserwujemy już ciągły wzrost liczby zawieranych związków małżeńskich.

Z tejże tablicy wynika, że odmiennie jak małżeństwa kształtowała się liczba urodzeń żywych, które niezmiennie, aż do 1967 roku charakteryzował stopniowy spadek.

Nieznaczny wzrost liczby urodzeń w 1968 r. wiąże się ze wzrostem liczby małżeństw zawartych w latach 1966-1967.

Zauważalna od szeregu lat spadkowa tendencja współczynnika urodzeń jest odbiciem procesów społecznych i obyczajowych, coraz większego rozpowszechnienia się idei świadomego macierzyństwa - kształtowania się rodziny nowego typu.

Tęzę tę potwierdza analiza kolejności urodzenia dziecka. W okresie lat 1960-1968 na ogólne zmniejszenie przyrostu naturalnego największy wpływ miało zmniejszenie liczby noworodków, urodzonych jako trzecie lub dalsze dziecko w rodzinie. O ile w 1960 r. dzieci przychodzące na świat jako trzecie lub dalsze stanowiły 24,8 % ogółu noworodków, to w 1967 r. takie dzieci stanowiły już tylko 15,4 %.

Przekształcenie się rodziny wielodzietnej w rodzinę świadomie ograniczającą swe potomstwo do dwojga lub nawet jednego dziecka zmienia oczywiście jej sytuację materialną, odmiennie kształtując jej potrzeby i wymagania bytowe.

Konsekwencje tego zjawiska są istotne dla całego społeczeństwa miejskiego - nie można się z nimi nie liczyć planując między innymi nakłady na oświatę, kulturę czy sport. Potrzeby i wymagania rodziny nowego typu, która stopniowo upowszechnia się, muszą być brane pod uwagę również w takich dziedzinach życia miejskiego jak budownictwo mieszkaniowe, handel, usługi itp.

Przechodząc do rozpatrywania następnego elementu ruchu naturalnego ludności - zgonów - należy stwierdzić, że w minionych czterech latach i tu nastąpiły pewne zmiany w porównaniu z okresem poprzednim. Najwyższy współczynnik umieralności /11,4 zgonów na 1000 ludności/ zanotowano we Wrocławiu w 1950 roku, po czym następował systematyczny spadek zarówno liczby zgonów jak i współczynnika umieralności, który w 1960 r. wynosił 4,9 %. W ostatnich natomiast latach wystąpił nieznaczny wzrost współczynnika zgonów. Zjawisko to jest wynikiem postępującego procesu starzenia się ludności.

W ogólnej liczbie ludności zwiększa się udział roczników starszych stąd w okresie nadchodzącym oczekiwać można dalszego wzrostu współczynnika zgonów. Prognoza ta jest niezależna od stanu zdrowotnego ludności, który stale się poprawia. Wyrazem tej poprawy jest między innymi spadek umieralności niemowląt, zarówno w liczbach bezwzględnych jak i we współczynniku na 1000 urodzeń żywych. Współczynnik ten zmniejszył się z 31,5 ‰ w roku 1964 do 22,3 ‰ w 1968 r.

Oprócz ruchu naturalnego na kształtowanie się liczby i struktury ludności wpłynął ruch wędrowny. W wyniku migracji ludność miasta zwiększyła się w latach 1961-1964 o 11,8 tys. osób, natomiast w okresie ostatniej kadencji saldo ruchu wędrownego wynosiło 12,0 tys. osób.

Wyżej podane fakty dotyczące zmian demograficznych wpłynąć będą na dalszy społeczno-gospodarczy rozwój miasta.

Z A T R U D N I E N I E

Jednym z podstawowych postulatów programu wyborczego kadencji 1965 - 1968 było oszczędne gospodarowanie siłą roboczą. Postulat ten był uzasadniony występującym od szeregu lat niedoborem siły roboczej. Duży wzrost zatrudnienia w gospodarce uspołecznionej zaznaczył się w początkach lat sześćdziesiątych. W okresie ostatniej kadencji rad narodowych / 1965 - 1968 / zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej / łącznie z uczniami / wzrosło o 19,1 %.

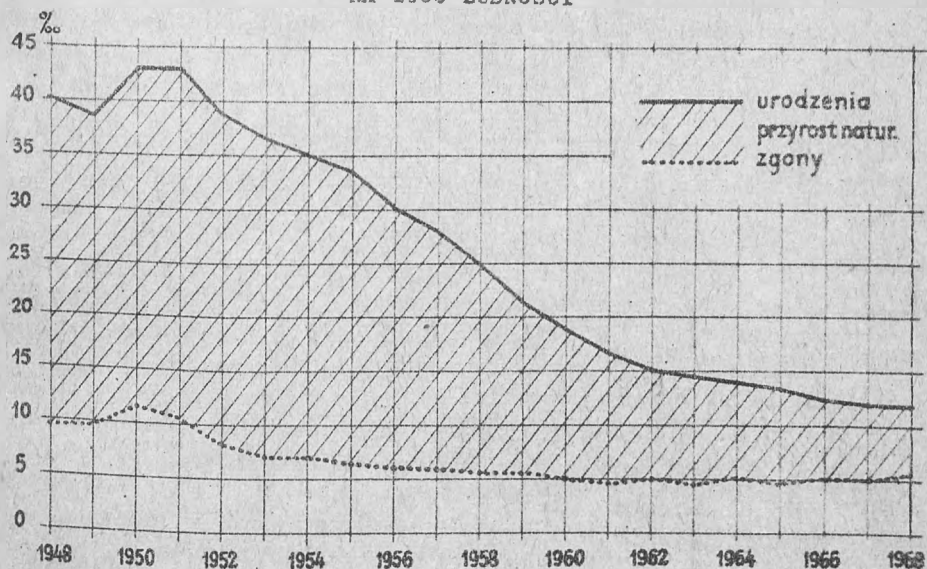
Tempo wzrostu zatrudnienia w poszczególnych działach gospodarki narodowej było różne. W przemyśle uspołecznionym zatrudnienie wzrosło o 16,5 %. Znacznie wyższy od przeciętnego był wzrost zatrudnienia w budownictwie o 41,5 % oraz w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej o 30,1%.

Nieco niższy przyrost zatrudnienia miał miejsce w transporcie i łączności o 10,5 % i w ochronie zdrowia o 11,1 %. Częściowo na wzrost liczby zatrudnionych w budownictwie miało wpływ zaliczanie / począwszy od roku 1968 / osób zatrudnionych w brygadach ruchomych działających poza siedzibą przedsiębiorstwa / poza Wrocławiem /.

TABL.1. ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
Stan w dniu 31 XII

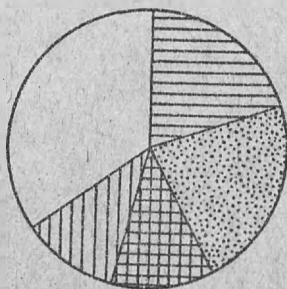
DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	1960	1964	1968	
	w tysiącach			1964= =100
O G Ó Ł E M	175,9	211,0	251,3	119,1
Przenysł	69,9	86,3	100,6	116,5
Budownictwo	23,1	24,8	35,1	141,5
Rołnictwo	0,9	1,4	2,2	157,2
Leśnictwo	0,4	0,4	0,5	118,2
Transport i łączność	18,7	21,0	23,2	110,5
Obrót towarowy	18,5	20,6	24,3	118,0
Gospodarka komunalna i mieszka- niowa	9,3	11,3	14,7	130,1
Oświata, nauka i kultura	15,1	19,9	24,1	121,3
Ochrona zdrowia, opieka społecz- na i kultura fizyczna	7,8	12,0	13,3	111,1
Administracja publiczna i insty- tucje wymiaru sprawiedliwości	3,8	4,3	4,8	111,6
Instytucje finansowe i ubezpie- czeniowe	1,8	1,8	2,1	118,8
Organizacje polityczne, społeczne i wyznaniowe	2,4	2,4	3,1	129,0
Pozostałe	4,2	4,8	3,3	68,4

URODZENIA ŻYWE, ZGONY, PRZYRÓST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI

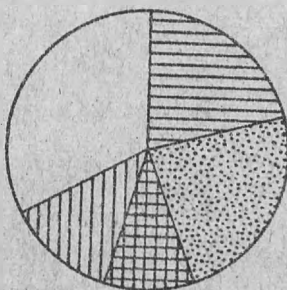


LUDNOŚĆ WEDŁUG DZIELNIC

1960

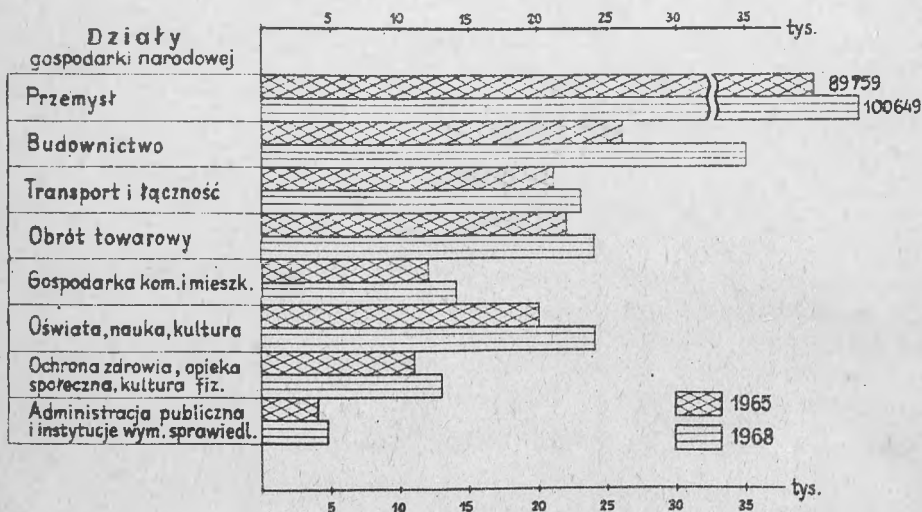


1968

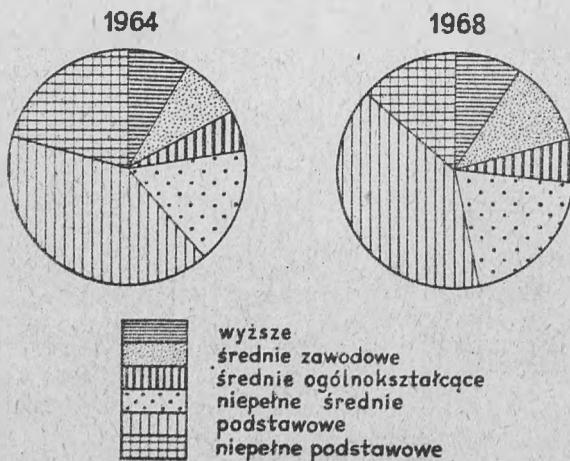


Fabryczna
 Krzyki
 Psie Pole
 Stare Miasto
 Śródmieście

**ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG DZIAŁÓW GOSPODARKI NARODOWEJ
/z uczniami/**



ZATRUDNIENIE WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA



W liczbach bezwzględnych największy przyrost zatrudnienia nastąpił w przemyśle. W okresie ostatniej kadencji na ogólną liczbę 40,3 tys. nowych miejsc pracy w gospodarce społecznej - 14,3 tys. przypada na przemysł. Na drugim miejscu znajduje się budownictwo, gdzie obsadzono 10,3 tys. nowych miejsc pracy; zapotrzebowanie tego działu na siłę roboczą pozostaje jeszcze ciągle niezaspokojone. Oświata, nauka i kultura zwiększyła zatrudnienie o 4,2 tys. osób, obrót towarowy o 3,7 tys., gospodarka komunalna i mieszkaniowa o 3,4 tys., transport i łączność o 2,2 tys., ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna o 1,3 tys. osób. W innych działach gospodarki narodowej bezwzględny przyrost zatrudnienia był nieznaczny. Różnica w dynamice zatrudnienia jest wynikiem określonej polityki ekonomicznej i społecznej. W ostatniej kadencji rad narodowych szczególnie dużą wagę przykładano do rozwoju budownictwa, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz oświaty, nauki i kultury.

Pod względem ilości zatrudnionych na pierwszym miejscu znajduje się przemysł. W zakładach przemysłu społecznej zatrudnionych jest 40 % ogółu pracowników gospodarki społecznej. Na drugim miejscu utrzymuje się budownictwo, dalsze miejsca zajmują: obrót towarowy, oświata, nauka i kultura oraz transport i łączność. W ostatnich latach zaszły zmiany w zatrudnieniu według sfer działalności:

TABL.2. ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG SFER DZIAŁALNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

SFERY DZIAŁALNOŚCI	1964	1968	
	w tysiącach		1964= =100
O G Ō Ł E M	211,0	251,3	119,1
Sfera:			
produkcji materialnej	152,9	185,8	121,5
działalności poza produkcją materialną	58,1	65,5	112,7

a/ Do sfery produkcji materialnej zaliczono działy: przemysł budownictwo, rolnictwo, leśnictwo, transport i łączność, obrót towarowy; do niematerialnej pozostałe działy.

Godnym uwagi zjawiskiem jest wzrost aktywizacji zawodowej kobiet. Zatrudnienie kobiet w gospodarce społecznej w latach 1964 - 1968 zwiększyło się o 25,3 tys. czyli o 30 %, natomiast zatrudnienie mężczyzn wzrosło w tym okresie o 15 tys. czyli o 11,8 %.

Z przytoczonych danych wynika, że udział kobiet w zatrudnieniu ogó-

łem zwiększył się z 39,9 % w 1964 r. do 43,6 % w 1968 r. Wzrost udziału kobiet w zatrudnieniu miał miejsce we wszystkich działach gospodarki uspołecznionej. Szczególnie duże tempo wzrostu zatrudnienia kobiet wystąpiło w administracji publicznej i instytucjach wymiaru sprawiedliwości oraz w obrocie towarowym. W działach tych, a także w oświacie, nauce i kulturze, w ochronie zdrowia i opiece społecznej kobiety stanowią od 25 % do 82 % ogółu zatrudnionych. Zwiększył się także udział kobiet w ogólnym zatrudnieniu w przemyśle i budownictwie.

TABL.3. ZATRUDNIENIE KOBIEŃ W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
Stan w dniu 31 XII

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	1964	1968
	w % ogółu zatrudnionych	
O G Ó Ł E M	39,9	43,6
Przemysł	34,1	38,4
Budownictwo	18,7	22,2
Rołnictwo	44,3	46,8
Leśnictwo	31,5	31,7
Transport i łączność	21,1	25,3
Obrót towarowy	64,3	69,4
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	42,7	46,7
Oświata, nauka i kultura	55,0	58,0
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	81,3	82,3
Administracja publiczna i instytucje wymiaru sprawiedliwości	44,5	52,2
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	67,3	68,2
Organizacje polityczne i społeczne	40,3	46,6
Pozostałe	41,1	60,5

W obliczu trwałego deficytu siły roboczej /Wydział Zatrudnienia Prezydium Rady Narodowej m. Wrocławia dysponował w dniu 31 XII 1968 r. 3372 wolnymi miejscami pracy, przy czym zarejestrowanych poszukujących pracy było tylko 12 osób/ jako objaw korzystny uznać trzeba wzrost o 61,3 % liczby zatrudnionych dojeżdżających lub dochodzących do pracy spoza granic administracyjnych miasta Wrocławia.

Z ogólnej liczby dojeżdżających do pracy w 1968 roku, najwięcej

do 46,7 % było zatrudnionych w przemyśle, na drugim miejscu znajduje się transport i łączność. Do zakładów pracy w tym dziale gospodarki narodowej dojeżdżało 24,7 % ogółu dojeżdżających.

TABL.4. DOJEŹDŻAJĄCY DO PRACY SPOZA m.WROCŁAWIA

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	1 X 1964	31 I 1968	
	w liczbach bezwzględnych	1 X 1964= =100	
OGÓŁEM	8127	14165	174,3
Przemysł	3521	6612	187,8
Budownictwo	1141	1660	145,5
Rolnictwo i leśnictwo	53	176	332,0
Transport i łączność	2171	3501	161,3
Obrót towarowy	403	859	213,2
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	190	421	221,6
Oświata, nauka i kultura	247	427	172,9
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	126	225	178,6
Administracja publiczna i instytucje wymiaru sprawiedliwości	163	118	72,4
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	40	69	172,5
Pozostałe	72	97	134,7

W strukturze zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej pozytywnym zjawiskiem jest wzrost poziomu wykształcenia pracowników. W 1968 roku w porównaniu z rokiem 1964 wzrósł udział osób z wykształceniem wyższym i średnim, przy równoczesnym zmniejszeniu się odsetka pracowników z wykształceniem podstawowym. Znacznie zwiększyła się w tym okresie liczba zatrudnionych z wykształceniem średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym. Osiągnięcie to było możliwe dzięki szeroko rozwiniętej w minionym okresie sieci szkół zawodowych różnego typu. Podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób pracujących sprzyjał rozwój szkół przyzakładowych.

Liczba pracowników z wykształceniem wyższym zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej wzrosła w roku 1968 w stosunku do 1964 roku o 45,8 %, natomiast grupa pracowników z wykształceniem średnim zawodowym powiększyła się o 82,0 %.

TABL.5. PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 I

WYKSZTAŁCENIE	1964	1968	1964	1968
	w liczbach bezwzględ- nych		na 1000 zatrudnionych	
OGÓŁEM	166485	219379	x	x
Wyższe	13530	19723	81	90
Średnie zawodowe	14109	25673	85	117
Średnie ogólnokształcące	9806	13321	59	61
Niepełne średnie ogólnokształcące	8612	10160	52	46
Zasadnicze zawodowe	18243	33292	110	152
Podstawowe ukończone	68013	86314	409	393
Podstawowe nieukończone	34172	30896	205	141

Porównując zmiany jakie zaszły w poziomie wykształcenia w poszczególnych działach gospodarki narodowej, stwierdza się szczególnie duży wzrost kadry kwalifikowanej w obrocie towarowym oraz w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej. W obrocie towarowym nastąpił wzrost liczby pracowników z wykształceniem wyższym o 69,2 %, a z wykształceniem średnim zawodowym o 150,8 %. W gospodarce komunalnej i mieszkaniowej liczba pracowników z wykształceniem wyższym zwiększyła się o 153,0 %, zaś z wykształceniem średnim zawodowym pracowało w 1968 roku 3-krotnie więcej osób niż w 1964 roku.

TABL.6. PRACOWNICY Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM I ŚREDNIM ZAWODOWYM
ZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ WEDŁUG DZIAŁÓW
GOSPODARKI NARODOWEJ
Stan w dniu 31 I

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	Wyższe		Średnie zawodowe	
	1964	1968	1964	1968
OGÓŁEM	13530	19723	14109	25673
Przemysł	2230	3567	4487	8333
Budownictwo	2029	3059	2143	3665

TABL.6. PRACOWNICY Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM I ŚREDNIM ZAWODOWYM
ZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ WEDŁUG DZIAŁÓW
GOSPODARKI NARODOWEJ /dok./

Stan w dniu 31 I

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	Wyższe		Średnie zawodowe	
	1964	1968	1964	1968
Rołnictwo	44	389	110	411
Leśnictwo	58	65	37	55
Transport i łączność	357	560	1072	1949
Obrót towarowy	389	658	1058	2653
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	196	496	321	1044
Oświata, nauka i kultura	5573	7475	3220	4853
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	1339	1861	849	1622
Administracja publiczna i instytucje wymiaru sprawiedliwości	1146	1270	549	504
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	146	264	233	416
Pozostałe	23	59	30	168

W okresie ostatniej kadencji rad narodowych nastąpiła dalsza poprawa warunków materialnych pracowników zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej poprzez wzrost płac. W latach 1964 - 1967 zmniejszył się odsetek osób mniej zarabiających na korzyść pracowników posiadających płace wyższe. Podczas, gdy w roku 1964 - 23,1 % zatrudnionych zarabiałe maksymalnie 1400 zł., to w 1967 już tylko 17,4 %. W tym okresie wzrosła szczególnie grupa osób zarabiających ponad 3000 zł. z 13,3 % w roku 1964 do 21,1 % w roku 1967.

TABL.7. PRACOWNICY PEŁNZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG WYSOKOŚCI PRACY MIESIĘCZNEJ ZA WRZESIEŃ
/w odsetkach/

PŁACA MIESIĘCZNA BRUTTO W ZŁ	Ogółem		Fizyczni		Umysłowi	
	1964	1968	1964	1967	1964	1967
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 900	5,7	2,8	7,8	4,2	2,3	0,7
901 - 1000	2,7	2,4	3,3	3,2	1,8	1,2

**TABL.7. PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG WYSOKOŚCI PŁACY MIESIĘCZNEJ ZA WRZESIEŃ
/w odsetkach//dok./**

PŁACA MIESIĘCZNA BRUTTO W ZŁ	Ogółem		Fizyczni		Umysłowi	
	1964	1967	1964	1967	1964	1967
1001 - 1200	6,6	5,4	7,4	6,8	5,3	3,2
1201 - 1400	8,1	6,8	8,2	8,0	7,9	5,2
1401 - 1700	15,4	12,8	15,2	12,9	15,6	12,7
1701 - 2000	15,6	14,4	15,5	14,1	15,7	14,9
2001 - 2500	20,0	19,7	20,0	19,5	19,9	19,8
2501 - 3000	12,6	14,6	12,4	14,0	13,4	15,3
3001 - 3500	6,6	8,7	5,9	7,9	7,8	9,9
3501 - 4000	3,4	5,3	2,6	4,5	4,5	6,6
4001 - 5000	2,3	4,7	1,4	3,6	3,4	6,3
5001 i więcej	1,0	2,4	0,3	1,3	2,4	4,2

W roku 1967 przeciętna płaca miesięczna za wrzesień ogółu zatrudnionych wynosiła 2343 zł. Powyżej przeciętnej kształtowały się płace w przemyśle /2484 zł /, w budownictwie /2866 zł / oraz w administracji i instytucjach wymiaru sprawiedliwości /2395 zł /. W dziale budownictwa szczególnie wysokie płace przeciętne posiadali pracownicy zatrudnieni w biurach projektów /4104 zł./ oraz w przedsiębiorstwach geologicznych /3007 zł /. Najniższe płace wystąpiły w działach: ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna, rolnictwo, obrót towarowy. W dziale oświaty, nauka i kultura, przeciętna płaca wynosiła 2153 zł, ale rozpiętość między grupami pracowników była duża /szkolnictwo ogólnokształcące i zawodowe - 1777 zł, PAN i instytuty naukowe - badawcze - 2804 zł /.

**TABL.8. PRZECIĘTNE PŁACE PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH
W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ ZA WRZESIEŃ 1967 R.**

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	Ogółem	Fizyczni	Umysłowi
OGÓŁEM	2343	2191	2575
Przemysł	2484	2347	2904
Budownictwo	2866	2670	3248
Rolnictwo	1831	1635	2473
Leśnictwo	2113	1869	2443
Transport i łączność	2252	2135	2488

TABL.8. PRZECIĘTNE PLACE PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH
W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ ZA WRZESIEŃ 1967 R./dok./

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	Ogółem	Fizyczni	Umysłowi
Obrót towarowy	1952	1663	2100
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	2308	2120	2753
Oświata, nauka i kultura	2153	1378	2474
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	1805	1232	2105
Administracja publiczna i instytucje wymiaru sprawiedliwości	2395	1368	2534
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	2245	1674	2307
Pozostałe	1962	1870	2450

INWESTYCJE

W okresie ostatniej kadencji rad narodowych znacznie wzrosły nakłady inwestycyjne. W ciągu czterech lat 1965-1968 w gospodarkę społeczną zainwestowano 8559 mln złotych /w cenach 1961 r./. W stosunku do okresu poprzedniej kadencji lat 1961-1964 nakłady inwestycyjne wzrosły o 30,2 %.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta w okresie ostatniej kadencji wydano na inwestycje średnio 4436 zł rocznie, a w okresie poprzedniej kadencji /1961-1964/ - 3641 zł.

Głównymi inwestorami są jednostki państwowe planu centralnego. Wydatki inwestycyjne tych jednostek stanowią w 1968 r. 68,9 % ogółu nakładów. Udział jednostek spółdzielczych planu centralnego wynosi tylko 1,1 %. Cały plan centralny to 71,3 % nakładów ogółem.

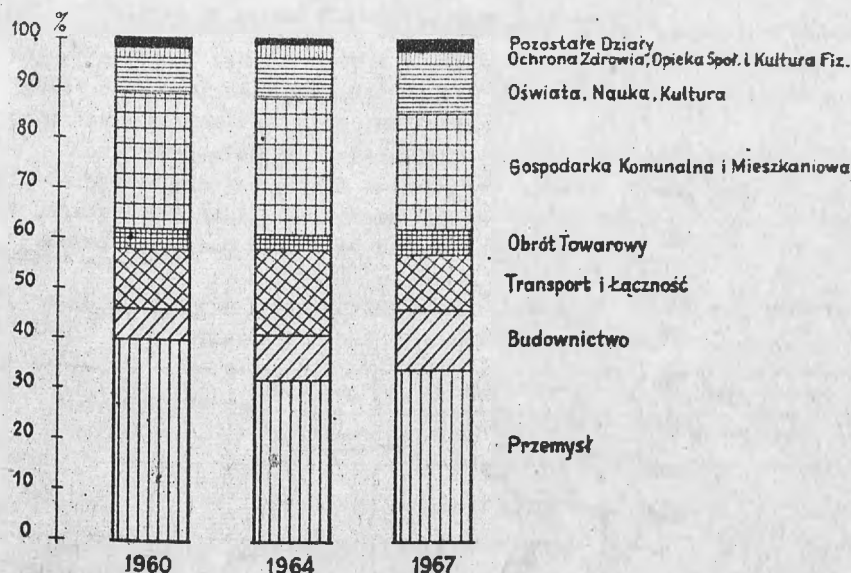
Na plan terenowy przypadało w 1968 r. - 28,7 % nakładów. Jednostki państwowe podległe Prezydium Rady Narodowej m.Wrocławia wydały 385,3 mln zł, tj. 15,3 % ogółu nakładów. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zainwestowało we Wrocławiu 86,2 mln zł, czyli 3,4 %, a spółdzielczość objęta planem terenowym 13,4 %.

W nakładach inwestycyjnych znacznie wyższy udział mają nakłady produkcyjne nad nieprodukcyjnymi. Nakłady na inwestycje produkcyjne w okresie 1965-1968 zwiększyły się /w porównaniu z okresem 1961-1964/ o 32,3%, natomiast nakłady na inwestycje nieprodukcyjne wzrosły w tym samym czasie o 28,7 %. W związku z wyższą dynamiką nakładów produkcyjnych, zwiększył się do 63,4 % ich udział w ogólnym funduszu inwestycyjnym.

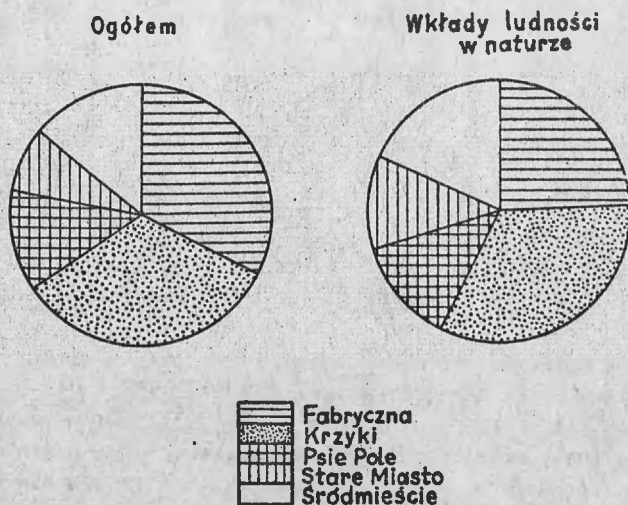
TABL.1. NAKŁADY INWESTYCYJNE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
/ceny 1961 r./

WYSZCZEGÓLNIENIE	1961-1964	1965-1968		1961-1964	1965-1968
	w milionach złotych		1961-1964= =100	w odsetkach	
OGÓŁEM	6576	8559	130,2	100,0	100,0
nakłady:					
produkcyjne	4105	5431	132,3	62,4	63,4
nieprodukcyjne	2471	3128	128,7	37,6	36,6

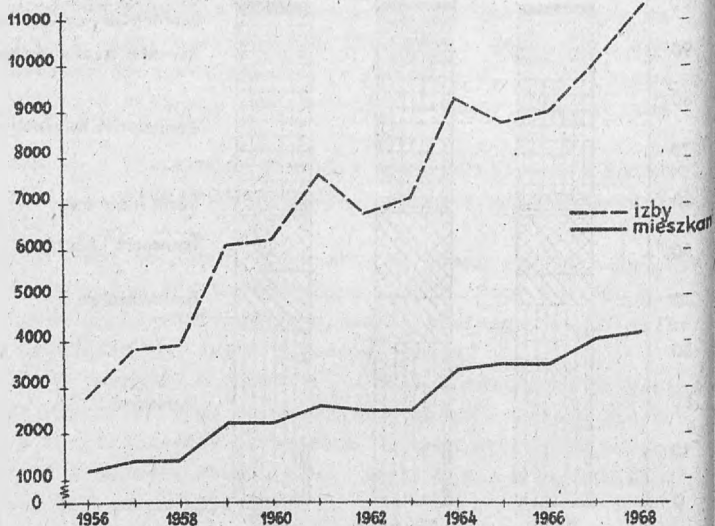
STRUKTURA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ WEDŁUG DZIAŁÓW GOSPODARKI NARODOWEJ



NAKŁADY NA CZYNY SPOŁECZNE WEDŁUG DZIELNIC W 1968 R



MIESZKANIA I IZBY MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKU

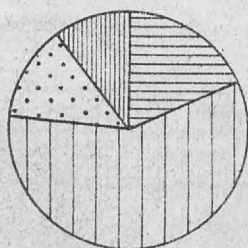
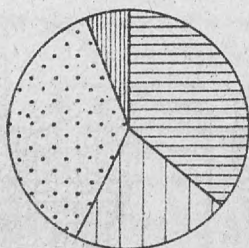


BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE WEDŁUG INWESTORÓW

1960

struktura

1968



Rady Narodowe
Spółdzielnie Mieszkaniowe
Zakłady pracy + ZFM
Budownictwo indywidualne

Nakłady inwestycyjne na nieprodukcyjne działy gospodarki narodowej /miejskiej/ wynoszące 36,2 % ogółu nakładów nie zabezpieczają właściwej rozbudowy bazy materialnej oświaty, nauki, ochrony zdrowia oraz gospodarki komunalnej i mieszkaniowej.

Analizując problem inwestycji produkcyjnych poniesionych w latach 1965-1968 należy podkreślić zarówno ich ogólnie wysoką dynamikę, jak i zmiany strukturalne. Dynamika nakładów inwestycyjnych była w latach 1965-1968 znacznie wyższa od przeciętnej krajowej.

TABL.2. NAKŁADY INWESTYCYJNE W GOSPODARCE USPOŁECZNIOWEJ WEDŁUG DZIAŁÓW GOSPODARKI NARODOWEJ /ceny 1961 r./

DZIAŁY GOSPODARKI NARODOWEJ	1961-1964	1965-1968		1961-1964	1965-1968
	w milionach złotych	1961-1964 = 100		w odsetkach	
OGÓŁEM	6576	8559	130,6	100,0	100,0
Przemysł	2430	2956	121,6	37,0	34,5
Budownictwo	459	777	169,3	7,0	9,1
Rolnictwo	15	84	560,0	0,2	1,0
Leśnictwo	1	6	600,0	0,0	0,1
Transport					
1 łączność	960	1134	118,1	14,6	13,3
Obrót towarowy	240	474	197,5	3,6	5,5
Gospodarka komunalna					
1 mieszkaniowa	1711	1987	116,1	26,0	23,2
w tym gospo- darka mieszkaniowa	1292	1573	121,7	19,6	18,4
Oświata, nauka					
1 kultura	605	810	133,9	9,2	9,5
Ochrona zdrowia					
1 opieka spo- łeczna	106	217	204,7	1,6	2,5
Inne	49	114	232,7	0,8	1,3

W strukturze nakładów inwestycyjnych według działów gospodarki narodowej w ostatniej kadencji na pierwszym miejscu pod względem wielkości nakładów znajdował się nadal przemysł, a więc dział decydujący o całokształcie rozwoju gospodarczego miasta. Na inwestycje w przemyśle wydano 2956 mln zł, tj. o 21,6 % więcej aniżeli w okresie 1961-1964.

Udział przemysłu w strukturze nakładów inwestycyjnych lat 1961-1964 wynosił 37,0 % zaś w okresie omawianym zmalał do 34,5 %. Ten spadek nie zachwiał jednak decydującej pozycji przemysłu, głównego "konsumenta" nakładów inwestycyjnych.

Podobnie jak w poprzedniej kadencji także i w latach 1965-1968 na drugim miejscu w strukturze nakładów inwestycyjnych znajduje się gospodarka komunalna i mieszkaniowa. Wydano na nią w ostatniej kadencji 1997 mln zł, co w stosunku do poprzedniego okresu oznacza wzrost o 16,7 %. Jakkolwiek potrzeby miasta są równie pilne, tak w zakresie gospodarki mieszkaniowej, jak i urządzeń gospodarki komunalnej - w ostatniej kadencji pewny priorytet uzyskała gospodarka mieszkaniowa. Potwierdza to zarówno proporcja nakładów inwestycyjnych, jak i wyższa dynamika nakładów na gospodarkę mieszkaniową.

Poważny wzrost nakładów inwestycyjnych na gospodarkę mieszkaniową umożliwił szybki rozwój budownictwa izbowego.

TABL.3. MIESZKANIA I IZBY MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKU

LATA m-mieszkania i-izby		Ogółem	Fabry- czna	Krzyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śródmie- ście
1961-1964	m	11213	4886	2116	129	3086	996
	1	31094	13012	6540	395	8280	2867
1964	m	3436	1399	745	11	993	288
	1	9312	3345	2530	42	2592	803
1965-1968	m	15386	3283	5732	407	4410	1554
	1	39125	8534	14157	1063	11124	4247
1965	m	3556	1174	1167	25	1088	102
	1	8791	2831	2705	107	2833	315
1966	m	3518	664	1466	34	1086	268
	1	9043	1652	3823	162	2810	596
1967	m	4090	879	1573	239	963	436
	1	10059	2505	3704	376	2215	1259
1968	m	4222	566	1526	109	1273	748
	1	11232	1546	3925	418	3266	2077
1961-1964 = 100							
1965-1968	m	137,2	67,2	270,9	315,5	142,9	156,0
	1	125,8	65,6	216,5	269,1	134,3	148,1

TABL.3. MIESZKANIA I IZBY MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKU /dok./

LATA m-mieszkania i-izby	Ogółem	Fabryczna	Krzyki	Paśle Pole	Stare miasto	Śródmie- ście
1964 = 100						
1965 m	103,5	83,9	156,6	227,3	109,6	35,4
1 i	94,4	84,6	106,9	254,8	109,3	39,2
1966 m	102,4	47,5	196,8	309,1	109,4	93,1
1 i	97,1	49,4	151,1	385,7	108,4	74,2
1967 m	119,0	62,8	211,1	2172,7	97,0	151,4
1 i	108,0	74,9	146,4	895,2	85,5	156,8
1968 m	122,9	40,5	204,8	990,9	128,2	259,7
1 i	120,6	46,2	155,1	995,2	126,0	258,7

Analiza zamieszczonych w tabelicy danych prowadzi do następujących stwierdzeń:

- w okresie lat 1965-1968 oddano do użytku 15386 mieszkań o łącznej liczbie 39125 izb;
- wskaźnik wzrostu liczby przekazanych mieszkań w stosunku do okresu 1961-1964 wynosi 137,2 i jest wyższy od wskaźnika dotyczącego izb /125,8/, co oznacza że budowano więcej mieszkań mniejszych;
- największa koncentracja budownictwa występuje w ostatnich latach w dzielnicy Krzyki i Stare Miasto.

Ciągle rosnące potrzeby w zakresie mocy przerobowej budownictwa dyktowały konieczność zwiększenia wysiłku inwestycyjnego w tym dziale. Toteż w latach 1965-1968 nakłady na budownictwo w stosunku do okresu 1961-1964 wzrosły o 69,3 %, a udział budownictwa w strukturze nakładów powiększył się z 7,0 % do 9,1 %.

Znamioną cechą inwestycji w latach 1965-1968 był znaczny wzrost nakładów na rolnictwo, o czym świadczy wskaźnik wzrostu w stosunku do okresu 1961-1964, wynoszący aż 560,0 %.

Jednak w strukturze nakładów inwestycyjnych wydatki na rolnictwo wynoszą tylko 1,0 %. Znaczny wzrost nakładów wiąże się ze zwiększonym wysiłkiem ekonomicznym i organizacyjnym na rzecz przyspieszenia rozwoju rolnictwa w skali miasta.

Warto również odnotować wysoką dynamikę - 197,5 % nakładów inwestycyjnych w obrocie towarowym, którego udział zwiększył się w strukturze nakładów z 3,6 % do 5,5 %.

W wyniku poniesionych nakładów inwestycyjnych w obrocie towarowym w okresie ostatniej kadencji rad narodowych oddano między innymi do użytku 6 lokali zbiorowego żywienia, 20 lokali handlowych, salon samochodowy i 2 stacje obsługi samochodów.

W inwestycjach nieprodukcyjnych dużą dynamikę - 204,7 % osiągnęły nakłady na ochronę zdrowia, opiekę społeczną i kulturę fizyczną. Wydano na ten dział 207 mln zł tj. około dwa razy więcej niż w kadencji poprzedniej.

Udział nakładów na ochronę zdrowia w strukturze inwestycji z 1,6 % wzrósł do 2,5 %. W efekcie działalności inwestycyjnej w latach 1965-1968 z ważniejszych inwestycji oddano do użytku 5 przychodni lekarskich, 1 żłobek oraz dom rencisty.

Poważnie zwiększono roczne nakłady inwestycyjne na rozwój bazy materialnej oświaty, nauki i kultury. W rozpatrywanym okresie wydano na ten dział 810 mln zł tj. o 33,9 % więcej niż w latach 1961 - 1964. Dzięki zwiększeniu nakładów udział oświaty, nauki, kultury w strukturze inwestycji z 9,2 % wzrósł do 9,5 %. Efektem działalności inwestycyjnej w latach 1965-1968 było oddanie do użytku 7 przedszkoli, 14 szkół podstawowych, 1 szkoły specjalnej, 2 szkół zawodowych, 1 liceum ogólnokształcącego, 2 domów akademickich, 1 hotelu "Asystenta" oraz budynku katedry mechanizacji rolnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej.

Jedną z cech charakterystycznych gospodarki inwestycyjnej w ostatnich latach są zmiany w strukturze rodzajowej nakładów. Zmiany te polegają przede wszystkim na szybszym wzroście nakładów na maszyny i urządzenia niż na roboty budowlano-montażowe.

TABL.4. NAKŁADY INWESTYCYJNE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG RODZAJÓW /ceny 1961 r./

LATA	Ogółem	Nakłady na		Inne nakłady
		roboty budowlano-montażowe	maszyny i urządzenia	
W MILIONACH ZŁOTYCH				
1961-1964	6576	3194	3034	348
1964	1659	761	817	81
1965-1968	8559	3775	4351	433
1965	1867	862	919	86
1966	1955	872	998	85
1967	2223	1012	1105	106
1968	2514	1029	1329	156

TABL.4. NAKŁADY INWESTYCYJNE W GOSPODARCE USPOŁECZNIONEJ
WEDŁUG RODZAJÓW /ceny 1961 r.//dek./

LATA	Ogółem	Nakłady na		Inne nakłady
		roboty bu- dowlano- montażowe	maszyny i urzą- dzenia	
1961-1964 = 100				
1965-1968	130,2	118,2	143,4	124,8
1964 = 100				
1965	112,5	113,3	112,5	106,2
1966	117,8	114,6	122,2	103,7
1967	134,0	133,0	135,3	132,1
1968	151,5	135,2	162,7	192,6

O ile w latach 1961-1964 roboty budowlano-montażowe pochłonięły 48,6 % ogółu nakładów inwestycyjnych, to w okresie ostatniej kadencji rad narodowych na te roboty wydano 44,1 % funduszy. Natomiast w tym samym okresie udział nakładów na maszyny i urządzenia wzrósł z 46,1 % do 50,8 %. Dynamika wzrostu nakładów na maszyny i urządzenia dla omawianego okresu wyraża się wskaźnikiem 143,4 %, a więc przewyższa ona znacznie dynamikę nakładów na roboty budowlano-montażowe /118,2 %/.

Rekonstrukcja i modernizacja istniejących obiektów produkcyjnych była w ostatnich latach i nadal zostanie ogólnym kierunkiem rozwoju gospodarki, szczególnie zaś przemysłu.

Dużym osiągnięciem rad narodowych w ostatniej kadencji było wyzwolenie i wykorzystanie inicjatywy społecznej w rozwiązywaniu problemów dotyczących potrzeb mieszkańców, szczególnie w zakresie działalności gospodarki komunalnej, ochrony zdrowia, oświaty, usług itp.

Miarą zaangażowania ludności jest jej udział w czynach społecznych, których wartość w okresie 1965-1968 wyraża się niebagatelną sumą 208,7 mln zł.

W stosunku do okresu 1961-1964, wartość czynów społecznych w ostatniej kadencji wzrosła ogółem o 133,2 %. Szczególnie duże znaczenie ma przeszło dwunastokrotny wzrost wartości czynów społecznych o charakterze inwestycyjnym, które stanowią powiększenie miejskiego majątku trwałego.

TABL.5. NAKIADY NA CZYNY SPOŁECZNE

LATA	Nakłady zrealizowane w ramach czynów społecznych			W tym inwestycyjne czyny społeczne		
	ogółem	w tym w zakresie		razem	w tym w zakresie	
		gospo- darki komu- nalnej i mie- szka- niowej	oświa- ty		gospo- darki komu- nalnej i mie- szka- niowej	oświa- ty
		w milionach złotych				
1961-1964	89,5	76,7	7,9	3,2	2,5	0,7
1964	41,1	34,0	4,5	-	-	-
1965-1968	208,7	122,6	22,1	40,4	8,4	6,4
1965	57,6	39,4	4,4	3,7	-	-
1966	51,7	28,6	5,3	17,1	2,2	2,1
1967	55,0	28,9	6,6	16,8	5,2	2,9
1968	44,4	25,7	5,8	2,8	1,0	1,4
1961-1964 = 100						
1965-1968	233,2	159,8	279,7	1262,5	336,0	914,3

Czyny społeczne przynosiły między innymi realizację takich przedsięwzięć jak: wybudowanie sztucznego lodowiska, "Ośrodka Młodzieżowego im. XX-lecia", 12 domków dla nauczycieli, pięciu pawilonów handlowych, położenie 4 km nowych linii tramwajowych itd.

TABL.6. WARTOŚĆ ZREALIZOWANYCH CZYNÓW SPOŁECZNYCH WEDŁUG DZIELNIC

LATA		Ogółem	Fabry- czna	Krzyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śródmie- ście
a-ogółem	b-w tym wkład ludności w naturze						
		w milionach złotych w cenach bieżących					
1965 - 1968	a	208,7	65,6	59,8	25,0	24,9	33,4
	b	144,8	46,0	48,0	16,0	14,5	20,3
1965	a	57,6	18,4	16,2	8,2	5,4	9,4
	b	43,9	16,0	14,8	4,1	4,3	4,7
1966	a	51,7	16,4	14,9	4,3	10,2	5,9
	b	32,9	11,1	10,5	2,9	3,9	4,5
1967	a	55,0	16,9	13,8	7,5	5,3	11,5
	b	35,5	10,9	11,9	4,6	3,0	5,1
1968	a	44,4	13,9	14,9	5,0	4,0	6,6
	b	32,5	8,0	10,8	4,4	3,3	6,0

P R Z E M Y S Ł

Charakterystyczną cechą miasta Wrocławia jest jego duże uprzemysłowienie - przemysł wrocławski reprezentowany jest przez niemal wszystkie gałęzie przemysłu - 39 % ogółu zatrudnionych we wszystkich działach gospodarki narodowej to pracownicy zakładów przemysłowych.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju przemysłu miasta Wrocławia jest istnienie prężnego i wciąż rozwijającego się ośrodka naukowego: wyższych uczelni, instytutów i biur oraz ośrodków konstrukcyjnych i doświadczalnych

Produkcja przemysłowa miasta Wrocławia stanowi około 3 % produkcji krajowej przy zatrudnieniu wynoszącym 2,4 %.

Produkcja ta w latach 1965 - 1968 w stosunku do lat 1961 - 1964 zwiększyła się o 40,5 % a średnio - roczne tempo przyrostu w ostatniej kadencji rad narodowych wynosiło 8,4 %.

Intensywny rozwój przemysłu możliwy był dzięki nakładom inwestycyjnym. Z przeznaczonych w latach 1965 - 1968 na inwestycje w mieście 8559 mln zł - 34,5 % tych nakładów przeznaczono na przemysł. Wzrost nakładów inwestycyjnych na przemysł w latach 1965-1968 w stosunku do lat 1961-1964 wynosi 21,7 %.

Z nakładów przeznaczonych na przemysł w czasie trwania ostatniej kadencji rad narodowych wybudowano, rozbudowano względnie zmodernizowano szereg zakładów.

W okresie lat 1965 - 1968 średnie roczne tempo wzrostu produkcji globalnej wynosiło 8,4 % przy wzroście zatrudnienia 3,8 % oraz nakładów inwestycyjnych w przemyśle 9,9 %.

Porównanie tych trzech wskaźników pozwala na wyciągnięcie korzystnych wniosków świadczących o stałym rozwoju i dużej dynamice przemysłu.

TABL.1. PRODUKCJA GLOBALNA, ZATRUDNIENIE I NAKŁADY INWESTYCYJNE

LATA	Produkcja globalna	Zatrudnienie	Nakłady inwestycyjne w przemyśle
	1964 = 100		
1965	107,9	102,4	130,1
1966	117,9	106,9	133,8
1967	126,7	112,4	142,8
1968	138,1	116,4	146,0

Produkcja przemysłowa w mieście Wrocławiu jest realizowana głównie przez przemysł uspołeczniony. Udział przemysłu prywatnego jest nieduży i wynosi około 0,2 %.

TABL.2. PRODUKCJA GLOBALNA PRZEMYSŁU WEDŁUG FORM WŁAŚNOŚCI

LATA	Ogółem	Przemysł uspołeczniiony				Prze- mysł pry- watny
		razem		w tym		
		razem	w tym pla- nowany te- renowo	państwowy	spółdziel- czy	
w milionach złotych w cenach porównywalnych z I VII 1960						
1961-1964	64218,6	64112,4	5105,8	59376,6	4301,8	106,2
1964	18123,3	18092,9	1511,8	16721,6	1254,2	30,4
1965-1968	90237,0	90088,4	7351,5	82973,2	6395,9	148,7
1965	19557,7	19525,2	1637,4	18044,6	1343,9	32,5
1966	22005,3	21968,9	1791,6	20262,6	1536,7	36,5
1967	23651,5	23612,4	1872,3	21735,3	1669,2	39,1
1968	25022,5	24981,9	2050,2	22930,7	1846,1	40,6
1961-1964 = 100						
1965-1968	140,5	140,5	144,0	139,7	148,7	140,0
1964 = 100						
1965	107,9	107,9	108,3	107,9	107,2	106,9
1966	117,9	117,9	118,5	117,3	122,4	120,0
1967	126,7	126,7	123,8	125,9	133,0	128,6
1968	138,1	138,1	135,6	137,2	147,2	133,5

W porównaniu z 1964 r. produkcja globalna przemysłu uspołecznionego w 1968 r. w mieście Wrocławiu wzrosła o 6889,0 mln zł tj. o 38,1 % w tym w przemyśle planowanym terenowo o 538,4 mln zł.

Udział przemysłu planowanego terenowo stanowi około 8 % ogólnie wytwarzanej produkcji w mieście. W przemyśle tym występuje duży udział produkcji rynkowej przeznaczonej bezpośrednio na zaopatrzenie ludności. Ponadto celem tego przemysłu jest głównie świadczenie drobnych usług przemysłowych na rzecz mieszkańców Wrocławia.

Ważnym czynnikiem rozwoju przemysłu miasta Wrocławia jest wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym, który pozwala na stały wzrost liczby zatrudnionych w przemyśle.

W 1968 r. przeciętne zatrudnienie ogółem /bez uczniów/ wynosiło 90986 osób w tym w przemyśle uspołecznionym 90649 osób.

W przemyśle prywatnym zatrudnienie wynosiło 337 osób.

a/
TABL.3. ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI

LATA	Ogółem	Przemysł uspołeczniony				Prze- mysł pry- watny
		razem		w tym		
		razem	w tym pla- nowany te- renowo	państwowy	spółdzielczy	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
1964	78202	77901	11368	67544	9335	301
1965	80046	79733	11612	69128	9514	313
1966	83618	83282	12616	71923	10150	336
1967	87926	87584	12851	75651	10586	342
1968	90986	90649	13352	78072	11084	337
1964 = 100						
1965	102,4	102,4	102,1	102,3	101,9	104,0
1966	106,9	106,9	111,0	106,5	108,7	111,6
1967	112,4	112,4	113,0	112,0	113,4	113,6
1968	116,3	116,4	117,5	115,6	118,7	112,0

a/ Przeciętne w roku, bez uczniów.

W analizowanym okresie zatrudnienie w poszczególnych formach własności wzrosło odpowiednio w przemyśle państwowym o 10528 w przemyśle spółdzielczym o 1749 oraz w przemyśle prywatnym o 36 osób. Przemysł planowany terenowo zatrudnia 13352 osoby, tj. o 1984 więcej niż w roku 1964. Najwięcej zatrudnionych, bo 86,0 % pracuje w państwowym przemyśle uspołecznionym.

Ostatnie lata przyniosły dalsze przeobrażenia w strukturze branżowej przemysłu. Zmiany te są wynikiem niejednorodnego tempa wzrostu produkcji poszczególnych gałęzi.

W 1964 roku obok przemysłu środków transportu, drugim z kolei był przemysł spożywczy. W 1967 roku obserwuje się korzystne zmiany w strukturze branżowej przemysłu idące w kierunku rozwoju takich przemysłów jak: przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych, przemysł elektrotechniczny, przemysł metalowy i chemiczny - natomiast udział przemysłu spożywczego w zakresie produkcji zmniejszył się z 18,6 % na 14,5 %.

Nieznaczny spadek w produkcji występuje również w gałęziach, których udział, w ogólnie wytworzonej produkcji zarówno w 1964 roku jak i w 1968 roku, był nieduży.

TABL.4. PRODUKCJA GLOBALNA I ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE USPOLECZNIONYM
WEDŁUG GAŁĘZI PRZEMYSŁU

GAŁĘZIE PRZEMYSŁU	1964		1967	
	produk- cja global- na	zatrud- nienie	produk- cja global- na	zatrud- nienie
	w odsetkach			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej	0,4	2,9	0,5	2,2
Przemysł paliw	1,2	1,3	0,9	1,3
Hutnictwo metali nieżelaznych	10,0	2,0	8,8	1,9
Przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych	9,2	14,8	10,0	16,0
Przemysł elektrotechniczny	8,7	10,0	12,1	12,4
Przemysł środków transportu	18,9	16,4	17,2	14,4
Przemysł metalowy	7,5	9,9	10,3	11,3
Przemysł chemiczny	7,8	6,4	8,0	5,9
Przemysł gumowy	0,2	0,4	0,5	0,6
Przemysł materiałów budowlanych	1,4	2,7	1,2	2,4
Przemysł szklarski	0,3	0,6	0,2	0,5
Przemysł porcelanowo-fajansowy	0,2	0,4	0,1	0,4
Przemysł drzewny	2,7	3,1	2,2	2,9
Przemysł papierniczy	0,6	0,9	0,5	0,8
Przemysł poligraficzny	1,0	2,6	1,0	2,6
Przemysł włókienniczy	2,3	3,1	2,3	3,1
Przemysł odzieżowy	6,4	8,5	7,3	8,5
Przemysł skórzanobuwniczy	1,2	1,9	1,1	2,1
Przemysł spożywczy	18,6	11,0	14,5	9,6
Inne gałęzie przemysłu	1,4	1,1	1,3	1,2

O charakterze przemysłu decydują gałęzie rozwijające się najbar-
dziej dynamicznie - mające wpływ na dalszy rozwój i modernizację prze-
mysłu.

Jak wynika z porównania produkcji globalnej w poszczególnych ga-
łęziach przemysłu, niektóre z nich wykazują większe tempo wzrostu niż
pozostałe gałęzie przemysłu, charakteryzują się ponadto wyższą dyna-
mika produkcji od przeciętnej w całym przemyśle.

TABL.5. ROZWÓJ WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU USPOLECZNIOWEGO

GAŁĘZIE PRZEMYSŁU a-wartość produkcji globalnej w mln zł b-przeciętne zatrud- nienie		1964		1967		Średnie roczne tempo wzrostu	
		w liczbach bez- względ- nych	1960= =100	w liczbach bez- względ- nych	1964= =100	1961- -1964	1965- -1967
OGÓŁEM	a	18092,9	142,6	23612,4	130,5	9,4	9,4
w tym:	b	77901	117,9	87584	112,4	4,2	3,8
Hutnictwo metali	a	1810,7	119,3	2091,7	115,5	4,4	5,1
nieżelaznych	b	1524	110,7	1711	112,3	2,7	3,8
Przemysł maszynowy	a	1665,4	151,2	2369,7	142,3	10,9	12,3
i konstrukcji me- talowych	b	11559	106,1	13984	121,0	1,5	6,6
Przemysł elektrote- chniczny	a	1571,4	276,2	2854,7	181,7	28,9	22,1
	b	7754	175,4	10838	139,8	15,0	11,9
Przemysł środków transportu	a	3428,3	127,7	4056,5	118,3	6,4	5,6
	b	12845	91,4	12659	98,6	-	-
Przemysł metalowy	a	1350,2	399,5	2423,6	179,5	41,4	21,6
	b	7702	254,6	9871	128,2	28,1	8,6
Przemysł chemiczny	a	1407,3	142,6	1882,5	133,8	9,4	10,2
	b	4951	116,4	5197	105,0	3,8	1,7
Przemysł materiałów budowlanych	a	255,4	115,1	286,0	112,0	3,6	3,8
	b	2103	102,6	2118	100,7	0,7	0,3
Przemysł drzewny	a	478,0	118,3	505,5	105,8	4,2	2,0
	b	2417	102,9	2484	102,8	0,7	1,0
Przemysł włókienni- czy	a	416,9	135,6	551,3	132,2	8,0	9,7
	b	2442	106,3	2690	110,2	1,5	3,2
Przemysł odzieżowy	a	1161,5	161,1	1719,9	148,1	12,6	14,0
	b	6607	125,3	7451	112,8	5,7	4,1
Przemysł spożywczy	a	3363,1	114,2	3437,5	102,2	3,3	0,6
	b	8603	108,2	8425	97,9	1,9	-

Do gałęzi tych należy zaliczyć przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych, przemysł elektrotechniczny, przemysł metalowy oraz przemysł środków transportu.

Udział tych gałęzi w wartości produkcji globalnej całego przemysłu w 1967 roku wynosił 49,6 %, podczas gdy w 1964 roku udział ten wynosił 44,3 %.

W pozostałych gałęziach jak wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej, w przemyśle gumowym oraz w przemyśle odzieżowym też występuje dość duża dynamika produkcji - ze względu jednak na nieduży ich udział w ogólnie wytwarzanej produkcji nie wpłyną one w sposób zasadniczy na dalszą

zmianę branżową przemysłu.

Struktura zatrudnionych w przemyśle uspołecznionym miasta Wrocławia charakteryzuje się bardzo wysokim udziałem pracowników grupy przemysłowej w ogólnej liczbie zatrudnionych /jednym z najwyższych w Polsce/. Również liczba pracowników inżynieryjno - technicznych przypadająca na 100 robotników jest bardzo wysoka. Pod tym względem Wrocław zajmuje drugie miejsce, po Warszawie. Zjawisko to jest uzasadnione, ponieważ rozwijający się w mieście Wrocławiu przemysł precyzyjny wymaga wysokie kwalifikowanej kadry.

W 1968 roku przemysł uspołeczniiony miasta Wrocławia osiągnął wzrost produkcji globalnej o 38,1 % w stosunku do 1964 r. Przyrost ten nastąpił w 57 % na skutek wzrostu wydajności pracy, natomiast w 43 % na skutek przyrostu zatrudnienia.

Wydajność pracy określona wartością produkcji globalnej przypadająca na 1 zatrudnionego wynosiła w roku 1964 - 232,3 tys.zł, a w roku 1968 - 275,6 tys.zł, wzrosła więc w tym okresie o 18,6 %.

Przeciętne płace miesięczne brutto w przemyśle uspołecznionym w 1968 roku w porównaniu do roku 1964 wzrosły o 329 zł, tj. o 15,7 %. Wyższą tendencję wzrostu wykazują płace pracowników fizycznych niż umysłowych.

TABL.6. PRZECIĘTNA PŁACA MIESIĘCZNA BRUTTO W PRZEMYŚLE USPOŁECZNIONYM

LATA	Ogółem	Pracownicy		W tym grupa przemysłowa			
		fizyczny a/	umysłowi	razem	w tym		
					robotnicy	pracownicy	
						inżynier- yjno- techni- czni	admini- stracyj- no-biu- rowi
W ZŁOTYCH							
1964	2090	1932	2789	2090	1962	3176	2200
1965	2142	1986	2822	2145	2021	3200	2236
1966	2224	2065	2898	2227	2101	3276	2279
1967	2332	2164	3020	2334	2198	3409	2390
1968	2419	2242	3095	2420	2273	3512	2438
1964=100							
1965	102,5	102,8	101,2	102,6	103,0	100,8	101,6
1966	106,4	106,9	103,9	106,6	107,1	103,1	103,6
1967	111,6	112,0	108,3	111,7	112,0	107,3	108,6
1968	115,7	116,0	111,0	115,8	115,9	110,6	110,8

a/ Robotnicy, pracownicy obsługi i straż.

O stopniu wykorzystania maszyn i urządzeń świadczy współczynnik zmianowości, który w państwowym przemyśle uspołecznionym w 1964 r. wynosił 1,34, natomiast w 1967 roku wzrósł do 1,45.

Przy pracach niezmechanizowanych przemysł wrocławski zatrudnia 46,4 % robotników przemysłowych 32,9 % przy pracach częściowo zmechanizowanych, 19,6 % przy pracach całkowicie zmechanizowanych, 1,0 % przy częściowo zautomatyzowanych i 0,1 % przy pracach całkowicie zautomatyzowanych. Powyższe wskaźniki świadczą o konieczności prowadzenia dalszych prac w zakresie mechanizacji i automatyzacji procesów produkcyjnych.

W wyniku rozbudowy i modernizacji przemysłu następował nie tylko duży wzrost produkcji wyrobów lecz również w coraz większym zakresie uruchamiano produkcję nowych wyrobów nie produkowanych dotychczas w Polsce.

TABL.7. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW

LATA	Energia elektryczna w mln kWh	Koks w tys t	Obrabiarzki do metali w t	Maszyny elektryczne wirujące w MW	Lodówki domowe w szt.	Mięso z uboju przemysłowego w tys.t	Wyroby spirytusowe w przeliczeniu na spirytus 100° w tys.l
W LICZBACH BĘZWZGLEDNYCH							
1961-1964	689,4	836,8	18412	3816	241391	105,5	29307
1964	129,3	219,9	5272	1193	103707	26,8	5051
1965-1968	683,6	829,6	22302	5751	963228	132,5	37979
1965	138,5	202,8	5465	1206	184626	32,3	7611
1966	168,9	211,3	4986	1277	233234	34,2	8922
1967	183,8	214,4	5399	1423	252862	35,2	10806
1968	192,4	201,1	6452	1845	292506	30,8	10640
1961-1964 = 100							
1965-1968	99,2	99,1	121,1	150,7	1399,0	125,6	129,6
1964 = 100							
1965	107,1	92,2	103,7	101,1	178,8	120,5	150,7
1966	130,6	96,1	94,6	107,0	224,9	127,6	176,6
1967	142,2	97,5	102,4	119,3	243,8	131,3	213,9
1968	148,8	91,5	122,4	154,7	282,1	114,9	210,7

W ostatnich latach wrocławskie przedsiębiorstwa przemysłu uspołecznionego stale zwiększają produkcję eksportową. Potwierdzeniem tego faktu jest wzrost udziału wartości dostaw eksportowych w stosunku do

wartości produkcji towarowej. Ten wskaźnik w 1965 roku wynosił 9,3 % zaś w 1968 roku wzrósł do 12,4 %.

Jak wynika z tablicy najwyższa dynamika występuje w ilości wyprodukowanych lodówek. Produkcja lodówek we Wrocławiu stanowi ponad 70 % produkcji krajowej.

TABL. 8. WARTOŚĆ DOSTAW PRODUKCJI EKSPORTOWEJ

LATA	Produkcja towarowa	Wartość dostaw produkcji eksportowej	Udział dostaw eksportowych w produkcji towarowej w %
	w milionach złotych		
1965	22820	2112	9,3
1966	24463	2785	11,4
1967	29432	3234	11,0
1968	30836	3837	12,4

Przeważającym kierunkiem eksportu naszego przemysłu są kraje socjalistyczne, do których w 1968 roku skierowano 53,1 % ogółu dostaw eksportowych. Produkcję eksportową prowadzą przede wszystkim przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Przemysłu Spożywczego i Skupu, Ministerstwu Przemysłu Maszynowego, Ministerstwu Przemysłu Lekkiego i Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego.

TABL. 9. DOSTAWY NA EKSPORT WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW W PRZEMYSŁE USPOLECZNIONYM

WYROBY		Jednostka miary	1966	1967	1968
a - ogółem	b - w tym do krajów socjalistycznych				
Obrabiarki	a	szt.	358	543	784
	b	szt.	211	423	671
Spawarki łukowe	a	szt.	666	658	270
	b	szt.	220	214	242
Baterie płaskie	a	tys. szt.	3197	3395	2950
	b	tys. szt.	3157	2150	2950
Walce drogowe	a	szt.	240	320	207
	b	szt.	155	260	185
Kuchenki gazowe	a	szt.	40431	62723	61205
	b	szt.	40204	60000	61203
Lodówki	a	szt.	33984	78807	112172
	b	szt.	33742	62460	106121

TABL. 9. DOSTAWY NA EKSPORT WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW W PRZEMYSŁE USPOŁECZNIONYM /dok./

WYROBY a - ogółem b - w tym do krajów socjalistycznych	Jednostka miary	1966	1967	1968
Przędza sztucznego jedwabiu	a t b t	326 -	275 -	328 -
Mydło	a t b t	609 -	849 -	946 300
Zeszyty	a mln kart b mln kart	688 63	459 208	537 43
Spirytus rektyfikowany	a tys. l 100° b tys. l 100°	10808 2395	6751 -	2591 -
Piwo	a hl b hl	33506 33501	17549 17546	16405 16373

Przeprowadzony w czasie trwania ostatniej kadencji rad narodowych "Spis Przemysłowy" pozwolił na wzbogacenie informacji statystycznych dotyczących przemysłu wrocławskiego. Dane ze Spisu dotyczą roku 1965. Uzyskano bogaty materiał mówiący o powierzchni terenu zakładów i powierzchni produkcyjnej, zużyciu paliw, strukturze środków trwałych, kubaturze budynków. Poza tym przedmiotem Spisu było badanie stanu urządzeń energetycznych oraz zużycia energii elektrycznej jak też ważniejsze rodzaje środków transportu, stan magazynów oraz zanieczyszczenia wody i atmosfery.

TABL.10. NIEKTÓRE URZĄDZENIA PRZEMYSŁU USPOŁECZNIONEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Dane
Powierzchnia: terenu zakładów	tys. m ²	10554
produkcyjna	tys. m ²	1313
Wartość początkowa środków trwałych własnych	mln zł	12220
w tym maszyny i urządzenia	mln zł	4717
Moc zainstalowana urządzeń wytwarzających energię mechaniczną i elektryczną	kW	76494
zużywających energię elektryczną	kW	254022

TABL.10. NIEKTÓRE URZĄDZENIA PRZEMYSŁU USPOŁECZNIONEGO /dok./

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Dane
Zużycie energii elektrycznej	tys.kWh	273184
Kubatura budynków ogółem	tys.m ³	13779
w tym przemysłowych	tys.m ³	10113
Zużycie paliw:		
węgiel kamienny	tona	795875
produkty naftowe	tona	11409
paliwa gazowe	tys.Nm ³	173093

Wyniki "Spisu Przemysłowego" umożliwiły porównanie stanu uprzemysłowienia poszczególnych dzielnic.

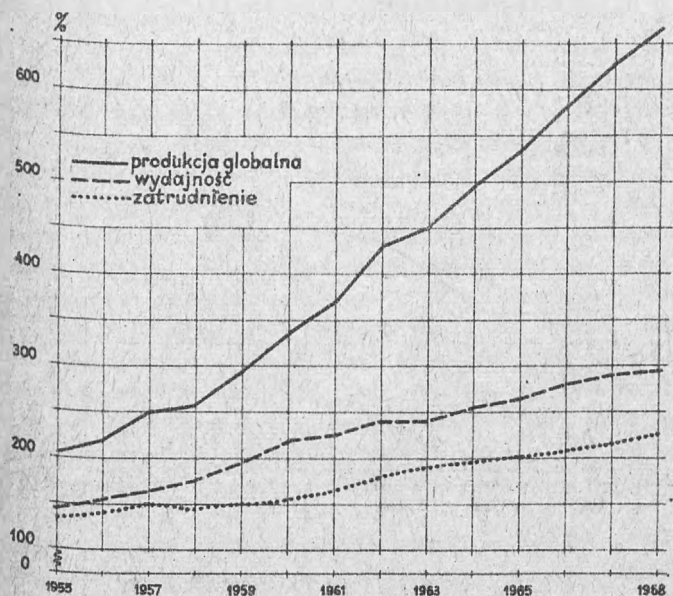
TABL.11. PRZEMYSŁ USPOŁECZNIONY WEDŁUG DZIELNIC W 1965 R.

DZIELNICE	Przemysł uspołeczniiony			
	razem		w tym	
	razem	w tym planowany terenowo	państwowy	spółdzielczy
PRODUKCJA GLOBALNA W MILIONACH ZŁOTYCH				
OGÓŁEM	19538	1663	18013	1388
Fabryczna	8824	112	8780	14
Krzyki	1924	485	1550	363
Psie Pole	5630	157	5490	140
Stare Miasto	1883	471	1202	601
Śródmieście	1277	438	991	240
ZATRUDNIENIE a/				
OGÓŁEM	80352	11790	69556	9705
Fabryczna	26678	1118	26226	452
Krzyki	11238	2553	8970	2154
Psie Pole	22104	832	21530	574
Stare Miasto	12323	4005	7268	4442
Śródmieście	8009	3282	5562	2083

a/ Przeciętne w roku; bez uczniów.

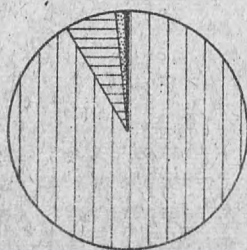
Największą wartość produkcji globalnej wytwarzają zakłady położone na terenie dzielnicy Wrocław - Fabryczna, tam też występuje największe

DYNAMIKA PRODUKCJI GLOBALNEJ, ZATRUDNIENIA
ORAZ WYDAJNOŚCI PRACY W PRZEMYŚLE

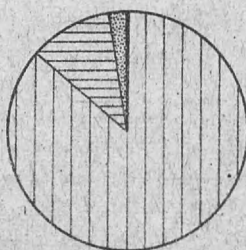


STRUKTURA PRODUKCJI GLOBALNEJ I ZATRUDNIENIA
WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W 1967 R

Produkcja



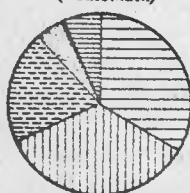
Zatrudnienie



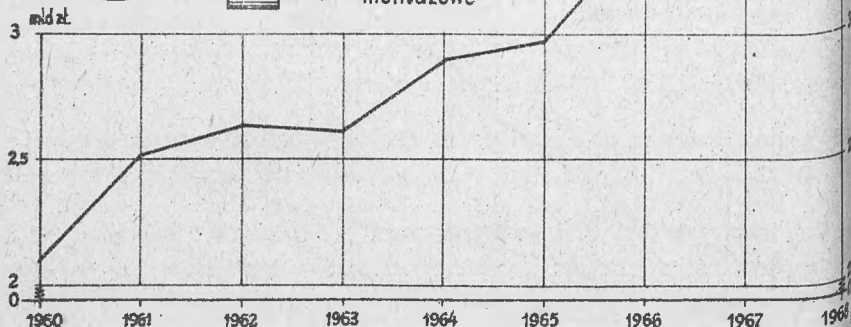
przemysł państwowy
przemysł spółdzielczy
przemysł organizacji społecznych
przemysł prywatny

PRODUKCJA PODSTAWOWA USPOŁECZNIONYCH PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO - MONTAŻOWYCH

STRUKTURA PRODUKCJI PODSTAWOWEJ
USPOŁECZNIONYCH PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO - MONTAŻOWYCH
W LATACH 1960 - 1968 (ceny 1961)
(w odsetkach)

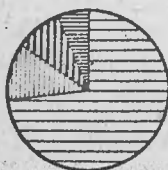


- budownictwo ogólne
- " przemysłowe
- " inżynieryjne
- " linii energetyczn.
- roboty rolne
- " montażowe

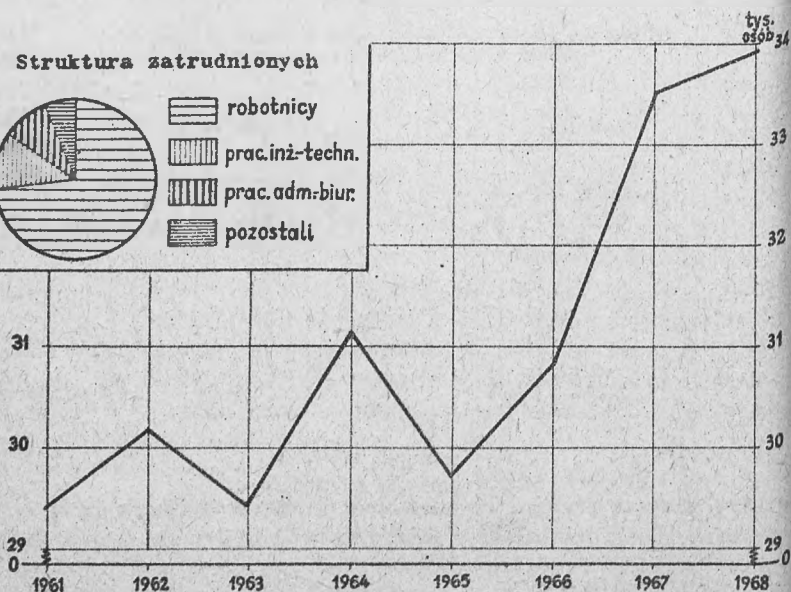


PRZECIETNE ZATRUDNIENIE W USPOŁECZNIONYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH BUDOWLANO - MONTAŻOWYCH

Struktura zatrudnionych



- robotnicy
- prac. inż.-techn.
- prac. adm.-biur.
- pozostali



zatrudnienie w przemyśle.

Wrocław - Fabryczna - Na terenie dzielnicy znajduje się tylko 85 zakładów przemysłu uspołecznionego. Są to jednak zakłady duże, zatrudniające 31,5 % ogółu pracowników, dające 44,0 % wartości produkcji globalnej ogółem. Zakłady przemysłowe tej dzielnicy zajmują 38,7 % całej powie-rzchni terenu zajętego przez zakłady przemysłowe położone we Wrocławiu. Przeciętne zatrudnienie na 1 zakład wynosi 320 osób. W dzielnicy tej występują przede wszystkim zakłady zaliczane do przemysłu ciężkiego, bogato wyposażone w środki trwałe i przede wszystkim w środki transportu. Zanieczyszczenia ściekami powoduje 8 zakładów, w tym 5 zakładów posiada urządzenia oczyszczające. Stopień oczyszczania ścieków wynosi 67,6 %.

Wrocław - Krzyki - Dzielnica dostarcza 10,1 % wartości produkcji globalnej przy zatrudnieniu wynoszącym 14,8 %. Zakładów przemysłu uspołecz-nionego jest 151. Przeciętne zatrudnienie na 1 zakład wynosi 84 osoby. Za-kłady przemysłowe na terenie dzielnicy Wrocław - Krzyki zajmują 18,9 % całej powierzchni zajętej przez wrocławskie zakłady przemysłowe. Naj-bardziej rozwinięty na terenie Krzyków jest przemysł spożywczy oraz przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych. Zanieczyszczenia wody ście-kami powoduje 21 zakładów, z których tylko 11 posiada urządzenia oczy-szczające.

Wrocław - Psie Pole - Jest to dzielnica najbardziej uprzemysłowiona, biorąc pod uwagę wartość produkcji globalnej na 1 mieszkańca. Na tere-nie dzielnicy znajduje się 95 zakładów wytwarzających 28,7 % całej pro-dukcji globalnej przemysłu uspołecznionego i zatrudniających 27,2 % ogółu zatrudnionych w przemyśle. Przeciętne zatrudnienie na 1 zakład wynosi 247 osób. Na terenie dzielnicy najbardziej rozwinięty jest prze-mysł spożywczy, metalowy i chemiczny. Występowanie przemysłu chemiczne-go wpływa na znaczne zanieczyszczenie wody; na 20 zakładów powodujących zanieczyszczenia ściekami 14 posiada urządzenia oczyszczające. Ilość ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe tej dzielnicy wynosi 34,7 tys m³/dobę, czyli 73,2 % wszystkich ścieków zakładów przemysłowy-ch z terenu miasta. Stopień ich oczyszczenia wynosi 76,1 %.

Wrocław - Stare Miasto - Ta najmniejsza dzielnica pod względem powie-rzchni terenu grupuje 202 zakłady, głównie o charakterze usługowym. Za-kłady przemysłowe dzielnicy dają około 10,0 % ogólnej wartości produkcji globalnej przy zatrudnieniu wynoszącym 15,6 % ogółu zatrudnionych w przemyśle wrocławskim. Średnio zakład przemysłowy na terenie dzielnicy Stare Miasto zatrudnia 66 osób. Występuje tu głównie przemysł odzieżo-wy i elektrotechniczny. Tylko 5 zakładów powoduje zanieczyszczenia ście-kami z czego 3 zakłady posiadają urządzenia oczyszczające.

Wrocław - Śródmieście - Dzielnica Wrocław - Śródmieście jest przede wszystkim dzielnicą mieszkaniową. Zakłady przemysłowe w liczbie 219 - to głównie punkty usługowe. Na terenie tej dzielnicy występuje tylko 19 zakładów zatrudniających powyżej 100 osób. Przeciętne zatrudnienie w jednym zakładzie wynosi 43 osoby. Zakłady przemysłowe dzielnicy Śródmieście dostarczają 7,2 % produkcji globalnej przy zatrudnieniu 10,9 %. Jest to przeważnie przemysł spożywczy i elektrotechniczny. Zanieczyszczenie ściekami powoduje 7 zakładów spośród których 4 posiadają urządzenia oczyszczające.

BUDOWNICTWO

Wiele istotnych powodów złożyło się na to, że w ostatniej kadencji rad narodowych problemom budownictwa poświęcono szczególnie wiele uwagi. Budownictwo jako dział gospodarki narodowej obejmuje: przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwa geologiczne, przedsiębiorstwa geodezyjno-kartograficzne i wreszcie biura projektowe budownictwa. Z racji charakteru i zakresu wykonywanych robót, najważniejszą grupę stanowią przedsiębiorstwa budowlano-montażowe. Od potencjału przerobowego tych przedsiębiorstw w znacznej mierze zależy dalszy rozwój miasta.

TABL.1. PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANO-MONTAŻOWE

Stan w dniu 31 XII

Stan w dniu 31 XII

LATA	Ogółem	Przedsiębiorstwa						
		budownictwa				robót rol- nych i leś- nych	robót monta- żowych	mie- szka- ne i usłu- gowe
		ogół- nego	prze- mysło- wego	inży- nie- ryj- nego	linii energe- tycz- nych i teleko- munika- cyjnych			
1964	52	23	5	8	-	1	5	10
1965	50	22	7	7	-	1	6	7
1966	53	22	9	7	-	1	4	10
1967	55	21	10	7	2	2	3	10
1968	55	23	8	8	2	1	2	11

Zamieszczone w tablicy dane obrazują ilość uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych według rodzajów budownictwa.

Ilościowy rozwój przedsiębiorstw posiadających siedziby zarządów w mieście Wrocławiu był w latach 1964-1968 nieznaczny, przybyły bowiem tylko trzy przedsiębiorstwa uspołecznione. W wyodrębnionych grupach przedsiębiorstw najliczniej reprezentowane jest budownictwo ogólne. W 1968 r. istniały we Wrocławiu 23 przedsiębiorstwa tego typu, a zakres ich działania to: budowa, przebudowa czy też remonty budynków dla potrzeb mieszkalnych, administracyjnych, oświaty i nauki, kultury, ochrony zdrowia itp.

Przedsiębiorstwa budownictwa przemysłowego, których w 1968 r. było 8 zajmowały się budową kubaturowych obiektów produkcyjnych /budynki i hale/ oraz obiektów niekubaturowych /np. piece przemysłowe, obudowa kotłów/ o charakterze przemysłowym. Osiem przedsiębiorstw budownictwa inżynierskiego prowadziło budowę dróg, mostów, stadionów, linii kolejowych, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej itp. W 1968 roku 2 przedsiębiorstwa robót montażowych wykonywały prace związane z montażem i ustawianiem maszyn i urządzeń w odpowiednie zespoły.

Rozwój wrocławskich przedsiębiorstw budowlano-montażowych postępował wolniej aniżeli tego wymagały potrzeby, szczególnie uwidacznia się to w dziedzinie zatrudnienia. Przyrost kadr w budownictwie był zbyt wolny, przy czym w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych stale odczuwane niedobór siły roboczej.

TABL.2. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

LATA	Ogółem	Przedsiębiorstwa						
		budownictwa				robót rol- nych i leś- nych	robót monta- żowych	mie- sza- ne i usłu- gowe
		ogół- nego	prze- mysło- wego	inży- nie- ryj- nego	linii energe- tycz- nych i tele- komuni- kacyj- nych			
1964	31143	11616	2177	3934	-	2180	1945	9291
1965	29705	11597	4814	3793	-	231	2302	6968
1966	30838	11627	6879	4402	-	324	1927	5679
1967	33496	12021	7460	4921	718	465	1790	6121
1968	33932	11935	5535	5455	794	81	1515	8617

Porównując dane z lat 1964-1968 można stwierdzić, że zatrudnienie ogółem w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych nieznacznie wzrosło w stosunku do potrzeb.

Toteż wojewódzka instancja partyjna przy pełnym zaangażowaniu się rad narodowych i aktywności przedsiębiorstw budowlano-montażowych nakreśliła program intensywnego rozwoju budownictwa w latach 1965-1970.

Budownictwa przyznano priorytet w zatrudnieniu, do niego kierowane ludzi podejmujących lub zmieniających pracę.

Główny jednak wysiłek położono na maksymalny rozwój zaplecza technicznego przedsiębiorstw i lepszego zaopatrzenia ich w sprzęt oraz uprzemysłowienie budownictwa. Wymagało to zwiększenia nakładów inwestycyjnych. W latach 1965-1968 nakłady inwestycyjne w budownictwie wynosiły 777 mln złotych. Były one wyższe o 69,3 % od nakładów okresu 1961-1964 i przyczyniły się do wzrostu mocy produkcyjnych budownictwa.

Drugim kierunkiem działania zmierzającego do poprawy sytuacji były usprawnienia organizacyjne w budownictwie. Ich cele to lepsze przygotowanie stanowisk pracy, pełniejsze wykorzystanie posiadanych środków produkcji i kadr, wzrost dyscypliny organizacyjnej i przestrzeganie reżimu technologicznego.

W wyniku czteroletniej realizacji programu rozwoju budownictwa uzyskano poważny wzrost potencjału przedsiębiorstw budowlanych, co znalazło odbicie w zwiększonej produkcji podstawowej tych przedsiębiorstw.

TABL.3. PRODUKCJA PODSTAWOWA PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

LATA	Ogółem	Przedsiębiorstwa						
		budownictwa				robót rol- nych i leś- nych	robót monta- żowych	mie- sza- ne i usłu- gowe
		ogól- nego	prze- mysło- wego	inży- nie- ryj- nego	linii energe- tycznych i tele- komuni- kacyj- nych			
W MILIONACH ZŁOTYCH								
1964	2898,9	986,9	329,2	368,7	-	125,4	235,4	853,3
1965	2968,1	1074,5	565,2	375,1	-	17,4	287,6	648,3
1966	3428,8	1162,5	895,9	508,7	-	25,1	316,6	520,0
1967	3987,4	1273,3	995,2	602,2	94,9	38,9	376,7	606,2
1968	4180,1	1339,3	848,9	709,9	112,8	9,4	238,7	921,1
1964 = 100								
1965	102,4	108,9	171,7	101,7	-	13,9	122,2	76,0
1966	118,3	117,8	272,1	138,0	-	20,0	134,5	60,0
1967	137,5	129,0	302,3	163,3	-	31,0	160,0	71,0
1968	144,2	135,7	257,9	192,5	-	7,5	101,4	107,9

TABL.3. PRODUKCJA PODSTAWOWA PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH
/dok./

LATA	Ogółem	Przedsiębiorstwa						
		budownictwa				robót rol- nych i leś- nych	robót monta- żowych	mie- sza- ne i usłu- gowe
		ogół- nego	prze- mysło- wego	inży- nie- ryj- nego	linii energe- tycz- nych i teleko- munika- cyjnych			
PRODUKCJA NA 1 ZATRUDNIONEGO /w tys.zł/								
1964	93,0	85,0	151,2	93,7	-	57,5	121,0	91,8
1965	99,9	92,6	117,4	98,9	-	75,3	124,9	93,0
1966	111,2	99,0	130,2	115,6	-	77,5	164,3	91,6
1967	119,0	105,9	133,4	122,4	132,2	83,6	210,4	99,0
1968	123,2	112,2	153,5	130,1	142,1	116,0	157,6	106,9
1964 = 100								
1965	107,4	108,9	77,6	105,5	-	130,9	103,2	101,3
1966	119,6	116,5	86,1	123,4	-	134,8	135,8	99,8
1967	127,9	124,8	88,2	130,6	-	145,4	173,9	107,8
1968	132,5	132,0	101,5	138,8	-	201,7	130,2	116,4

Produkcja podstawowa wrocławskich przedsiębiorstw budowlano-montażowych w 1968 r. osiągnęła wartość 4180,1 mln złotych. Uzyskano ją przy przeciętnym zatrudnieniu 33932 pracowników, a zatem wartość produkcji przypadającej na jednego zatrudnionego wynosi 123,2 tys. złotych. Tempo wzrostu wartości produkcji było znacznie szybsze od tempa przyrostu zatrudnienia. W 1968 r. wartość produkcji wzrosła o 44,2 % wartości produkcji z 1964 r. W tym samym okresie czasu zatrudnienie wzrosło tylko o 8,9 %. Oznacza to, że w budownictwie nastąpił poważny postęp techniczny. Produkcja przypadająca na jednego zatrudnionego w roku 1964 wynosiła 93,0 tys. złotych, zaś w 1968 r. wzrosła do wysokości 123,2 tys. złotych tj. o 32,5 %.

Ze wzrostem wydajności pracy w budownictwie wiąże się wzrost zarobków.

Przeciętna miesięczna płaca jednego zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych w 1964 r. wynosiła 2211 zł, natomiast w 1968 r. 2708 zł - co oznacza wzrost przeciętnej płacy miesięcznej o 22,5%.

Nie wszystkie roboty budowlane przedsiębiorstw, których siedziby zarządów znajdują się we Wrocławiu były wykonywane na terenie miasta. Proporcja wartości robót wykonywanych w mieście i na terenie obcym jest dla m.Wrocławia niekorzystna.

TABL.4. PRODUKCJA PODSTAWOWA PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH
WEDŁUG MIEJSCA WYKONYWANYCH ROBÓT

LATA	Ogółem	Na terenie m.Wrocławia	Poza Wroc- ławiem	Na terenie m.Wrocławia	Poza Wroc- ławiem
	w milionach złotych			w odsetkach	
1961-1964	10659,2	4011,1	6648,1	37,6	62,4
1965-1968	14564,4	4988,6	9575,8	34,3	65,7
1965	2968,1	1060,4	1907,7	35,7	64,3
1966	3428,8	1174,1	2254,7	34,2	65,8
1967	3987,4	1327,7	2659,7	33,3	66,7
1968	4180,1	1426,4	2753,7	34,1	65,9

W latach 1965-1968 wrocławskie przedsiębiorstwa wykonały roboty budowlano-montażowe wartości ogółem 14564,4 mln zł, z czego tylko 4988,6 mln zł tj. 34,3 % wykonane na terenie m.Wrocławia. Problem ograniczenia eksportu mocy przerobowej wrocławskich przedsiębiorstw budowlano-montażowych absorbował rady narodowe w okresie całej kadencji.

Niektóre osiągnięcia wrocławskiego budownictwa z zakresu ilości i kubatury oddanych do użytku budynków nowych i rozbudowanych dają się wyrazić liczbami.

TABL.5. BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU

LATA	Budynki	Kubatura /w tys. m ³ /
1961 - 1964	1372	4212
1964	408	908
1965	336	1280
1966	399	1110
1967	377	1345

W klasyfikacji rodzajowej oddanych do użytku budynków przeważają obiekty mieszkalne.

Informacje o ilości przekazanych do użytku mieszkań i izbach mieszkalnych znajdzie czytelnik w rozdziale pt. "Inwestycje".

ROLNICTWO

Znaczną część obszaru Wrocławia stanowią grunty użytkowane rolniczo. Areal użytków rolnych, który w 1964 roku wynosił 9653 ha - w 1968 roku powiększył się do 10018 ha, co stanowi 44,6 % ogólnej powierzchni miasta. Ten stan rzeczy stawia przed radami narodowymi poważne zadania - zwłaszcza dzielnicom Fabryczna, Krzyki i Psie Pole, w których skupiają się gospodarstwa rolne. Rady i ich społeczny aktyw winny zagwarantować rolnictwu możliwie najlepsze warunki rozwoju i zwiększenia produkcji.

TABL.1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968	1964= =100
	w hektarach					
POWIERZCHNIA OGÓLNA	22475	22475	22475	22475	22475	100,0
Użytki rolne	9653	9603	9843	10118	10018	103,8
grunty orne	7897	7773	7973	8150	8306	105,2
sady	140	195	188	210	205	146,4
łąki	893	900	1002	1015	804	90,0
pastwiska	723	735	680	743	703	97,2
Lasy	987	997	1034	976	1002	101,5
Pozostałe grunty i nieużytki	11835	11875	11598	11381	11455	96,8

W okresie ostatniej kadencji rad narodowych nastąpiły dalsze zmiany w strukturze użytkowania gruntów według przeznaczenia. W stosunku do 1964 roku powiększyła się o 3,8 % powierzchnia użytków rolnych, przy czym największy stosunkowo wzrost dotyczy powierzchni sadów - 46,4 %, gruntów ornych - 5,2 % i lasów - 1,5 %. Zmalała natomiast powierzchnia łąk, pastwisk i nieużytków. Zmiany te są dowodem działań prowadzących do lepszego wykorzystania gruntów i powiększenia produkcji roślinnej.

Pewne zmiany nastąpiły także w formach własności użytkowania gruntów. Gospodarstwa indywidualne, które w 1964 roku zajmowały 34,0 %

obszaru miasta, powiększyli swój stan posiadania do 35,4 % w 1968 roku. Podobnie zwiększył się udział spółdzielni produkcyjnych. W ich użytkowaniu w roku 1964 pozostało 2,2 %, gruntów, zaś w 1968 r. ten odsetek wynosił już 3,6 %. Natomiast państwowe gospodarstwa rolne nieznacznie zmniejszyły swój stan posiadania; w 1964 roku użytkowały 10,9 % gruntów, obecnie zaś 10,4 %.

Dominującym pod względem ilościowym sektorem rolnictwa pozostają nadal gospodarstwa indywidualne. Rozwój gospodarstw indywidualnych w poszczególnych dzielnicach nie jest równomierny. O ile w dzielnicach Fabryczna i Psie Pole zarówno powierzchnia użytkowanych gruntów, jak i areał użytków rolnych powiększyły się, to w dzielnicach Krzyki i Śródmieście obserwuje się tendencję malejącą. Fakt ten tłumaczy się zajmowaniem użytków rolnych na cele pozarolnicze, związane z procesem urbanizacji.

Ogólna powierzchnia zasiewów w 1968 roku obejmowała 8258 ha. W stosunku do 1964 roku, w którym powierzchnia zasiewów wynosiła 7860 ha, nastąpił wzrost zasianej powierzchni o 5,1 %. Jest on rezultatem zwiększenia powierzchni zasiewów w gospodarstwach indywidualnych o 519 ha /przyrost 2,8 %/ i w spółdzielniach produkcyjnych o 219 ha /przyrost 2,3 %/. Natomiast państwowe gospodarstwa rolne zmniejszyły areał zasiewów w stosunku do 1964 roku.

TABL.2. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu

LATA	Ogółem	4 zboża	Ziem- niaki	Przemy- słowe	Paste- wne	Pozostałe uprawy	
						ogółem	w tym warzywa
W HEKTARACH							
1964	7860	2366	1282	399	1079	2734	2182
1965	7711	2107	1110	408	1074	3012	2304
1966	7980	2244	1198	425	1034	3079	2156
1967	8147	2268	1234	418	965	3262	2164
1968	8258	2324	1155	446	903	3430	2364
1964=100							
1965	98,1	89,1	86,6	102,3	99,5	110,2	105,6
1966	101,5	94,8	93,4	106,5	95,8	112,6	98,8
1967	103,7	95,9	96,6	104,8	89,4	119,3	99,2
1968	105,1	98,2	90,1	111,8	83,7	125,5	108,3

W strukturze zasiewów ogółem obserwuje się stopniowo przystosowywanie gospodarki rolnej do potrzeb miasta.

W stosunku do roku 1964 w latach 1965-1968 miało miejsce zmniejszenie powierzchni upraw zbożowych, ziemniaków i roślin pastewnych. Kosztem wymienionych wyżej upraw zwiększała się powierzchnia upraw przemysłowych i co najważniejsze, powierzchnia upraw pozostałych, do których zalicza się warzywa i wysadki.

W strukturze zasiewów zaszły w stosunku do 1964 r. następujące zmiany: udział upraw zbożowych z 31,2 % zmalał do 29,1 %, udział ziemniaków z 16,3 % zmalał do 14,0 %, odpowiednio pastewnych z 13,7 % do 10,9 %; nastąpił wzrost udziału upraw przemysłowych z 5,1 % do 5,4 %, a udział pozostałych upraw z 29,8 % wzrósł do 37,0 %, w tym warzyw z 27,8 % do 28,6 %.

Podobnie kształtowała się struktura zasiewów w gospodarstwach indywidualnych, na które w 1968 r. przypadało 76,3 % ogólnej powierzchni zasiewów; pewne różnice w strukturze zasiewów występują pomiędzy dzielnicami.

Wbrew ogólnej tendencji do zwiększania upraw roślin przemysłowych i warzyw w gospodarstwach rolnych w dzielnicy Fabryczna w latach 1965-1968 nastąpił wzrost powierzchni upraw zbożowych i ziemniaków. W pozostałych dzielnicach uprawy te uległy ograniczeniu. Natomiast w dzielnicy Krzyki zaobserwowano nienotowany w innych dzielnicach wzrost powierzchni upraw pastewnych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż we wszystkich dzielnicach zwiększa się powierzchnia upraw warzyw, co ma istotne znaczenie dla zaopatrzenia miasta w jarzyny.

TABL.3. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG DZIELNIC

LATA	Ogółem	4 zboża	Ziemniaki	Przemy- słowe	Pastewne	Warzywa
	w hektarach					
FABRYCZNA						
1964	2012	818	557	63	252	211
1965	1743	657	450	79	284	192
1966	2018	780	527	69	264	217
1967	2021	812	574	86	239	164
1968	2144	844	580	76	217	228

TABL.3. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG DZIELNIC /dok./

LATA	Ogółem	4 zboża	Ziemniaki	Przemys- łowe	Pastewne	Warzywa
w hektarach						
KRZYKI						
1964	1213	367	273	124	72	195
1965	999	292	215	167	123	158
1966	1095	342	227	189	127	199
1967	1204	356	260	157	121	228
1968	1120	347	218	155	127	238
PSIE POLE						
1964	1046	356	266	24	147	195
1965	1028	347	273	29	130	158
1966	1068	341	264	25	126	199
1967	1074	331	222	23	156	228
1968	1059	317	230	22	127	238
ŚRODMIEŚCIE						
1964	19	5	5	1	1	7
1965	9	-	-	-	1	5
1966	7	-	1	-	-	4
1967	6	-	-	-	-	3
1968	10	-	1	-	-	6

Zapotrzebowanie na warzywa jest stosunkowo duże - wynosi około 110 kg rocznie na osobę, toteż władze miejskie słusznie popierały rozwój produkcji ogrodniczej. Między innymi w 1967 r. wyznaczono 45 działek na założenie nowych gospodarstw ogrodniczych, a Bank Rolny wydatnie zwiększył przyznane gospodarstwom ogrodniczym kredyty długoterminowe.

Rezultatem tej polityki uprzywilejowania produkcji ogrodniczej jest duży postęp w dziedzinie przyspieszonej produkcji warzyw. Powierzchnia upraw szklarniowych i inspektowych, która w 1964 r. obejmowała 135,5 tys. m² - w roku 1968 wzrosła do 188,7 tys. m² tj. o 39,3 %.

W roku 1968 największa powierzchnia pod szkłem występuje w gospodarstwach indywidualnych/64,3 % całej powierzchni/ na drugim miejscu są państwowe gospodarstwa rolne posiadające 35,2 % powierzchni, natomiast tylko 0,5 % powierzchni pod szkłem występuje w spółdzielniach produkcyjnych.

Na przestrzeni lat 1965-1968 największy przyrost powierzchni pod szkłem był w gospodarstwach indywidualnych, gdzie przyrost powierzchni szklarni wynosił 49,8 %, a inspektów 64,8 %.

TABL.4. SZKLARNIE I INSPEKTY

Stan w czerwcu

LATA	Powierzchnia pod szkłem						
	ogółem	gospodarstwa indywidualne		spółdzielnie produkcyjne		państwowe gospodarstwa rolne	
		szklar- nie	inspek- ty	szklar- nie	inspek- ty	szklar- nie	inspekty
W TYSIĄCACH m ²							
1964	135,5	48,2	29,8	-	0,8	30,7	26,1
1965	144,3	52,6	29,9	0,6	1,2	34,2	25,8
1966	152,7	60,2	36,2	1,3	1,3	31,0	22,6
1967	174,3	62,0	46,4	0,5	0,3	37,8	27,3
1968	188,7	72,2	49,1	0,6	0,4	40,0	26,4
1964 = 100							
1968	139,3	149,8	164,8	x	50,0	130,3	101,1

Koncentracja uwagi władz terenowych na problemach rolnictwa przejawiająca się w zwiększeniu kredytów długoterminowych, w podejmowaniu różnych przedsięwzięć agrotechnicznych, w poprawie zaopatrzenia rolników w środki produkcji, nawozy sztuczne i środki ochrony roślin - daje widoczne rezultaty w postaci wyników, osiąganych przez rolnictwo w produkcji roślinnej.

TABL.5. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

LATA	4 zbóża	Buraki cukrowe	Ziemniaki	Olejste
W TONACH				
1964	5915	10675	28845	96
1965	4404	9810	13320	94
1966	5879	12744	26356	111
1967	6078	11655	26531	161
1968	6414	12675	24832	180
1964=100				
1965	74,4	91,9	46,2	97,9
1966	99,4	119,4	91,4	115,6
1967	102,8	109,2	92,0	167,7
1968	108,4	118,7	86,1	187,7

O ile w roku 1964 przeciętne roczne zbiory czterech zbóż wynosiły 5915 ton, to w roku 1968 osiągnęły 6414 ton, a więc o 8,4 % więcej. Bardzo znaczny był wzrost zbiorów roślin oleistych - o 87,7 % oraz buraków cukrowych - o 18,7 %, natomiast zbiory ziemniaków zmniejszyły się - o 13,9 %. To zmniejszenie zbioru ziemniaków tłumaczy się ograniczeniem powierzchni zasiewów oraz spadkiem plonów, który następował systematycznie w latach 1965-1968.

Godnym odnotowania jest poważny wzrost zbiorów warzyw gruntowych. W latach 1965-1968 wynosiły te zbiory 151454 tony, a więc wyprodukowano o 13,5 % warzyw więcej niż w okresie poprzedniej kadencji w latach 1961-1964.

TABL.6. ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

LATA	Ogółem	W t y m				
		gospo- darstwa indywi- dualne	spół dziel- nie produk- cyjne	gospodarstwa państwowe		ogródki dział- kowe i przydo- mowe
				Minister- stwa Rol- nictwa	resortów nierol- niczych	
W TONACH						
1961-1964	133423	30911	1542	7218	1462	92290
1964	35375	9471	198	1666	214	23826
1965-1968	151454	38559	1279	7241	1662	102713
1965	37883	7788	330	1889	247	27629
1966	36363	9155	314	1853	348	24693
1967	36261	10302	272	1683	306	23698
1968	40947	11314	363	1816	761	26693
1961-1964=100						
1965-1968	113,5	124,7	82,9	100,3	113,7	111,3
1964 = 100						
1965	107,1	82,2	166,7	113,4	115,4	116,0
1966	102,8	96,7	158,6	111,2	162,6	103,6
1967	102,5	108,7	137,4	101,0	143,0	99,5
1968	115,8	119,4	183,3	109,0	355,6	112,0

Na podkreślenie zasługuje ogólny pokaźny wzrost zbiorów - osiągnięto go nie kosztem powiększenia areалу zasiewów, lecz poprzez podniesienie poziomu wzrostu kultury rolnej.

W 1968 r. plony czterech zbóż wynosiły 27,6 q z hektara i były wyższe o 10,4 % od plonów 1964 r.; znaczny był także wzrost plonów buraków cukrowych - o 11,4 % i roślin oleistych - o 6,2 %. Plony ziemniaków, jak wyżej wspomnieliśmy, zmniejszyły się o 4,5 %.

TABL.7. PLONY NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW

LATA	4 zboża	Buraki cukrowe	Ziemniaki	Oleiste
	w kwintalach z 1 hektara			
1964	25,0	350	225	16,0
1965	20,9	300	120	17,4
1966	26,2	360	220	18,5
1967	26,8	370	215	18,5
1968	27,6	390	215	17,0

Rozwój gospodarki hodowlanej w latach 1965-1968 wykazuje pewne wahania i nierównomierność. Po wzroście pogłowia bydła jaki miał miejsce w latach 1966 i 1967 - w 1968 r. nastąpił spadek w stosunku do 1964 r. o 4,1 %. Największy spadek stanu pogłowia bydła miał miejsce w gospodarstwach indywidualnych /o 16,4 %/. Spółdzielnie produkcyjne nieznacznie powiększyły swój udział w strukturze pogłowia bydła, a udział państwowych gospodarstw rolnych pozostał niemal identyczny. Znacznie większe wahania zachodziły w stanie pogłowia trzody chlewnej. Po gwałtownym spadku w 1965 r. /do poziomu 56,9 % stanu z roku 1964/, w roku 1967 zanotowano wzrost pogłowia do poziomu 76,9 %, a w 1968 r. wtórny spadek do poziomu 68,9 % stanu z 1964 r.

Charakterystyczne, że spadek w pogłowie trzody chlewnej miał miejsce we wszystkich sektorach; państwowym, spółdzielczym i indywidualnym. Na tle ogólnego pogłowia bydła i trzody chlewnej interesującym faktem jest prawie trzy i półkrotny wzrost pogłowia owiec, który zanotowano w 1968 r. w stosunku do stanu z 1964 r.

Stan pogłowia koni w latach 1964-1968 utrzymywał się na tym samym poziomie.

Podobnie jak w produkcji roślinnej także i w hodowli zwierząt gospodarskich dominującym sektorem jest rolnictwo indywidualne, przy czym wahania w stanie pogłowia zwierząt w gospodarstwach indywidualnych przebiegały różnie w poszczególnych dzielnicach miasta. O ile w dzielnicach Fabryczna i Śródmieście miał miejsce wzrost stanu pogłowia wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich - to w dzielnicy Krzyki nastąpił w sto-

sunku do stanu z 1964 r. znaczny spadek pogłowia /za wyjątkiem owies/.
Wiąże się to niewątpliwie z procesem szybciej postępującej urbanizacji
tej dzielnicy. Spadek pogłowia zwierząt miał miejsce także w dzielnicy
Psie Pole.

TABL.8. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Stan w czerwcu

LATA	Bydło		Trzoda chlewna	Owce	Konie
	ogółem	w tym krowy			
OGÓŁEM					
1964	5922	3715	11953	868	1207
1965	5612	3180	6801	1052	912
1966	6412	3314	7573	1037	1068
1967	6548	3499	9196	1493	1028
1968	5677	3087	8235	2956	1216
1964 = 100					
1965	94,8	85,6	56,9	121,2	78,0
1966	108,3	89,2	63,4	119,5	88,5
1967	110,6	94,2	76,9	172,0	85,2
1968	95,9	83,1	68,9	340,6	100,7
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH ^{a/}					
FABRYCZNA					
1964	1432	1037	2418	275	433
1965	1493	948	2183	486	348
1966	1673	1072	1970	289	463
1967	1804	1077	2366	767	432
1968	1605	1047	2541	2295	510
KRZYKI					
1964	959	814	1411	120	333
1965	873	561	1082	38	216
1966	987	617	1139	94	240
1967	1051	620	1445	70	222
1968	892	530	1115	125	254
PSIE POLE					
1964	1075	885	1356	274	301
1965	840	598	1005	166	223
1966	874	589	680	204	224
1967	940	602	1033	236	234
1968	901	581	1097	295	297

a/ Łącznie z bezrolnymi właścicielami zwierząt.

TABL.8. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE /dok./

Stan w czerwcu

LATA	Bydło		Trzoda chlewna	Owce	Konie
	ogółem	w tym krowy			
ŚRODMIEŚCIE					
1964	35	31	8	7	7
1965	28	18	11	-	9
1966	47	35	21	-	11
1967	18	16	13	-	1
1968	18	13	15	-	6

Omawiając ten problem trzeba podkreślić, że zaburzenia występujące w hodowli i stanie pogłowia zwierząt gospodarskich mają istotne znaczenie dla całej produkcji zwierzęcej, a w konsekwencji odbijają się na zaopatrzeniu rynku w produkty pochodzenia zwierzęcego, przede wszystkim zaś w mięso.

Rozpatrując problem globalnej produkcji rolniczej zwraca uwagę dość pewny jej spadek, który miał miejsce w roku 1965 w stosunku do 1964 r. i to zarówno w odniesieniu do produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej.

TABL.9. GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA

/bez PGR/

LATA	Ogółem	Roślinna	Zwierzęca	Ogółem	Roślinna	Zwierzęca
	w milionach złotych			1964=100		
1964	224,7	154,4	70,3	100,0	100,0	100,0
1965	188,4	129,7	58,7	83,8	84,0	83,5
1966	238,1	167,9	70,2	106,0	108,7	99,9
1967	252,2	170,9	81,3	112,2	110,7	115,6
1968	253,4	171,3	82,1	112,8	110,9	116,8

W następnych latach produkcja globalna rolnictwa systematycznie wzrastała przy czym w 1966 r. odnotowano /w stosunku do roku poprzedniego/ wzrost produkcji roślinnej znacznie wyższy od wzrostu produkcji zwierzęcej. Jak wiadomo produkcja roślinna warunkuje rozwój produkcji zwierzęcej - stanowi jej bazę paszową.

W 1968 r. globalna produkcja rolnicza kształtowała się w stosunku do 1964 r. następująco:

- produkcja globalna ogółem wzrosła o 12,8 %;
- produkcja globalna roślinna wzrosła o 10,9 %;
- produkcja globalna zwierzęca wzrosła o 16,8 %.

Zabezpieczenie ludności w artykuły pochodzenia rolniczego to poważne zadanie państwa. Organy państwowe kierują zainteresowania rolników na uprawy i dziedziny hodowli najbardziej pożądane z punktu widzenia aktualnych potrzeb i interesów, poprzez kontraktację, a następnie skup produktów rolnych.

TABL.10. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

TABL.10. SKUP WAZNIOWYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH						
WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968	
	w tonach					1964= =100
4 ZBOŻA						
OGÓŁEM	1128	972	1253	2116	2505	222,2
Żyto	224	216	291	358	225	100,4
Pszenica	657	633	772	1359	1845	280,8
Jęczmień	240	109	142	326	291	121,3
Owies	7	14	48	73	144	2057,1
ŻYWIEC						
Trzoda chlewna	718	1102	985	1152	869	121,0
Bydło	537	806	796	1147	896	168,9
Cielęta	13	11	11	11	8	61,5
Owce	-	1	3	2	1	-
Konie	43	37	20	50	52	120,9

Na podstawie zamieszczonych w tablicy danych można stwierdzić, że w roku 1968 w stosunku do wielkości z 1964 r. skupiono przeszło dwa razy więcej 4 zbóż. Charakterystyczny jest przy tym blisko trzykrotny wzrost ilości skupionej pszenicy. Jest to rezultat polityki kontraktacyjnej, która stworzyła korzystne bodźce dla rolników podejmujących i rozszerzających uprawę tego rodzaju zboża. Uwagę zwraca również obserwowany po roku 1964 stały wzrost wielkości skupu żywca rzeźnego, zarówno bydła, jak i trzody chlewnej. To także efekt prawidłowej polityki kontraktacji i jej wpływu na produkcję zwierzęcą.

Wielkie znaczenie dla podniesienia produkcji rolnej mają melioracje. System urządzeń wodno-melioracyjnych we Wrocławiu jest bogaty, urozmaicony, a zagęszczenie rzadko spotykane na terenie ośrodków miejskich. W roku 1960 powołano do życia Oddział Wodnych Melioracji, a od 1 I 1965 r. Zarząd Wodnych Melioracji dla m. Wrocławia. Konserwacja i eksploatacja urządzeń wodno-melioracyjnych była i nadal pozostaje głównym zadaniem tych jednostek. Rezultatem już zrealizowanych inwestycji melioracyjnych jest normalna eksploatacja terenów rolniczych - dawnych nieużytków o powierzchni około 6 tys. ha.

TABL.11. KONSERWACJA I EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ WODNO-MELIORACYJNYCH

LATA	M e l i o r a c j e						Nakłady
	szczegółowe			podstawowe			
	ogółem	grunty orne	łąki i pas- twiska	ogółem	rzeki i ka- nały	wały prze- ciw-powo- dzialowe	
w hektarach			w kilometrach			w tys. zł	
1961	1168	980	188	59,4	27,4	32,0	860,6
1964	5136	4410	726	116,8	49,9	66,9	924,3
1965	3955	3604	351	128,0	57,0	71,0	1075,2
1966	4172	3804	368	138,4	61,7	76,7	1609,3
1967	4349	3972	377	142,6	63,5	79,1	1654,3
1968	4662	4462	200	144,5	67,6	76,9	1424,3
1964 = 100							
1965	77,0	81,7	48,3	109,6	114,2	106,1	116,3
1966	81,2	86,3	50,7	118,5	123,6	114,7	174,3
1967	84,7	90,1	51,9	122,1	127,3	118,2	179,0
1968	90,8	101,2	27,5	123,7	135,5	115,0	154,1

Jednakże melioracje są tylko jednym z elementów programu unowocześniania rolnictwa. Dla jego rozwoju nie mniej ważnym jest zaopatrzenie w nawozy sztuczne. Także i na tym odcinku w ostatnich latach osiągnięty został duży postęp.

Tablica 12 obrazuje zmiany o jakościowym charakterze. Osiągnięty obecnie poziom zastosowania nawozów sztucznych /na 1 ha użytków rolnych - 204 kg w państwowych gospodarstwach rolnych i 151 kg w gospodarstwach indywidualnych - oznacza znaczny postęp intensyfikacji rolnictwa, rezultatem tego był stwierdzony wyżej wzrost plonów i zbiorów.

TABL.12. ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH

/w czystym składniku/

LATA GOSPO- DARSTWA	Nawozy /NPK/				Na 1 ha użytków rolnych		
	razem	azo- towe	fosfo- rowe	potas- owe	w państwo- wych go- spodarst- wach roln- nych	w gospo- darstwach indywidu- alnych	w ogrod- kach dział- kowych i prywatno- wych
	w tonach				w kilogramach		
1964/65	705	371	140	194	148	130	38
1965/66	645	186	178	281	179	109	40
1966/67	850	342	198	310	195	142	40
1967/68	929	348	209	372	204	151	42

Ważnym instrumentem oddziaływania polityki państwa na rolnictwo indywidualne są przyznawane gospodarzom kredyty. Stwarzają one możliwość podejmowania różnych przedsięwzięć, sprzyjają rozwojowi produkcji. Jak wynika w danych zamieszczonych w tabelicy 13 w ostatnich latach wrocławscy rolnicy skorzystali ze znacznie zwiększonych kredytów różnego typu.

TABL.13. KREDYTY^{a/} UDZIELONE INDYWIDUALNYM GOSPODARSTWOM ROLNYM

LATA	K r e d y t y			
	długoter- minowe 2 %	specjal- ne 6 %	na kon- trakta- cję	krótkotermino- we i średnio- terminowe
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH				
1964	729	1177	1700	1220
1965	794	695	1410	2550
1966	2361	895	2750	4720
1967	3864	855	1385	1853
1968	3418	745	3872	1648
1964 = 100				
1965	108,9	59,0	82,9	209,0
1966	323,9	76,0	161,8	386,8
1967	530,0	72,6	81,5	151,9
1968	468,8	63,3	227,8	135,1

^{a/} Udzielone przez Bank Rolny i Spółdzielnię Oszczędnościowo-Pożyczkową

Poczynając od 1965 r. znacznie wzrosła suma kredytów długoterminowych udzielonych rolnikom na potrzeby inwestycyjne. W 1968 r. wynosiła ona 3,4 mln zł, co w stosunku do 1964 r. oznacza prawie pięciokrotny wzrost. Wzrosły także pokaźnie kredyty na kontraktację o 127,8 % oraz kredyty średnie i krótkoterminowe - o 35,1 %.

Równocześnie zwiększeniu uległy dostawy materiałów budowlanych na zaopatrzenie rolnictwa. W porównaniu z 1964 r. w roku 1968 dostawy cegły były ośmiokrotnie wyższe, cementu - czterokrotnie, zaś szkła okiennego dostarczono dwukrotnie więcej niż w 1964 r.

TABL.14. DOSTAWY NIKTÓRYCH MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
NA ZAOPATRZENIE ROLNICTWA

LATA	Cegła w tys. sztuk	Cement w to- nach	Wapno palone w to- nach	Papa smo- łowa i as- faltowa w tys. m ²	Szkło okienne w tys. m ²
1961-1964	668	3756	2247	122	.
1964	210	1918	673	50	8
1965-1968	2388	16290	2270	215	46
1965	72	1631	458	45	7
1966	240	3069	369	43	9
1967	390	3900	698	54	11
1968	1686	7690	745	73	19
1961 - 1964 = 100					
1965-1968	356,3	433,7	101,0	176,2	.
1964 = 100					
1965	34,3	85,0	68,1	90,0	87,5
1966	114,3	160,0	54,8	86,0	112,5
1967	185,7	203,8	103,7	108,0	137,5
1968	802,9	400,9	110,6	146,0	200,0

TRANSPORT I ŁACZNOŚĆ

Wrocław jest węzłem komunikacyjnym, w którym zbiega się z różnych kierunków dziewięć linii kolejowych, a połączenia lokalne umożliwiają dojazd do każdej niemal miejscowości Dolnego Śląska.

Polskie Koleje Państwowe posiadały w roku 1967 na terenie miasta i województwa wrocławskiego 2612 km linii kolejowych eksploatowanych. Na 100 km² przypadało 13,6 km linii kolejowych. W stosunku do 1964 r. ubyło 62 km linii kolejowych, w tym 25 km linii wąskotorowych. W roku 1967 normalnotorowe linie kolejowe wynosiły 2535 km, w tym 202 km stanowiły linie zelektryfikowane, których długość wzrosła 4 krotnie w porównaniu z rokiem 1964.

W zakresie bilansu przewozów ładunków na stacjach kolei we Wrocławiu nadano w roku 1967 - 2053 tys. ton ładunków tj. o 14,3 % więcej niż w roku 1964. Przyjęte ładunki w roku 1967 wyniosły 4986 tys. ton i wzrosły o 2,0 %, przy czym struktura nadanych i przyjętych ładunków kształtowała się różnie w wymienionych latach.

TABL.1. ŁADUNKI NADANE I PRZYJĘTE NA STACJACH KOLEI
WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH

GRUPY ŁADUNKÓW	Nadano			Przyjęto		
	1964	1967		1964	1967	
	w tysiącach ton		1964= =100	w tysiącach ton		1964= =100
OGÓŁEM	1797,1	2053,2	114,3	4885,4	4985,6	102,0
Węgiel kamienny	37,3	3,4	9,1	1843,0	1523,8	82,7
Węgiel brunatny i koks	96,1	92,7	96,4	126,4	91,1	72,1
Rudy	0,3	18,9	-	17,5	23,5	134,6
Kamienie	3,2	1,8	54,3	110,6	129,8	117,4
Piasek i żwir	54,5	77,1	141,6	366,9	451,8	123,1
Ropa i przetwory naftowe	41,0	44,5	108,6	174,8	210,4	120,4
Metale i wyroby z metali	250,0	366,5	156,5	478,5	537,1	122,2
Cegła	7,4	4,8	65,5	20,3	17,4	85,4

TABL.1. ŁADUNKI NADANE I PRZYJĘTE NA STACJACH KOLEI
WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH /dok./

GRUPY ŁADUNKÓW	Nadano			Przyjęto		
	1964	1967		1964	1967	
	w tysiącach ton	1964= =100		w tysiącach ton	1964= =100	
Cement	2,6	1,3	50,4	72,2	164,4	227,9
Nawozy	213,8	239,3	111,9	113,5	98,7	86,9
Inne artykuły chemiczne	80,0	102,7	128,5	186,7	232,5	124,8
Zboże	99,1	108,8	109,8	191,0	182,0	95,3
Ziemniaki	2,3	0,6	25,2	8,2	5,8	71,3
Buraki cukrowe	8,9	10,6	118,9	264,8	260,5	98,4
Inne płody i przetwory rolne	209,0	224,8	107,6	133,5	119,5	89,5
Drewno i wyroby z drewna	33,5	27,1	81,0	132,9	157,2	118,3
Pozostałe ładunki	658,1	728,3	110,7	644,6	780,1	121,0

We Wrocławiu poważną rolę w zakresie transportu odgrywa żegluga śródlądowa. W 1967 r. w porcie rzeczonym nadano 158 tys. ton ładunków w tym 96 tys. ton na eksport, a przyjęto 544 tys. ton w tym z importu 124 tys. ton. W porównaniu do 1964 r. nadano o 25 tys. ton mniej ładunków a przyjęto o 415 tys. ton więcej. Struktura nadanych i przyjętych ładunków w roku 1964 i 1967 kształtowała się różnie.

TABL.2. ŁADUNKI NADANE I PRZYJĘTE W PORTACH RZECZNYCH
WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW

GRUPY ŁADUNKÓW	Nadano			Przyjęto		
	1964	1967		1964	1967	
	w tysiącach ton	1964= =100		w tysiącach ton	1964= =100	
OGÓŁEM	183,2	157,9	86,2	129,1	543,6	421,1
w tym:						
Węgiel kamienny	115,7	111,1	96,0	19,1	16,7	87,4
Rudy	1,5	1,8	116,5	10,4	35,9	346,3
Kamienie	11,4	12,3	107,6	-	-	-
Piasek i żwir	47,6	25,9	54,4	17,4	397,6	2280,9

TABL.2. ŁADUNKI NADANE I PRZYJĘTE W PORTACH RZECZNYCH
WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW /dck./

GRUPY ŁADUNKÓW	Nadano			Przyjęto		
	1964	1967		1964	1967	
	w tysiącach ton	1964= =100		w tysiącach ton	1964= =100	
Nawozy	-	-	-	64,0	74,4	116,3
Zboże	-	-	-	7,0	11,0	156,2

W ostatnich latach dynamicznie rozwija się przewóz pasażerów liniami lotniczymi. Wrocław posiada 7 bezpośrednich połączeń z Warszawą, 1 połączenie z Gdanskim oraz sezonowe połączenie ze Szczecinem.

Polskie Linie Lotnicze "Lot" w roku 1967 przewiozły do portów krajowych 61556 osób, a do portów zagranicznych 252 osoby. Liczba pasażerów, którzy przybyli do Wrocławia z portów krajowych wynosi - 58143 osoby, a z portów zagranicznych 287. Wzrost w zakresie ruchu pasażerów liniami lotniczymi w stosunku do 1964 roku kształtuje się w granicach 50 %.

W życiu gospodarczym miasta z każdym rokiem nabiera większego znaczenia transport samochodowy. Sprawne funkcjonowanie transportu warunkuje zaopatrzenie rynku w towary konsumpcyjne.

Po przemyśle oraz gospodarce komunalnej i mieszkaniowej - transport i łączność zajmuje trzecie miejsce pod względem wysokości nakładów inwestycyjnych. W latach 1961-1964 nakłady inwestycyjne na transport i łączność wyrażały się kwotą 960 mln zł, natomiast w ostatniej kadencji /1965-1968/ wydatkowano 1134 mln zł tj. o 18,1 % więcej.

Zrealizowanie inwestycji umożliwiło przedsiębiorstwom transportowym znacznie powiększyć swój tabor samochodowy.

TABL.3. TABOR SAMOCHODOWY PRZEDSIĘBIORSTW TRANSPORTOWYCH
WE WROCŁAWIU

Stan w dniu 31 XII

LATA	Samochody ciężarowe	Przyczepy ciężarowe	Ciągniki	Autobusy	Przyczepy autobusowe
WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO PKS					
1964	1498	493	5	908	11
1965	1500	524	4	976	19

TABL.3. TABOR SAMOCHODOWY PRZEDSIĘBIORSTW TRANSPORTOWYCH
WE WROCŁAWIU /dok./
Stan w dniu 31 XII

LATA	Samochody ciężarowe	Przyczepy ciężarowe	Ciągniki	Autobusy	Przyczepy autobusowe
WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO PKS /dok./					
1966	1560	539	5	1022	53
1967	1765	537	6	1080	73
1968	2009	538	6	1200	77
TRANSPORTOWE SPÓŁDZIELNIE PRACY					
1964	95	54	14	-	-
1965	112	43	10	-	-
1966	130	38	8	-	-
1967	148	49	7	-	-
1968	164	55	4	-	-

W okresie 1964-1968 tabor samochodowy powiększył się o 580 samochodów ciężarowych, o 46 przyczep ciężarowych, o 292 autobusy i o 66 przyczep autobusowych.

Praca Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa PKS i spółdzielni transportowych jest poważnym uzupełnieniem pracy kolei, przy czym obserwuje się stały wzrost udziału transportu samochodowego. O ile w 1960 roku z ogólnej masy przewiezionych ładunków na transport samochodowy przypadało 47,3 % - to w roku 1965 udział transportu samochodowego powiększył się do 48,5 %.

TABL.4. PRZEWOZY ŁADUNKÓW TABOREM SAMOCHODOWYM PRZEDSIĘBIORSTW TRANSPORTOWYCH

LATA	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo PKS	Spółdzielnie transportowe	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo PKS	Spółdzielnie transportowe
	w tysiącach ton		w tysiącach tono-kilometrów	
1964	6062	218	212295	7482
1965	6442	226	219083	9330
1966	7026	262	230551	11900
1967	7579	251	250174	12912
1968	7077	242	299286	15060

W okresie 1965-1968 Wojewódzkie Przedsiębiorstwo PKS przewiozło o 49,7 % więcej ładunków, przy zaledwie 41 procentowym wzroście przejechanych tono-kilometrów.

W spółdzielniach transportowych wzrost przewiezionych ładunków wynosi 11 %, a przejechanych tono-kilometrów 101,4 % co oznacza, że ładunki były przewożone na znacznie większe odległości.

Ponadto w mieście znajduje się 3 branżowych przedsiębiorstw transportu drogowego z których 2 przedsiębiorstwa podlegają Ministerstwu Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, 1 - Ministerstwu Handlu Wewnętrznego, 1 - Ministerstwu Przemysłu Spożywczego i Skupu i 1 - Spółdzielni ZSS "Społem".

Poza taborem samochodowym, transportowym i branżowym istnieje transport gospodarczy stanowiący własność przedsiębiorstw przemysłowych budowlanych, handlowych, łączności itp. Liczba pojazdów zarejestrowanych w Wydziale Komunikacji Prezydium Rady Narodowej m. Wrocławia wynosi:

TABL.5. POJAZDY SAMOCHODOWE

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1965	1966	1967	1968
Pojazdy ogółem	23312	33907	34599	39045	41931
w tym prywatne	12775	26365	26349	28639	31154
Samochody osobowe	4807	9330	10024	11388	13242
w tym prywatne	3936	8447	9084	10445	12341
Samochody ciężarowe	3956	5081	5333	5782	5919
w tym prywatne	236	251	262	313	373
Motocykle i skutery	13403	17912	17267	18050	18561
w tym prywatne	12073	17624	17003	17833	18340

W roku 1968 obserwuje się znaczny rozwój usług w zakresie łączności. W porównaniu z rokiem 1964 wzrosły usługi pocztowe. Liczba nadanych poleconych przesyłek listowych zwiększyła się o 56,3 %, wpłaty i wypłaty oszczędnościowe i czekowe PKO wzrosły o 16,9 % a telegramy - o 13,9 %, natomiast nieznaczny spadek wystąpił w ilości nadanych paczek.

Stale rosnące zapotrzebowanie na usługi pocztowe i telekomunikacyjne dyktowało konieczność rozwijania sieci i rozbudowy urządzeń technicznych łączności.

TABL.6. SIEĆ PLACÓWEK POCZTOWO-TELEKOMUNIKACYJNYCH

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968
Placówki pocztowe	47	48	50	51	54
Ludność przypadająca na 1 placówkę	9987	9879	9612	9549	9133
Rozmównice publiczne	.	277	331	362	372
Ludność przypadająca na 1 rozmównicę	.	1712	1452	1324	1326
Doręczyciele	255	266	292	279	333
na 10000 ludności	5,5	5,6	6,1	5,7	6,7

W okresie 1965-1968 miastu przybyło siedem placówek pocztowo-telekomunikacyjnych a liczba ludności przypadającej na jedną placówkę - 29987 osób w 1964 r. zmalała do 9133 osób w roku 1968 r.

Znaczny był wzrost telefonicznych rozmównic publicznych /automaty/. Poprawił się także wskaźnik /na 10 tys. ludności/ doręczycieli pocztowych z 5,5 w 1964 r. na 6,7 w 1968 r.

W związku z rozbudową urządzeń technicznych łączności szybko wzrosła liczba abonentów telefonicznych i teleksowych.

TABL.7. ABONENCI TELEFONICZNI I TELEKSOWI

Stan w dniu 31 XII

LATA	Abonenci telefoniczni		Abonenci telek-sowi	Abonenci telefoniczni	
	razem	w tym prywatni		razem	w tym prywatni
	w liczbach bezwzględnych			na 1000 ludności	
1964	26451	18987	.	56,4	40,4
1965	27921	19835	158	58,9	41,8
1966	30099	21614	220	62,6	45,0
1967	32165	23051	249	66,6	47,6
1968	33967	24554	267	69,0	48,8

Mimo poważnego wzrostu liczby abonentów telefonicznych o 28,2 % w stosunku do 1964 r. wciąż zwiększające się zapotrzebowanie na telefonny wyprzedaż możliwości techniczne na tym odcinku.

HANDEL WEWNĘTRZNY

Dostawy towarów na zaopatrzenie ludności.

Rozwój gospodarczy m.Wrocławia w latach 1965-1968 stworzył warunki coraz lepszego i pełniejszego zaspakajania rosnących potrzeb ludności.

Zgodnie z założeniami planowymi stale wzrasta produkcja towarów konsumpcyjnych, równocześnie, na skutek wzrostu płac i świadczeń społecznych oraz dochodów ludności rolniczej ze skupu produktów rolnych - wzrasta siła nabywcza ludności.

Równolegle z rozwojem innych działów gospodarki narodowej następował rozwój handlu wewnętrznego. Znajduje to swój wyraz w coraz lepszym i pełniejszym zaopatrzeniu ludności w artykuły konsumpcyjne.

TABL.1. DOSTAWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW PRZEZNACZONYCH
NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI

TOWARY	Jednostka miary	1964	1968	
		w liczbach bezwzględnych	1964= =100	
TOWARY ŻYWNOSCIOWE				
Mąka pszenna	t	5487	5987	109,1
Kasza	t	1353	1386	102,6
Makarony	t	993	1124	113,2
Pieczywo zwykłe i półcukiernicze	t	43127	46242	107,2
Pieczywo cukiernicze trwałe	t	1229	1427	116,1
Cukier	t	10921	12869	117,8
Spirytus, wódki czyste i gatunkowe	tys.1100°	1261	1953	154,9
Tłuszcze roślinne i oleje jadalne	t	2849	2765	97,1
Mleko spożywcze	tys.l	34780	38696	111,2
Masło	t	2535	3436	135,5
Jaja	tys.szt.	42241	43376	102,7
Mięso, podroby i przetwory mięsne	t	20033	26279	131,2
Tłuszcze zwierzęce	t	2635	2329	88,4

TABL.1. DOSTAWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW PRZEZNACZONYCH
NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI /dok./

TOWARY	Jednostka miary	1964	1968	
		w liczbach bezwzględnych		1964= =100
TOWARY NIEŻYWNOSCIOWE				
Mydło do prania i toaletowe	t	938	888	94,7
Proszki do prania	t	1723	1677	97,3
Tkaniny bawełniane	tys.m	3491	4192	120,1
wełniane i wełnopodobne	tys.m	717	878	122,5
jedwabne	tys.m	1290	1449	112,3
lniane i pakulane	tys.m	312	539	172,8
Wyroby odzieżowe z tkanin	tys.zł	401615	716372	178,4
Wyroby dziewiarskie	tys.zł	229896	451697	196,5
Wyroby pończosznicze	tys.zł	50660	99344	196,1
Obuwie z wierzchami skórzanymi	tys.par	1196	1444	120,7
Motocykle i skutery	szt.	2935	1033	35,2
Maszynty do szycia	szt.	3273	1946	59,5
Lodówki domowe	szt.	6317	8155	129,1
Pralki domowe	szt.	8225	5968	72,6
Odbiorniki radiowe	szt.	11269	16005	142,0
Odbiorniki telewizyjne	szt.	14095	9880	70,1

Z analizy przytoczonych danych wynika wyraźnie, że w latach 1965-1968 nastąpiła ogólna poprawa zaopatrzenia, przy czym wzrost poszczególnych towarów był zróżnicowany.

W grupie artykułów żywnościowych wystąpiło znaczne zwiększenie dostaw mięsa i przetworów mięsnych - o 31,2 %, masła - o 35,5 %, napojów alkoholowych o 54,9 %, pieczywa zwykłego i półprukierniczego o 7,2 %, pieczywa cukierniczego trwałego o 16,1 %, cukru o 17,8 %.

W grupie artykułów przemysłowych wysoki wzrost dostaw dotyczył takich towarów jak: wyroby odzieżowe - o 78,4 %, wyroby dziewiarskie - o 96,5 %, wyroby pończosznicze - o 96,1 %. Jest to niewątpliwie dowód ilościowego rozwoju przemysłu odzieżowego i dziewiarskiego jak też poprawy jakości produkowanych wyrobów. Przemysł ten w ostatnich latach coraz lepiej potrafi sprostać wzrastającym wymaganiom konsumentów.

W roku 1968 wzrosły dostawy tkanin w porównaniu do 1964 roku średnio

o 21,1 %. Natomiast w okresie lat 1965-1968 zmniejszyły się dostawy motocykli i skuterów - o 74,8 %, maszyn do szycia - o 40,5 %, pralek - o 27,4 %, telewizorów - o 29,9 %.

Zmniejszające się dostawy niektórych towarów trwałego użytku są rezultatem nasycenia rynku artykułami przemysłowymi, takimi jak: motocykle, telewizory, pralki, maszyny do szycia. Stąd też dostawy i sprzedaż tych towarów utrzymywały się na stałym poziomie lub zmniejszały się stosownie do popytu.

Dostawy ważniejszych towarów na zaopatrzenie ludności w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynoszą:

TABL.2. DOSTAWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI
W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

TOWARY	Jednostka miary	1964	1968	
		w liczbach bezwzględnych		1964= =100
TOWARY ŻYWNOŚCIOWE				
Mąka pszenna	kg	11596	12211	105,3
Kasza	kg	2859	2831	99,0
Makaron	kg	2099	2292	109,2
Pieczywo zwykłe i półcukiernicze	kg	91139	94314	103,5
Pieczywo cukiernicze trwałe	kg	2597	2910	112,1
Cukier	kg	23079	26247	113,7
Spirytus, wódki czyste i gatunkowe	l/100 ^o /	2665	3983	149,5
Tłuszcze roślinne i oleje jadalne	kg	6021	5639	93,7
Masło	kg	5357	7008	130,8
Jaja	szt.	89266	88468	99,1
Mleko spożywcze	l.	73512	78923	107,4
Mięso, podroby i przetwory	kg	42335	53598	126,6
Tłuszcze zwierzęce	kg	5568	4750	85,3
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE				
Mydło do prania i toaletowe	kg	1982	1811	91,4
Proszki do prania	kg	3641	3420	93,9
Tkaniny bawełniane i bawełnopodobne	m	7377	8580	116,3
Tkaniny wełniane i wełnopodobne	m	1516	1791	118,1

TABL.2. DOSTAWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI
W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW /dok./

TOWARY	Jednostka miary	1964	1968	
		w liczbach bezwzględnych		1964= =100
TOWARY NIEŻYWNOSCIOWE/dok./				
Tkaniny jedwabne	m	4628	2955	63,6
Tkaniny lniane i pakulane	m	659	1099	166,8
Wyroby odzieżowe z tkanin	tys.zł	848	1461	172,3
Wyroby dziewiarskie	tys.zł	486	921	189,5
Wyroby pończosznicze	tys.zł	107	202	188,8
Obuwie z wierzchami skórzanymi	pary	2528	2945	166,5
Motocykle i skutery	szt.	6	2	33,3
Maszyny do szycia	szt.	7	4	57,1
Lodówki domowe	szt.	13	17	130,8
Pralki domowe	szt.	17	12	70,6
Odbiorniki radiowe	szt.	24	33	137,5
Odbiorniki telewizyjne	szt.	30	20	66,7

Jak wynika z danych zawartych w tablicy - dostawy niektórych towarów rynkowych wzrastały szybciej aniżeli ludność, stąd też - mimo występujących jeszcze braków - zaopatrzenie rynku było znacznie lepsze niż przed ostatnią laty.

Sprzedaż detaliczna towarów

Sprzedaż detaliczna towarów w 1968 roku osiągnęła wartość 10715 mln zł i wzrosła w stosunku do 1964 roku o 38,6 %.

W omawianym okresie nastąpił również wzrost sprzedaży w przeliczeniu na jednego mieszkańca z 16646 zł w 1964 roku do 21858 zł w 1968 r.

Na dynamikę wzrostu sprzedaży znaczny wpływ miała regulacja cen towarów żywnościowych i przemysłowych w latach 1965-1967.

W niektórych przypadkach - jak w odniesieniu do napojów alkoholowych, papierosów czy mięsa ceny wzrosły, natomiast ceny cukru, margaryny, smalcu a także lodówek, telewizorów zostały obniżone.

Obroty uspołecznionego handlu detalicznego w 1968 r. osiągnęły kwotę 9830 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z 1964 r. o 38,7 % przy zróżnicowanej dynamice wzrostu sprzedaży handlu państwowego i spółdziel-

czego, analogicznie o 40,3 % i 35,8 %.

Dynamika wartości sprzedaży w okresie 1965-1968 roku była o 30,6 % wyższa od sprzedaży w okresie lat 1961-1964.

TABL.3. SPRZEDAŻ W USPOŁECZNIONYM HANDLU DETALICZNYM

LATA	Ogółem	W tym		
		towary żywnościowe	w tym napoje alkoholowe powyżej 18°	towary nieżywnościowe
W MILIONACH ZŁOTYCH				
1961-1964	26781	9800	934	16981
1964	7088	2591	288	4497
1965-1968	34972	12316	1537	22656
1965	7761	2766	320	4995
1966	8370	2943	348	5427
1967	9011	3157	412	5854
1968	9830	3450	457	6380
1961-1964=100				
1965-1968	130,6	125,7	164,6	133,4
1964=100				
1965	109,5	106,8	111,1	111,1
1966	118,1	113,6	120,8	120,7
1967	127,1	121,8	143,1	130,2
1968	138,7	133,2	158,7	141,9

Na przestrzeni lat 1965-1968 nastąpiła zróżnicowana dynamika sprzedaży towarów żywnościowych i nieżywnościowych, w konsekwencji czego zmieniła się struktura sprzedaży. Tak więc w ogólnych obrotach handlu zmniejszył się udział sprzedaży towarów żywnościowych z 36,6 % w 1964 r. do 35,1 % w 1968 r.

Dane te wskazują na stabilizację tempa wzrostu sprzedaży w poszczególnych latach, przy czym sprzedaż towarów nieżywnościowych wykazuje wyższą dynamikę.

Integralną częścią obrotu towarowego są obroty zakładów gastronomicznych oraz stołówek i bufetów pracowniczych, których wartość w 1968 roku wyniosła 663 mln zł i była wyższa od sprzedaży z 1964 r. o 177 mln zł tj. o 36,4 %.

Na uwagę również zasługuje wysokie tempo wzrostu produkcji gastronomicznej, co wpłynęło na zmianę struktury obrotów zakładów gastronomicznych.

Obroty zakładów gastronomicznych w latach 1965-1968 wzrosły o 36,1%, gdy tymczasem wartość produkcji gastronomicznej wzrosła o 86,1% co świadczy o warście udziału produkcji gastronomicznej w sprzedaży ogółem o 10,3%.

TABL.4. SPRZEDAŻ W USPOŁECZNIONYCH ZAKŁADACH GASTRONOMICZNYCH ORAZ W STOŁOWKACH I BUFETACH PRACOWNICZYCH

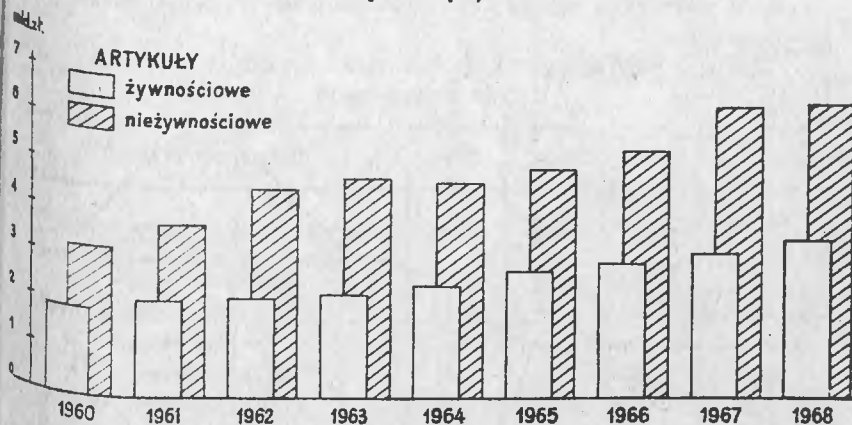
LATA	Ogółem	W tym	
		produkcji ga- stronomicznej	napojów alko- holowych pow.18 ^o
W MILIONACH ZŁOTYCH			
1961-1964	1715	759	330
1964	486	230	83
1965-1968	2348	1245	420
1965	526	249	93
1966	549	269	97
1967	610	345	100
1968	663	382	121
1961-1964=100			
1965-1968	136,9	164,0	127,3
1964=100			
1965	108,2	108,3	112,0
1966	113,0	117,0	116,9
1967	125,5	150,0	131,3
1968	136,4	166,1	145,8

Sieć uspołecznionego handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych

Właściwe zaopatrzenie ludności dużego miasta wymaga odpowiednio rozbudowanej sieci sprzedaży detalicznej. Stworzenie nabywców optymalnych warunków zakupu, wiąże się z jednej strony z wielkością i prawidłową lokalizacją sieci handlowej, z drugiej zaś strony ze stosowaniem nowoczesnych metod sprzedaży i sprawną obsługą klientów.

Problemy doskonalenia metod sprzedaży oraz dostosowanie ich do zmieniających się warunków rynkowych i wymagań nabywców jest dla handlu

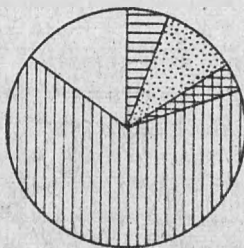
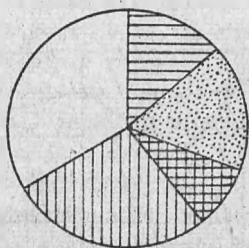
SPRZEDAŻ W USPOŁECZNIONYM HANDLU DETALICZNYM
/ceny bieżące/



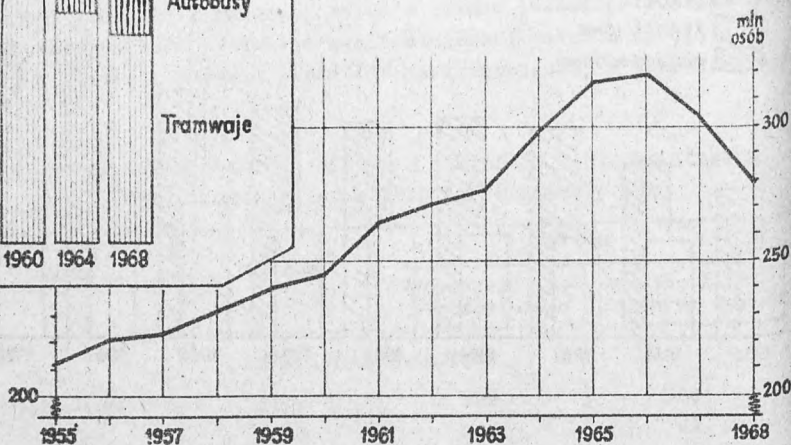
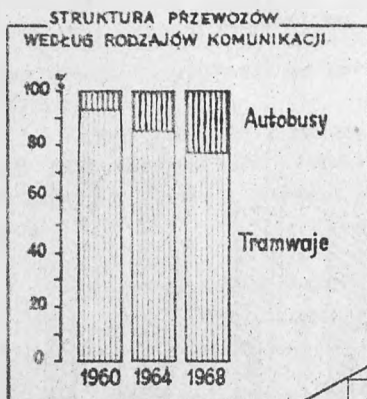
STRUKTURA SPRZEDAŻY WEDŁUG DZIELNIC W 1968 R

Branża spożywcza

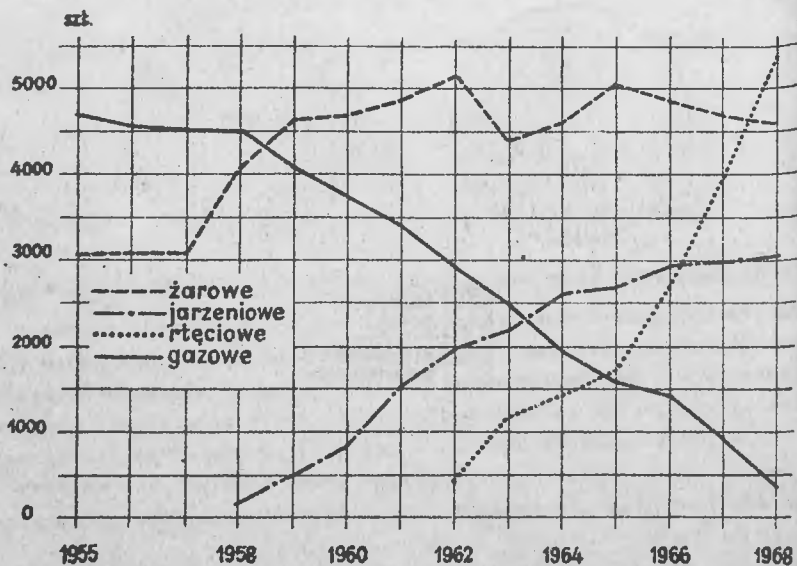
Branża przemysłowa



PRZEWOZY PASAŻERÓW W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ



LATARNIE ULICZNE



zagadnieniem bardzo istotnym. W latach 1965-1968 we Wrocławiu postępował dalszy rozwój i modernizacja sieci handlu uspołecznionego.

TABL.5. SIEC HANDLU DETALICZNEGO

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968
<u>Punkty sprzedaży detalicznej</u>	2633	2599	2693	2763	2824
Liczba ludności przypadająca na 1 punkt sprzedaży	178	182	178	175	175
<u>Handel uspołeczniony</u>	2073	2074	2159	2189	2202
w tym: państwowy	1465	1468	1551	1576	1520
spółdzielczy	600	600	602	607	676
<u>Handel prywatny</u>	560	525	534	574	622
<u>Sklepy</u>	1766	1708	1750	1760	1735
<u>Handel uspołeczniony</u>	1562	1521	1567	1580	1554
w tym: państwowy	1026	993	1036	1052	984
spółdzielczy	530	522	525	522	564
<u>Handel prywatny</u>	204	187	183	180	181

Liczba punktów sprzedaży według stanu na dzień 31 XII 1968 roku wzrosła w porównaniu do 1964 roku o 193 tj. 7,3 %. Największy przyrost punktów sprzedaży wystąpił w spółdzielczym handlu detalicznym o 76, w handlu państwowym o 55, w prywatnym o 62.

Równocześnie w latach 1965-1968 wystąpiło zmniejszenie stanu sieci sklepów detalicznych o 1,1 %, co ściśle wiąże się z zapoczątkowaną w 1965 roku modernizacją handlu detalicznego, polegającą na likwidacji i łączeniu małych sklepów, a otwieraniu sklepów o dużej powierzchni. W 1965 r. w wyniku tej akcji sieć detaliczna zmniejszyła się o 58 sklepów /33 państwowych, 8 spółdzielczych, 15 prywatnych/. Równocześnie zwiększyła się powierzchnia sklepów o 4506 m² tj. o 3,4 %. W roku 1968 proces łączenia i likwidacji małych sklepów nadal był kontynuowany, w wyniku czego zmniejszyła się sieć sklepów detalicznych o 25 sklepów w porównaniu do 1967 roku.

Z ostatecznego rozrachunku wynika, że mimo zmniejszenia się stanu sieci sklepów detalicznych w 1968 r. w porównaniu do 1964 roku o 31 sklepów zwiększyła się powierzchnia sklepowa o 16038 m² tj. o 11,2 %, co potwierdza, że następuje lepsze przystosowywanie sklepów do nowoczesnych wymagań handlowych.

Spis handlowy przeprowadzony w 1967 roku, wykazał nierównomierne rozmieszczenie sklepów na terenie poszczególnych dzielnic. Największą ilością sklepów dysponują dzielnice Stare Miasto - 518 i Śródmieście - 539, najmniej natomiast sklepów jest w dzielnicy Psie Pole,

Sklepy dzielnicy staromiejskiej z racji swego centralnego położenia tworzą główny ośrodek handlu miejskiego tak zwane centrum handlowe. W osiedlach peryferyjnych miasta, gdzie budownictwo jest rozproszone, ilość sklepów jest niedostateczna w stosunku do potrzeb zamieszkałej tam ludności.

W 1964 roku z jednego punktu sprzedaży korzystało 178 mieszkańców a w 1968 r. - 175 mieszkańców. Według spisu handlowego z 1967 roku wskaźnik ten kształtował się różnie dla poszczególnych dzielnic. Najmniej mieszkańców na 1 punkt sprzedaży przypadało w dzielnicy Stare Miasto, najwięcej w dzielnicy Fabryczna.

Liczbę mieszkańców przypadającą na jeden sklep branży spożywczej w poszczególnych dzielnicach przedstawia poniższe zestawienie:

Dzielnica Fabryczna	-	820 mieszkańców
Dzielnica Krzyki	-	790 mieszkańców
Dzielnica Psie Pole	-	580 mieszkańców
Dzielnica Stare Miasto	-	462 mieszkańców
Dzielnica Śródmieście	-	531 mieszkańców

W latach 1967-1968 zapoczątkowana została rozbudowa dzielnicowych ośrodków handlowych oraz peryferyjnych sieci podstawowego zaopatrzenia /Pilezycze, Stabłowice, Sołtysowice, Poświętne/.

Na lata 1969-1970 zakłada się dalszą rozbudowę sieci handlowej, w wyniku której zostanie oddanych do użytku 21 sklepów o powierzchni 14000 m² i 5 magazynów o powierzchni 56000 m² co pozwoli na częściowe usunięcie niedostatków sieci handlowej.

Równoległe z rozwojem sieci handlu detalicznego rozwijała się sieć uspołecznionych zakładów gastronomicznych. Na przestrzeni lat 1965-1968 przybyło 26 zakładów, co dało przyrost - 2381 miejsc konsumpcyjnych.

TABL.6. SIEĆ I SPRZEDAŻ USPOŁECZNIONYCH ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

Stan w dniu 31 XII

RODZAJE ZAKŁADÓW	1964			1968		
	zakłady	miej-sca	sprzedaż w tys. zł	zakłady	miej-sca	sprzedaż w tys. zł
OGÓŁEM	122	9544	390509	148	11925	533847
Restauracje	33	3831	138776	36	3919	205365

TABL.6. SIEĆ I SPRZEDAŻ USPOLECZNIONYCH ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH/dok./
Stan w dniu 31 XII

RODZAJE ZAKŁADÓW	1964			1968		
	zakła- dy	miej- sca	sprze- daż w tys.zł	zakła- dy	miej- sca	sprze- daż w tys.zł
Bary mleczne	15	876	29211	16	859	33295
Bary z wyszynkiem	40	2489	149916	49	3373	184449
Kawiarnie, cukiernie i herbaciarnie	21	2168	32836	28	3100	53521
Bufety	13	180	8767	19	674	14774
Kioski, wózki	x	x	31003	x	x	42443

Przeważający we Wrocławiu rodzaj zakładów gastronomicznych, to restauracje i bary z wyszynkiem. W 1968 roku stanowiły one 57,4 % ogółu zakładów. Kawiarnie, cukiernie i herbaciarnie stanowiły tylko 17,7 %, bary mleczne 10,8 % zaś bufety 12,8 %.

Przeprowadzony w 1967 r. spis handlowy wykazał jak bardzo nierównomierne jest rozmieszczenie zakładów gastronomicznych w poszczególnych dzielnicach. Dzielnica Stare Miasto, jako centrum handlowe, posiadała najgęstsza sieć zakładów gastronomicznych, na którą składały się 83 zakłady. W dzielnicy Śródmieście było 31 zakładów, na terenie dzielnicy Krzyki 24 zakłady. Najmniej zakładów posiadały dzielnice Psie Pole i Fabryczna.

Stan ten potwierdza wskaźnik przeliczony /liczba mieszkańców przypadających na jeden zakład gastronomiczny i na jedno miejsce konsumpcyjne/. I tak w 1966 roku na jeden zakład gastronomiczny w skali miasta przypadało 3079 mieszkańców, a na jedno miejsce konsumpcyjne 43 mieszkańców. Natomiast w poszczególnych dzielnicach wskaźniki te kształtowały się różnie. W dzielnicy Stare Miasto na jeden zakład gastronomiczny przypadało 724 mieszkańców, w pozostałych dzielnicach wskaźniki kształtowały się powyżej przeciętnej dla miasta Wrocławia.

G O S P O D A R K A M I E S Z K A N I O W A

Rozwój gospodarki mieszkaniowej oraz wynikający z tego stopień zaspokojenia potrzeb ludności w tym zakresie, w znacznym stopniu decyduje o ogólnym poziomie warunków życia społeczeństwa oraz z drugiej strony, wpływa na jego poziom kulturalny.

Wygodne mieszkania, wyposażone w sprawnie działające urządzenia, wpływają na wzrost czasu wolnego i stwarzają realne podstawy szerszych możliwości podnoszenia poziomu intelektualnego czy kulturalnego mieszkańców.

Na okres obecnej kadencji rad narodowych przypadła realizacja nowej polityki mieszkaniowej. Polegała ona głównie na przeniesieniu punktu ciężkości budownictwa mieszkaniowego z rad narodowych na spółdzielnie i osoby indywidualne. Stale polepsza się gospodarność w zarządzaniu zasobami mieszkaniowymi przez zwiększenie środków na poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych i zwiększenie nakładów na eksploatację.

Według sumarycznego spisu zasobów mieszkaniowych, zasoby mieszkaniowe miasta Wrocławia wynoszą:

TABL.1. ZASOBY MIESZKANIOWE

Stan w dniu 31 12.1966 r.

ZARZADCA WŁAŚCICIEL	Budyn- ki	Miesz- kania	Izby	Budyn- ki	Miesz- kania	Izby
	w liczbach bezwzględ- nych			w odsetkach		
OGÓŁEM	19774	117307	337331	100,0	100,0	100,0
Rada Narodowa	10462	86508	237302	51,9	74,5	71,0
Spółdzielnie mieszka- niowe	601	7252	20361	3,1	6,0	6,0
Zakłady pracy	1358	12358	34270	7,0	10,0	9,5
Prywatni właściciele	7353	11189	45398	38,0	9,5	13,5

Przeprowadzony w 1967 roku sumaryczny spis zasobów mieszkaniowych według stanu na dzień 31 XII 1966 roku pozwolił na określenie liczby budynków, mieszkań i izb w podziale na dzielnice.

TABL.2. ZASOBY MIESZKANIOWE WEDŁUG DZIELNIC I FORM ZARZĄDZANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE b - budynki m - mieszkania i - izby	Razem	Zarządca /właściciel/				
		rady na- narodowe	spółdziel- nie mie- szkaniowe	zakłady pracy	właścici- ele pry- watni	
OGÓŁEM	b 19774 m 117307 i 337331	10462 86508 237302	601 7252 20361	1358 12358 34270	7353 11189 45398	
Fabryczna	b 6400 m 23069 i 71135	3250 15052 43039	104 1292 3518	382 3240 9592	2664 3485 14986	
Krzyki	b 4004 m 27931 i 78621	1827 19092 50690	205 1861 5675	456 4578 12689	1516 2400 9567	
Psie Pole	b 3274 m 11278 i 33264	1338 7118 19570	- - -	258 1361 3824	1678 2799 9870	
Stare Miasto	b 1373 m 16789 i 44944	1050 11914 32419	171 2663 7025	139 2084 5137	13 128 363	
Śródmieście	b 4723 m 38240 i 109367	2997 33332 91584	121 1436 4143	123 1095 3028	1482 2377 10612	

W podziale na grupy budynków według stanu technicznego - zasoby lokalne Rady Narodowej w dniu 31 XII 1966 r. kwalifikowane były następująco:

- kategoria A - nowe budynki, konstrukcyjnie trwałe, wybudowane po 1 I 1950 roku, których liczba wynosiła 1253 szt., co stanowi 12,1 % ogółu budynków Rady Narodowej;
- kategoria B - stare budynki konstrukcyjnie trwałe, wybudowane przed 1 I 1950 r., których liczba wynosiła 1130 szt., tj. 10,8% do ogółu;
- kategoria C - budynki mieszkalne, ściany murowane, stropy drewniane w ilości 7488 szt., tj. 72,2 % do ogółu;
- kategoria D - budynki nietrwałe, w ilości 515 szt., tj. 4,9 % do ogółu.

Spośród wymienionych wyżej budynków - 477 o 3534 mieszkaniach i 8674 łóżkach o powierzchni użytkowej ogółem 195,3 tys. m² z uwagi na zagrożenie, przeznaczonych jest do rozbiórki.

Według stanu na dzień 1 I 1968 r. spośród 9780 budynków Rady Narodowej, remontu kapitalnego /kompleksowego/ wymagają 873 budynki, przeznaczonych do rozbiórki jest 408 budynków, a pozostałe budynki wymagają remontu bieżącego, bądź częściowych remontów kapitalnych. W latach 1965 - 1968 oddano do użytku 38,2 tys izb mieszkalnych, z tego 18,5 tys. izb w budownictwie spółdzielczym, co stanowi 48,4 % oddanych ogółem izb.

Budownictwo spółdzielcze rozwijało się dynamicznie o czym świadczy średni roczny wskaźnik wzrostu izb w wysokości 21,6 %. W roku 1968 nastąpił wzrost liczby budowanych izb o 119,2 % w stosunku do 1964 roku. Udział budownictwa spółdzielczego w budownictwie całego miasta zwiększył się z 33,7 % w roku 1964 do 61,3 % w roku 1968.

Równolegle nastąpił poważny rozwój budownictwa indywidualnego, które wprawdzie stanowi jedynie 8,5 % wszystkich izb oddanych do użytku w 1968 roku, to jednak wzrost w stosunku do 1964 r. wyniósł 97,0 %.

Pomoc kredytowa państwa dla potrzeb budownictwa indywidualnego w ostatniej kadencji wynosiła 89 mln zł. Wzrosła ona z 12,2 mln zł w 1964 do 27,0 mln zł w 1968 roku.

W bieżącej kadencji zadania budowy mieszkań wynikające z programu wyborczego są realizowane szczególnie pomyślnie, a plany budownictwa są stale nie tylko wykonywane ale i przekraczane. Łączne nakłady na budownictwo mieszkaniowe w latach 1965 - 1968 zamknęły się kwotą 1628,1 mln zł.

Budownictwo mieszkaniowe zrealizowane było głównie na Gajowicach, Południu i Zachodzie.

TABL.3. BILANS ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE m - mieszkania i - izby		Stan w dniu 31 XII 1966	Przyrost	Ubytek	Stan w dniu 31 XII 1968
OGÓŁEM	m	117307	11125	3531	124901
	i	337331	29447	8610	358168
Fabryczna	m	23069	2709	1209	24569
	i	71135	7929	3713	75351
Krzyki	m	27931	3451	850	30532
	i	78621	8527	1909	85239
Psie Pole	m	11278	605	284	11599
	i	33264	1553	793	34024
Stare Miasto	m	16789	2809	424	19174
	i	44944	6416	635	50725
Śródmieście	m	38240	1551	764	39027
	i	109367	5022	1560	112829

Począwszy od roku 1967, jakość i funkcjonalność budowanych mieszkań uległa znacznie poprawie, choć jeszcze w stopniu niezadawalającym. Zaspokojenie potrzeb lokalowych ludności Wrocławia jest jeszcze niewystarczające.

TABL.4. MIESZKANIA WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1966	
	w odsetkach ogółu mieszkań			1960=100
Mieszkania wyposażone w:				
wodociąg	71,8	78,4	87,4	111,5
ustęp	46,6	55,5	67,1	120,9
łazienkę	26,0	38,9	53,4	137,3
elektryczność	97,4	99,7	100,0	100,3
gaz	68,5	79,1	87,0	110,0
centralne ogrzewanie	10,4	16,3	33,0	202,5

Stały i systematyczny rozwój nowego budownictwa mieszkaniowego nie ogranicza się jedynie do zwiększania ilości mieszkań i izb, lecz także wyposaża się je we wszystkie instalacje i urządzenia niezbędne do podniesienia poziomu użyteczności tych mieszkań.

W latach 1960 - 1966 bardzo poważnie wzrósł udział mieszkań posiadających wodociąg, ustęp i gaz, a 33 % mieszkań posiada już centralne ogrzewanie. Jeszcze bardziej widoczny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych w łazienki, bo aż 53,4 % w stosunku do ogółu mieszkań. Oznacza to, że warunki bytowe i socjalne prawie połowy mieszkańców miasta wydawnie się poprawiły. Jest to wynikiem dynamicznie rozwijającego się budownictwa mieszkaniowego, jak również przeprowadzanych remontów kapitałnych starych budynków mieszkalnych.

W okresie lat 1965 - 1968 we Wrocławiu rozdzielono ogółem 16,7 tys. mieszkań, zaspokajając zaledwie połowę zgłoszonych potrzeb w tym zakresie. O trudnej jeszcze na terenie miasta sytuacji mieszkaniowej świadczą może fakt, że liczba założonych w P.K.O. książeczek mieszkaniowych na mieszkania spółdzielcze osiągnęła 42875 szt. Wykwaterowanie rodzin z budynków nie nadających się do dalszej eksploatacji stanowiło w mieście bardzo poważny problem bowiem ponad 28,0 % rozdzielonych mieszkań przeznaczono właśnie na ten cel.

Niedostateczny rozwój budownictwa mieszkaniowego w stosunku do rosnących potrzeb nakładał na organa lokalowe rad narodowych bar-

dzo poważne zadania. Dzięki trosce i aktywnej pomocy instancji partyjnych i rad narodowych oraz dzięki ofiarnej pracy aktywu społecznego uzyskano poważny postęp w sprawiedliwym społecznie i zgodnym z prawem rozdziale mieszkań uzyskanych z budownictwa państwowego i spółdzielczego, jak również z ruchu ludności.

W oparciu o podjętą w 1957 roku Ustawą o sprzedaży przez państwo budynków dla osób prywatnych - na terenie miasta Wrocławia przystąpiono do jej realizacji w 1958 roku i od tego czasu sprzedano ogółem 4127 nieruchomości zamieszkałych, w tym 2722 jednorodzinnych i 1405 dwu i więcej rodzinnych.

W latach 1961 - 1964 sprzedano w mieście 994 domków jednorodzinnych oraz 596 domków wielorodzinnych. W ostatniej kadencji sprzedano 949 domków jednorodzinnych oraz 635 domków wielorodzinnych.

Zwiększenie opłat czynszowych i przeznaczenie ich na poprawę stanu technicznego domów mieszkalnych oraz na poprawę eksploatacji, nałożyło obowiązki na gospodarzy domów. Dzięki rozwojowi samorządów mieszkańców w latach 1965 - 1968 oraz podniesieniu poziomu zawodowego pracowników administracji nastąpiły korzystne zmiany, choć w dalszym ciągu niesadzałające. Nakłady na kapitalne remonty budynków mieszkalnych w latach 1965 - 1968 wyniosły łącznie 564,3 mln zł i wzrosły ze 116,4 mln. zł w 1964 roku do 159,3 mln zł w roku 1968 tj. o 36,8 %. W latach 1965 - 1968 wyremontowano 1416 budynków o 28,3 tys. izb.

TABL. 5. BUDYNKI MIESZKALNE WYREMONTOWANE W RAMACH REMONTÓW KAPITALNYCH WEDŁUG DZIELNIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1964	1965	1966	1967	1968
OGÓŁEM	238	303	259	293	291	192
Fabryczna	25	27	11	24	9	21
Krzyki	30	27	57	19	72	23
Pole Pole	27	23	46	71	38	25
Stare Miasto	42	71	66	30	50	49
Śródmieście	114	155	79	69	122	74

W ostatniej kadencji rad narodowych 1965 - 1968 na remonty bieżące budynków mieszkalnych wydano ogółem 372,4 mln zł, a wydatki na ten cel wzrosły z 52,3 mln zł w roku 1964 do 103,6 mln zł w roku 1968 tj. o 98,1 %.

Równocześnie wzrosły nakłady na 1 m² powierzchni eksploatowanej

z 10,72 zł w 1964 roku do 20,55 zł w 1968 roku tj. o 91,7 %.

TABL.6. NAKŁADY NA REMONTY

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1968	1964=100
Nakłady na kapitalne remonty budynków mieszkalnych ogółem w mln zł	116,4	154,1	132,4
Nakłady na kapitalne remonty na 1 m ² powierzchni eksploatowanej w złotych	23,90	30,60	128,0
Nakłady na remonty bieżące budynków mieszkalnych w mln zł	52,3	103,6	198,1
Nakłady na remonty bieżące na 1 m ² powierzchni eksploatowanej w zł	10,72	20,55	191,7

Pełne wykorzystanie zwiększających się z roku na rok nakładów na remonty bieżące stało się możliwe dzięki stałemu rozwijaniu zdolności przerobowej zakładów i ekip remontowych D.Z.B.M-ów, których przerób wzrósł z 44,4 mln zł w roku 1964 do 95,0 mln zł w roku 1968 tj. o 114,0 %. W bardzo poważny sposób przyczyniły się do tego bazy remontowe, których w latach 1965 - 1968 wybudowano ogółem 22.

Równolegle wzrosło zatrudnienie w gospodarce mieszkaniowej z 2,9 tys. osób w 1964 roku do 4,6 tys. osób w 1968 roku tj. o 58,7 %. Liczba dozorców w tym okresie poważnie wzrosła bo z 1095 w 1964 roku do 1879 w roku 1968, co pozwala na lepsze utrzymanie porządków w administrowanych budynkach.

Pomimo widocznej poprawy w gospodarowaniu zasobami mieszkaniowymi nie wszystkie wnioski mieszkańców miasta zostały zrealizowane, ponieważ cała działalność w latach 1965 - 1968 musiała być skierowana głównie na odrobienie bardzo poważnych zaniedbań z lat ubiegłych wynikających z niedostatecznych nakładów na ten cel.

GOSPODARKA KOMUNALNA

W całości kształcie organizmu miejskiego urządzenia i usługi komunalne stanowią niezbędną podstawę działania i rozwoju wszystkich dziedzin życia w mieście.

Najważniejszym osiągnięciem gospodarki komunalnej, widocznym już w okresie 1961 - 1965 było powstrzymanie procesu dekapitalizacji urządzeń komunalnych. Urządzenia te bardziej rozbudowane we Wrocławiu aniżeli w innych miastach, ale zniszczone w znacznym stopniu podczas wojny i nie remontowane należały w okresie powojennym - traściły powoli na swej użyteczności.

Dopiero przeznaczenie w latach 1961 - 1965 większych środków na remonty i prawidłowe ich zorganizowanie, pozwoliło na stopniowe przywrócenie urządzeniom komunalnym pełnej ich sprawności oraz wyrównanie strat w wartości środków trwałych spowodowanych upływem lat.

Proces dekapitalizacji przerwano ostatecznie w roku 1965. Od tego czasu rozpoczął się, w wyniku inwestycji - powolny wzrost wartości środków trwałych w gospodarce komunalnej.

W latach 1965 - 1968 wystąpiła dalsza poprawa świadczonych usług komunalnych oraz dało się zaobserwować rozszerzenie ich zakresu. Stan ten nie jest jeszcze zadowalający, a na jego poprawę wpływa wiele czynników, między innymi zwiększone nakłady finansowe, wprowadzenie rachunku ekonomicznego do zasad gospodarowania, zmiany organizacyjne w systemie zarządzania oraz rozszerzenie kompetencji rad narodowych.

Pozytywnym zjawiskiem jest coraz szybsze tempo wzrostu nakładów inwestycyjnych na gospodarkę komunalną.

W porównaniu do okresu 1956 - 1960 nakłady inwestycyjne w latach 1961 - 1965 wzrosły o 76 %, w okresie 1966 - 1970 wzrosną o 160 %. Większe tempo wzrostu nakładów wystąpiło w remontach kapitalnych. Środki na ten cel wzrosły w latach 1961 - 1965 o 171 %, zaś w ostatniej kadencji aż o 369 %, w porównaniu do lat 1956 - 1960. Bieżący okres planu 5-letniego charakteryzuje się już szczególnie znacznymi nakładami i spraw-
niejszą realizacją tych nakładów.

Wodociągi i kanalizacja.

Na przestrzeni lat 1965 - 1968 sieć wodociągowa wzrosła o 19 km. Do sieci rozdzielczej, która na koniec 1968 roku wynosiła 644 km, w roku 1967 podłączonych było 75,5 % ogółu budynków mieszkalnych /w 1960 roku - 68,5 %/.

TABL.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jedn. miary	1960	1964	1965	1966	1967	1968
Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	663	672	675	688	690	694
Długość sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze	km	575	576	576	576	576	577
Budynki mieszkalne	szt.	18344	18742	19543	19774	19918	22287
Liczba połączeń do budynków mieszkalnych:							
- wodociągowych	szt.	12539	14209	14567	15140	15140	15474
- kanalizacyjnych	szt.	10093	10759	11055	11338	11530	11746
Czynne źródła uliczne	szt.	76	96	104	117	116	119

Równoległe z postępującą odbudową i rozbudową wodociągów notuje się wzrost produkcji i zużycia wody.

W zakresie zaopatrzenia miasta w wodę, ilość wody sprzedanej wzrosła z 30,4 mln m³ w 1964 roku do 37,5 mln m³ w 1968 roku, tj. o 23,3 %.

W ramach przyjętego do realizacji programu wyborczego podjęto inwestycje, których celem jest zwiększenie produkcji wody dla miasta, poprzez budowę kanału łączącego Nysę Kłodzką z rzeką Olawą oraz modernizację zakładu uzdatniania wody. W chwili obecnej zakończono już I etap prac nad budową kanału i przystąpiono do II etapu. Ponadto na kapitalne remonty urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych wydano 53,7 mln.zł.

TABL.2. PRODUKCJA I ZUŻYCIE WODY

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1964	1965	1966	1967	1968
Produkcja wody w tys.m ³	38900	37000	37400	39000	42410	43816
Zużycie ogółem w tys.m ³	31600	31200	32700	34100	36290	38371
w tym:						
- w gospodarstwach domowych	18400	17500	18200	19100	21079	22287
Straty w sieci w tys.m ³	7300	5800	4700	4900	5082	4496
Zużycie na mieszkańca w m	43,0	37,1	38,7	40,0	43,6	45,5

Zużycie wody na 1 mieszkańca w ciągu doby w gospodarstwach domowych w latach 1964 i 1968 przedstawia się następująco:

	1964	1968	1964=100
- ilość wody zużytej przez mieszkańców w gospodarstwach domowych w mln.m ³	17,5	22,3	127,4
- ilość wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych na dobę w l.	115,9	133,9	115,5

Energia elektryczna.

Z oświetlenia elektrycznego korzystają wszyscy mieszkańcy miasta jak również wszystkie gospodarstwa domowe. Liczba odbiorców energii elektrycznej wzrosła z 107 tys. w 1964 roku do 124 tys w 1968 roku.

TABL.3. ODBIORCY I ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1964	1965	1966	1967	1968
Odbiorcy w tysiącach	95	107	110	117	120	124
- na 1000 ludności	218	228	232	243	246	251
% wzrostu w stosunku do 1960 roku:						
- liczby ludności	x	7,8	8,9	10,6	11,2	11,3
- liczby odbiorców	x	12,6	15,7	23,1	26,3	30,5

Przyrost odbiorców tj. osób opłacających oddzielnie rachunki za zużycie energii elektrycznej, na przestrzeni lat 1961 - 1968, przeszło dwukrotnie przewyższył przyrost ludności miasta.

Zużycie energii elektrycznej w 1968 roku wynoszące 588,7 tys. kWh wzrosło w stosunku do 1964 roku o 48,2 %. Wzrost zużycia w gospodarstwach domowych wyniósł 50,2 %.

TABL.4. ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W TYS.kWh

LATA	Ogółem	W tym		
		w gospodarstwach domowych		na oświetlenie uli i placów
		razem	na 1 mieszkańca w kWh	
1960	390,2	50,5	118,5	2,4
1964	397,3	61,0	131,1	4,9
1965	448,4	68,7	146,0	5,4
1966	498,1	75,7	158,7	6,7
1967	544,6	84,1	173,8	8,0
1968	586,7	91,6	186,9	8,5

Wzrosło także średnie roczne zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu zarówno na 1 odbiorcę, jak też na 1 mieszkańca. Wzrost ten w dużym stopniu jest wynikiem coraz lepszego wyposażenia gospodarstw domowych w nowoczesny sprzęt elektryczny jak: radia, telewizory, pralki, odkurzacze itp.

Liczba lamp elektrycznych ulicznych wzrosła z 8760 w 1964 roku do 11990 w 1968 roku.

Gazownictwo.

Ogólna długość sieci gazowej w mieście wynosi 789,5 km, w tym sieci wysokoprężnej 35,5 km, niskiego i średniego ciśnienia 754 km.

Do sieci tej w 1968 roku dołączonych było 16032 budynków, w tym 15452 budynków mieszkalnych, a łączna długość połączeń prowadzących od sieci rozdzielczej do budynków wynosiła 145,7 km.

Wrocław posiada wyjątkowo stare urządzenia gazowe. Budowę sieci gazowej rozpoczęto około roku 1847, zaś intensywna jej rozbudowa przypada na lata 1900 - 1939. Jak z tego wynika przeważająca długość sieci eksploatowana jest 50 - 70 lat, a przeciętne zużycie wynosi średnio około 42 lat. Roczna ilość awarii /których najczęstszymi przyczynami są uszkodzenia mechaniczne i korozja/, waha się w granicach 70 - 100. Istniejąca sieć gazowa zaopatruje w gaz około 85 % mieszkańców miasta. Do tej pory siecią gazową nie objęte są następujące rejony miasta: Ratyń, Maślice Małe, Poświętne, Sołtysowice, Kowale, Wojszyce, Opatowice, Siedlec i Bierdzany. W rejonach tych istnieje 2093 punkty sprzedaży gazu płynnego.

TABL.5. SIEĆ GAZOWA

Stan w dniu 31 XII

LATA	Długość czynnej sieci gazowej w km		Liczba połączeń prowadzących do budynków	
	magistralnej	rozdzielczej	mieszkalnych	niemieszkalnych
1960	.	579	13330	.
1964	123,4	611	14392	489
1965	123,4	618	14541	510
1966	123,4	627	14808	.
1967	123,4	631	15120	561
1968	123,9	645	15452	560

Głównym odbiorcą gazu w mieście są gospodarstwa domowe. Liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu na przestrzeni lat 1965-1968

wzrosła o 10,4 tys. Wiąże się to z poprawą wyposażenia mieszkań w instalacje gazowe. W 1964 roku na ogólną liczbę mieszkań, instalacje gazowe posiadało 95299, natomiast w 1968 roku odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje gazowe przekroczył 88 %. Odsetek ludności korzystającej z gazu sieciowego w stosunku do ogółu ludności miasta wzrósł z 81 % w 1964 do około 90 % w 1968 roku.

TABL.6. ODBIORCY I SPRZEDAŻ GAZU

LATA	Odbiorcy		Sprzedaż gazu w tys.m ³	
	ogółem	w tym gospodarstwa domowe	ogółem	w tym gospodarstwa domowe
1960	83449	82991	87150	46654
1964	97669	95299	88172	55982
1965	102004	99575	90293	57649
1966	104488	102582	91637	60608
1967	108157	106692	94627	65900
1968	112557	109932	98060	67800

W przeliczeniu na 1 mieszkańca roczne zużycie gazu wzrosło z 120 m³ w 1964 roku do 138 m³ w 1968 r., tj. o 15,1 %.

W latach 1965 - 1968 przeprowadzono wiele inwestycji i remontów sieci gazowej. Przedsięwzięte kroki powinny już w niedługim czasie przyczynić się do radykalnej poprawy zaopatrzenia w gaz prawie całego Wrocławia.

W roku 1963 opracowana została nowa koncepcja rozprowadzania gazu w mieście. Jej myślą przewodnią było przede wszystkim zaspokojenie potrzeb indywidualnych odbiorców gazu. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki zatwierdziło projekt wstępny /w maju 1964 roku/, a w roku 1965 przystąpiono do jego realizacji. Koszt inwestycji zatwierdzonej przez Ministerstwo Górnictwa i Energetyki na lata 1966 - 1970 wynosi 67 mln złotych.

Ilość zużytego gazu przez mieszkańców miasta w latach 1964 i 1968 przedstawia się następująco:

	1964	1968	1964=100
- ilość zużytego gazu przez gospodarstwa domowe w mln.m ³	56,0	67,8	121,1
- ilość gazu przypadającego na 1 mieszkańca w roku w m ³	120	138	115,1

W ostatnich latach obserwuje się rozwój usług w zakresie dostarczania gazu płynnego. Korzystają z niego odbiorcy, którzy nie są podłączeni do sieci rozdzielczej gazowni. Liczba odbiorców /gospodarstw domowych/ gazu płynnego z 1200 w 1964 roku wzrosła do 2093 w roku 1968, a zużycie gazu z 200 tys. m^3 w 1964 roku do 356 tys. m^3 w 1968 roku.

TABL.7. ZUŻYCIE GAZU PŁYNNEGO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968
Odbiorcy	1200	1427	2018	2088	2093
Zużycie gazu:					
w tys. m^3	200	246	272	322	356
na 1 odbiorcę w m^3	166,6	172,7	190,6	154,1	170,1

Gospodarka ciepła.

Rozwojowi budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta towarzyszyła poprawa wyposażenia budynków w instalacje centralnego ogrzewania. Spis zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII 1966 roku wykazał, że 8760 budynków - w tym 8503 mieszkalnych posiadało instalacje centralnego ogrzewania. W budynkach tych było ogółem 38690 mieszkań, z tego 38146 w budynkach mieszkalnych.

TABL.8. URZĄDZENIA GOSPODARKI CIEPLNEJ

Stan w dniu 31 XII

LATA	Długość sieci w km	Kotłownie		Ogrzewane budynki mieszkalne	Ogrzewana powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych w tys. m^2
		zdalne	lokalne		
1960	14	6	95	177	294
1964	41	9	98	373	693
1965	51	10	94	461	796
1966	59	8	90	480	920
1967	67	8	86	524	1043
1968	75	8	83	528	1204

W latach 1965 - 1968 nastąpił przyrost sieci ciepłej. W 1964 roku liczyła ona 41 km długości, natomiast w 1968 roku 75 km, z tego 19 km sieci magistralnej i 56 km sieci rozdzielczej.

W ostatnich latach systematycznie zmniejsza się liczba kotłowni lo-

kalnych, co wpływa na zmniejszenie stopnia zadymiania miasta. W 1964 r. było ich 98, natomiast w 1968 r. już tylko 33. W roku 1967 zgodnie z programem wyborczym rozpoczęto budowę nowej elektrociepłowni, której częściowe przekazanie do użytku nastąpi w 1970 roku.

W związku z przewidywanym niedoborem ciepła w sezonie ogrzewczym 1968/1969 podjęto przykre, choć konieczne kroki. Zmierzają one do odłączenia od miejskiej sieci ciepłowniczej niektórych instytucji posiadających własne kotłownie. Ma to na celu zapewnienie ciepła nowo budowanym osiedlom mieszkaniowym.

W latach 1965 - 1968 zrealizowano budowę sieci ciepłowniczej magistralnej i rozgałęznej o długości 30,4 km.

Należy tu również nadmienić, że na terenie Wrocławia oprócz centralnego ogrzewania /zdalaczynnego i lokalnego/ istnieje ogrzewanie etazowe szczególnie w budynkach jednorodzinnych.

Ulice, place i mosty.

Wrocław należy do grupy dużych miast odgrywających ważną rolę w sieci komunikacyjnej kraju, leży bowiem na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacji krajowej i międzynarodowej.

Miasto posiada 1392 ulice o łącznej długości 805 km i powierzchni 7990 tys. m². Z tego 596,3 km przypada na nawierzchnię ulepszoną, 147,3 km na nawierzchnię nieulepszoną, zaś 61,4 km posiada tylko nawierzchnię gruntową. W stanie złym znajduje się 27,5 % powierzchni jezdni i w stanie średnim 29,7, % a więc ponad 50 % nawierzchni technicznie nie odpowiada potrzebom wzrastającego ruchu kołowego. Przyczyną poważnych trudności komunikacyjnych jest нефunkcjonalny układ sieci ulicznej.

Obecnie cały ruch komunikacyjny ogniskuje się w Starym Mieście bądź przechodzi przez śródmiejski obszar XIX-wiecznej zabudowy o ciasnych, nie odpowiadających wymaganiom współczesnego ruchu ulicach oraz o niedostatecznych warunkach bezpieczeństwa.

Najdłuższą ulicą w mieście jest ul. Grabiszyńska /około 4,5 km/, najkrótszą ul. Rybia /38 m/, najszerszą - ulica Powstańców Śląskich /40 m/ a najwęższą - ulica Franciszkańska /3 m/.

Chodniki wzdłuż ulic utrzymywane są w zasadzie w dość dobrym stanie, a ich długość zwiększyła się z 560 km w 1960 roku do 585 km w 1968 roku, przy czym 519,5 km posiada nawierzchnię twardą, składającą się z płyt kamiennych lub betonowych.

Wrocław posiada ogółem 133 mosty, 60 wiaduktów oraz 361 przepustów drogowych i kolejowych, których łączna długość wynosi 3060,8 mb, z tego 1879,6 mb mostów stalowych, 1136,5 mb żelbetonowych i 444,7 mb mostów kamiennych. Stan techniczny konstrukcji nośnej większości mostów i wiad-

duktów jest dobry. Jednakże 25 obiektów stałych wymaga remontu kapitalnego i przebudowy w celu dostosowania ich do aktualnych norm obciążeniowych.

Na utrzymanie i konserwację ulic i mostów w latach 1960 - 1965 miasto wydatkowało 68 mln złotych.

Wraz z odbudową jezdni i chodników postępowała budowa kompletnie zniszczonej sieci oświetlenia ulicznego.

W grudniu 1945 roku na wrocławskich ulicach istniały zaledwie 122 punkty elektryczne. W grudniu 1968 roku miasto oświetlane było przez 13088 elektrycznych punktów świetlnych, z tej liczby 4659 to lampy żarowe, 2974 - jarzeniowe, 5455 - rtęciowe oraz 397 latarni gazowych. Należy podkreślić, że oświetlenie gazowe jest systematycznie likwidowane i zastępowane nowoczesnymi punktami świetlnymi.

TABL.9. OŚWIETLENIE ULIC, PLACÓW I MOSTÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	1960	1964	1965	1966	1967	1968
Latarnie	9376	10707	11379	12008	12559	13485
elektryczne	5590	8760	9700	10528	11733	13088
żarowe	4772	4653	5099	4839	4777	4659
jarzeniowe	818	2623	2776	2932	2990	2974
rtęciowe	-	1484	1825	2757	3966	5455
gazowe	3786	1947	1679	1480	826	397
Zużycie energii elektrycznej w tys.kWh	2452	4863	5378	6668	8020	8506
Zużycie gazu w tys.m ³	4116	2486	2319	1871	1395	782

Z roku na rok poprawia się jakość oświetlenia. Ubywa tradycyjnych lamp żarowych, które zastąpione są nowoczesnymi lampami jarzeniowymi i rtęciowymi.

Wrocław jest pierwszym w Polsce miastem, w którym w 1964 r. zamontowano system samoczynnego zapalania i wygaszania oświetlenia ulicznego. Zawdzięczamy to racjonalizatorom z Zakładu Energetycznego we Wrocławiu, którzy skonstruowali urządzenie zwane "przekaznikiem zmierzchowym", produkowane obecnie seryjnie i stosowane w całym kraju.

Komunikacja miejska.

Środkami komunikacji miejskiej we Wrocławiu są tramwaje i autobusy. W latach 1965 - 1968 w komunikacji miejskiej liczba wozów tramwajowych

w ruchu wzrosła z 352 do 408, a autobusów z 93 do 141. Równocześnie liczba przewiezionych pasażerów tramwajami zmalała z 298,4 mln do 279,2 mln osób - było to między innymi wynikiem podwyżki opłat za przejazdy środkami komunikacji miejskiej.

Nakłady na kapitalne remonty środków komunikacji miejskiej wynosiły w latach 1965 - 1968 - 182,2 mln zł. Zbudowano 5 nowych odcinków linii tramwajowych. Rozszerzono także komunikację autobusową na przedmieścia i do osiedli peryferyjnych. Realizowano też budowę nowych podstacji trakcyjnych, niezbędnych w przyszłości do zasilania komunikacji tramwajowej.

TABL.10. KOMUNIKACJA MIEJSKA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1968	
	w liczbach bezwzględnych	1964=100	
Ilość wozów w ruchu /średnia roczna/w szt.			
- tramwaje	352	408	115,9
- autobusy	93	141	151,9
Ilość mieszkańców przypadająca na 1 wóz /tramwaj i autobus/	1055	902	85,5
Ilość przewiezionych pasażerów przez komunikację miejską w mln osób	298,4	279,2	91,7
Ilość wyremontowanych torów w km	12,1	17,0	140,5

Długość czynnych tras tramwajowych, rozumiana jako długość odcinków ulic, którymi przebiegają tramwaje, wynosiła w końcu 1968 roku 100,4 km i wzrosła w stosunku do roku 1964 o 12 km. W tym samym okresie długość tras autobusowych wzrosła o 8,6 km. Stan taboru komunikacyjnego w latach 1965 - 1968 zwiększył się o 67 jednostek z tego o 37 tramwajów i 30 autobusów. W końcu 1968 roku czynnych było 30 linii tramwajowych /22 dzienne i 8 nocnych/ i 29 linii autobusowych.

Miejskie tramwaje i autobusy przebyły w 1968 roku 38466 tys. wozokilometrów i przewoziły 279,2 mln pasażerów.

Stałemu wzrostowi przejechanych wozokilometrów towarzyszyło zwiększenie się liczby pasażerów, stąd warunki przejazdu są nadal trudne. Potwierdza tę tezę liczba pasażerów przypadająca na jeden przejechany wozokilometr w 1960 roku - 10,4 w tramwajach i 3,7 w autobusach, w 1966 roku 10,7 w tramwajach i 5,3 w autobusach. Poza zatłoczeniem wo-

zów w godzinach szczytu komunikacyjnego niekorzystny wpływ na warunki jazdy środkami komunikacji miejskiej ma również ich przestarzałość. Uzupełniającą rolę w komunikacji miejskiej spełniają taksówki.

TABL. 11. TAKSÓWKI OSOBOWE I BAGAŻOWE

LATA	Osobowe			Bagażowe
	ogółem	uspołecznione	prywatne	
1960	652	48	604	35
1964	730	37	693	97
1965	719	-	719	102
1966	776	-	776	115
1967	796	-	796	117
1968	853	-	853	119

Oczyszczanie miasta.

W zakresie oczyszczania miasta można wyodrębnić następujące zagadnienia:

- wywóz nieczystości stałych i płynnych,
- likwidacja odpadków,
- oczyszczanie jezdni i chodników,
- zwalczanie skutków opadów śnieżnych i gołoledzi,
- eksploatacja szaletów miejskich.

W zakresie wywozu nieczystości stałych, usługami objęto 18062 nieruchomości zamieszkałych przez 90 % mieszkańców, gdyż część ludności osiedli peryferyjnych usuwa odpadki domowe we własnym zakresie.

Wskaźnik gromadzenia nieczystości stałych wynosi obecnie $0,6 \text{ m}^3$ na mieszkańca. Do ilości odpadów gromadzonych przez ludność doliczyć należy nieczystości stałe, powstające w zakładach pracy i innych jednostkach gospodarczych.

Wywozem nieczystości płynnych objęte są głównie nieruchomości - domki jedno i dwurodzinne zlokalizowane na peryferiach miasta na terenie niezabudowanym. Z usług tych korzysta około 60 tys. mieszkańców.

Ze znanych trzech sposobów unieszkodliwiania odpadków - na wysypiskach, w kompostowniach mechanicznych i przez spalanie, na terenie miasta stosowane są dwa pierwsze sposoby.

Do wykonania usług asenizacyjnych w ilości około $70 \text{ tys. m}^3/\text{rok}$ służy następujący tańcer mechaniczny:

TABL.12. TABOR I SPRZĘT ZAKŁADÓW OCZYSZCZANIA

LATA	Samochody specjalne				Inny tabor ^a	Pojemniki śmieciowe
	ogółem	bezpylne	asenizacyjne	do oczyszczania ulic		
1960	43	23	4	16	39	21053
1964	92	53	10	29	35	38584
1965	96	57	10	29	27	42246
1966	112	64	10	38	27	45143
1967	122	75	14	33	4	49799
1968	122	77	12	29	4	54971

a/ Wozy ciężarowe i ciągniki.

Działalnością w zakresie wywozu nieczystości stałych objętych było w 1967 roku 17862 nieruchomości a nieczystości płynne wywożono z 1070 nieruchomości.

Z podanych wyżej ilości nieczystości stałych około 95 % składowanych jest na 6-ciu wysypiskach, pozostałe zaś przerabiane są w kompostowni mechanicznej.

Kompostownia mechaniczna przerabia obecnie około 15 tys.³ odpadów rocznie, produkując 3,5 tys. ton kompostu.

W mieście znajduje się około 8 mln m² powierzchni ulic i placów spośród których tylko 4,3 mln m² terenu jest oczyszczana przez Zakłady Oczyszczania. W utrzymaniu porządku na ulicach uczestniczą również właściele nieruchomości, zobowiązani do oczyszczania chodników i jezdni wokół swych posiadłości.

Zimowe oczyszczanie ulic i placów obejmuje ważniejsze ciągi komunikacyjne i polega na: oczyszczaniu jezdni ze śniegu przy pomocy piług, zwalczaniu gołoledzi poprzez posypywanie ulic piaskiem, żużlem granulowanym oraz polewanie środkami chemicznymi. Wywóz zgarniętego śniegu dokonywany jest jedynie z ulic centralnych, wąskich o dużym nasileniu ruchu.

Na terenie miasta znajduje się 27 szaletów miejskich, co według przyjętych normatywów jest ilością niewystarczającą, ponieważ na 10000 mieszkańców powinien przypadać jeden szalet. Są one na ogół stare, wymagające remontu i zlokalizowane w większości w centrum miasta.

TABL.13. OCZYSZCZANIE MIASTA

LATA	Przyjęta do oczyszczania powierzchnia ulic i pla- ców w tys.m ²	Nieruchomości objęte wywozem nieczystości		Wywiezione nieczystości w tys.m ³	
		stałych	płynnych	stałe	płynne
1960	4303	12950	1050	340,1	30,6
1964	4303	15400	1050	410,2	65,3
1965	4303	16339	1050	413,2	74,8
1966	4045	16668	1065	474,4	80,9
1967	4045	17862	1070	508,8	86,9
1968	4045	18062	1070	508,0	93,0

Zielen miejska.

Bogactwo terenów zielonych we Wrocławiu nadaje miastu swoiste piękno i poprawia warunki zdrowotne. Są to parki i zieleńce dostępne dla ogółu mieszkańców, oraz zieleni ograniczonego użytkowania jak: ogród botaniczny, ogródki działkowe, tereny sportowe itp.

TABL.14. PARKI I ZIELENCE UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

LATA	Liczba parków	Powierzchnia w ha			Powierzchnia na 1 miesz- kańca w m ²
		razem	parków	zielenców	
1960	17	432	252	180	10,0
1964	14	443	271	172	9,4
1965	14	442	265	177	9,3
1966	16	479	282	297	10,0
1967	18	515	311	204	10,6
1968	23	549	316	233	11,1

W 1968 roku Zarząd Zieleni Miejskiej sprawował pieczę nad 22 parkami spacerowo - wypoczynkowymi o powierzchni 216 ha i nad zieleniami o powierzchni 233 ha. Z terenów zarządzanych przez Zarząd Zieleni Miejskiej - 100 ha zieleni, a w tym park Szczytnicki przydzielono nowo powstałemu przedsiębiorstwu pod nazwą Wrocławski Park Kultury i Wypoczynku, które nadzoruje ponadto 12 ośrodków wypoczynkowych przywodnych o łącznej powierzchni 85,5 ha.

Łaźnie publiczne.

W mieście znajdują się dwa zakłady kąpielowe, które posiadają 4 baseny kąpielowe, 96 wanien, 33 natryski indywidualne, 10 natrysków

zbiorowych, łaźnię parową i bardzo bogate wyposażenie do świadczenia usług leczniczych i kosmetycznych.

TABL.15. URZĄDZENIA I USŁUGI ŁAŹNI PUBLICZNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1964	1965	1966	1967	1968
Zakłady	szt.	2	2	2	2	2	2
Wanny	szt.	89	96	96	96	96	96
Natryski	szt.	59	43	43	43	43	43
Parnie	szt.	1	1	1	1	1	1
Łaźnie rzymskie	szt.	1	1	1	1	1	1
Baseny kąpielowe	szt.	4	4	4	4	4	4
Korzystający z usług ^{a/}	tys.osób	440	741	678	698	734	759
w tym							
- kąpiele wannowe	tys.osób	169	225	189	208	203	197
- kąpiele natryskowe	tys.osób	51	117	183	185	210	203

a/ Bez korzystających z wodolecznictwa.

Zakłady i urządzenia łaźniennicze w latach 1960-1968 nie wykazują ilościowego wzrostu, natomiast notuje się w tym okresie wzrost usług. W 1960 roku z łaźni skorzystało 440 tys. osób, natomiast w 1968 roku ich liczba wzrosła do 759 tys. osób, tj. o 70,2 %.

Łączna wartość usług łaźnienniczych i kąpielowych w roku 1967 wyniosła 9033 tys.zł, w tym na usługi lecznicze przypadała 3666 tys.zł, a na usługi sportowe 2346 tys.zł.

Pralnie i farbiarnie

W latach 1965-1968 nastąpił dalszy wzrost liczby uruchomionych punktów i świadczonych usług. Liczba zakładów w porównaniu do 1964 roku wzrosła z 24 do 39 tj. o 62,5 %. Wzrosła również liczba punktów przyjęć w tym samym okresie z 69 do 103, tj. o 49,3 %.

Na terenie miasta usługi pralnicze świadczone są przez jednostki:

- państwowe, które posiadają jeden zakład przemysłowy, 27 zakładów typu sklepowego, oraz 68 punktów przyjęć,
- spółdzielcze, które posiadają 3 zakłady przemysłowe, 5 zakładów typu sklepowego oraz 29 punktów przyjęć,
- prywatne, które posiadają 18 zakładów typu sklepowego oraz 10 punktów przyjęć.

TABL.16. PRALNIE I FARBNIARNI

LATA	Zakłady		Punkty zleceń	
	ogółem	w tym uspołecz- nione	ogółem	w tym uspołecz- nione
1960	15	5	59	49
1964	24	8	69	52
1965	25	9	76	60
1966	36	12	90	65
1967	37	13	97	68
1968	39	15	103	80

Pozytywnym objawem jest stały wzrost usług świadczonych przez zakłady uspołecznione osobom prywatnym i to szczególnie w zakresie prania bielizny. W 1964 roku wyprano 246 ton bielizny, a w 1968 roku już 527 ton to znaczy, że nastąpił wzrost o 114,2 %. Wzrosła również liczba świadczonych usług z dziedziny czyszczenia chemicznego garderoby. Odwrótnie natomiast przedstawia się sprawa usług farbiarskich, tu obserwuje się stały i systematyczny spadek. W roku 1964 ufarbowano 54 tony odzieży, a w 1968 roku już tylko 37 ton, a więc spadek o 31,5 %.

TABL.17. USŁUGI USPOŁECZNIONYCH PRALNI I FARBNIARNI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pranie bielizny		Chemiczne czy- szczenie		Farbowanie	
		razem	w tym dla osób prywat- nych	razem	w tym dla osób prywat- nych	razem	w tym dla osób prywat- nych
w tonach							
1960	a	1275	274	779	547	83	34
	b	1129	247	539	363	48	15
	c	146	27	240	184	35	19
1964	a	1487	246	1027	768	54	27
	b	1279	218	609	386	32	12
	c	208	28	418	382	22	15
1965	a	1480	261	1135	744	43	71
	b	1247	224	598	365	30	10
	c	233	37	537	379	13	11
1966	a	1634	311	1134	689	46	25
	b	1394	257	583	323	31	12
	c	240	54	596	366	15	13

TABL.17. USŁUGI USPOŁECZNIONYCH PRALNI I FARBIAJNI /dok./

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pranie bieli- zny		Chemiczne czy- szczenie		Farbowanie	
		razem	w tym dla osób prywat- nych	razem	w tym dla osób prywat- nych	razem	w tym dla osób prywat- nych
		w tonach					
1967	a	1709	381	1080	461	42	29
	b	1465	272	516	302	25	13
	c	244	89	564	159	17	16
1968	a	1993	527	1133	756	37	27
	b	1660	384	577	343	26	17
	c	333	143	556	413	11	10

Hotele.

W mieście czynnych jest 6 hoteli o łącznej ilości 1026 łóżek, w tym 5 hoteli komunalnych o 880 łóżkach i Hotel "Orbis" o 146 łóżkach. Obecnie wskaźnik ilości łóżek hotelowych na 1000 mieszkańców wynosi we Wrocławiu 2,1, w Polsce 2,0, a w Warszawie 3,4.

Wskaźnik ten nie obejmuje istniejących miejsc hotelowych przeznaczonych na turystykę zbiorową. Dodatkową bazę noclegową we Wrocławiu stanowią kwatery prywatne, będące w gestii Dyrekcji Hoteli Miejskich. Liczba tych miejsc w 1967 r. wynosiła 350. Mimo trudnej sytuacji, wykorzystanie miejsc w kwaterach prywatnych było niskie i wynosiło zaledwie 43 %, gdy tymczasem łóżka w hotelach miejskich były wykorzystane w 91 %.

TABL.18. URZĄDZENIA I USŁUGI HOTELOWE

LATA	Hotele	Pokoje	Łóżka stałe		Udzielone noclegi w tysiącach
			w liczbach bezwzględ- nych	na 10000 ludności	
1960	6	660	1067	24,3	311
1964	6	659	1070	22,8	338
1965	6	649	1048	22,1	352
1966	6	567	942	19,6	329
1967	6	556	974	20,1	319
1968	6	577	1026	20,9	332

W stosunku do istniejących potrzeb, zwłaszcza zaś wobec stale na-

rostaącego ruchu turystycznego, zdolność wrocławskich hoteli jest niewystarczająca. Pewnym jej uzupełnieniem są turystyczne bazy noclegowe obejmujące:

a/ obiekty stałe

- Hotel Turystyczny - "Stadion Olimpijski" - 263 miejsc;
- Szkolne Młodzieżowe Schronisko Turystyczne - 64 miejsc;
- Stacja Turystyczna P.T.T.K. - 52 miejsc;

b/ obiekty sezonowe

- obozowisko campingowe "L.Z.S. Camping" - 112 miejsc;
- Międzynarodowy Hotel Studencki - 550 miejsc.

Występujący deficyt miejsc noclegowych zostanie nieco złagodzony po ukończeniu budowy hotelu "Orbis" o 220 łóżkach oraz po uzyskaniu 73 łóżek w remontowanym hotelu "Europejskim" i 163 łóżek w wyniku trwającej modernizacji hotelu "Polonia".

S Z K O L N I C T W O

Szkoły podstawowe

W okresie ostatniej kadencji rad narodowych 1965 - 1968 nastąpiły istotne zmiany w szkolnictwie podstawowym i średnim. W wyniku wprowadzonej reformy szkolnej w omawianych latach, program nauczania w szkołach podstawowych stopniowo przystosowywano do przedłużonego o rok, ośmioletniego okresu nauki. Ósma klasa utworzona została w roku szkolnym 1966/1967; w czerwcu 1967 roku wyszli pierwsi absolwenci zreformowanej szkoły podstawowej. W tymże okresie przygotowywano się również do reformy programu liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych.

Utworzenie w roku szkolnym 1966/1967 ósmej klasy, zwiększyło ogólną liczbę uczniów w szkołach podstawowych, co wymagało stworzenia dla tej młodzieży dodatkowych miejsc lekcyjnych. Ten problem został rozwiązany poprzez rozszerzenie sieci szkół podstawowych. Już w roku 1966/1967 ich liczba zwiększyła się o 3, a w następnym roku przybyły dwie dalsze szkoły.

TABL.1. WAŻNIEJSZE DANE O SZKOLNICTWIE PODSTAWOWYM

LATA SZKOLNE	Szkoły	Izby lekcyjne	Uczniowie		Absolwenci
			ogółem	w tym w klasie I	
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH					
1960/1961	94	1015	66706	10865	6180
1964/1965	100	1271	75610	10133	10446
1965/1966	100	1303	74398	9623	-
1966/1967	103	1322	78073	8463	5747
1967/1968	105	1324	79825	7592	9744
1968/1969	104	1304	76657	7217	.
1964/1965=100					
1965/1966	100,0	102,5	98,4	95,0	-
1966/1967	103,0	104,0	103,3	83,5	55,0
1967/1968	105,0	104,2	105,6	74,9	93,3
1968/1969	104,0	102,6	101,4	71,2	.

Po przejściowym wzroście liczby uczniów w szkołach podstawowych/podyktowanym wprowadzeniem ośmioletniego okresu nauczania/ w roku szkol-

nym 1968/1969 liczba uczniów zmalała. To zjawisko jest wynikiem zmian, które zachodzą w strukturze demograficznej ludności Wrocławia; najliczniejsze roczniki młodzieży opuszczają już szkoły podstawowe, a do klas pierwszych wstępuje znacznie mniejsza liczebnie grupa dzieci.

Rozmieszczenie szkół podstawowych w dzielnicach jest nierównomierne, zależne od liczby dzieci w wieku szkolnym zamieszkujących w danej dzielnicy oraz od charakteru jej zabudowy. W dzielnicy Stare Miasto posiadającej zwartą zabudowę, na 1 szkołę przypada przeciętnie 1061 uczniów natomiast dzielnica Psie Pole posiada szkoły mniejsze, liczące średnio 429 uczniów. W dzielnicy tej występuje również najmniejszy wskaźnik zagęszczenia izb lekcyjnych. W najgorszej sytuacji pod tym względem znajdują się dzieci uczęszczające do szkół podstawowych w dzielnicy Stare Miasto, w której przypada 72 uczniów na 1 izbę lekcyjną.

TABL.2. SZKOŁY PODSTAWOWE WEDŁUG DZIELNIC

LATA DZIELNICE	Szkoły	Izby lekcyjne	Uczniowie	Absolwenci
OGÓŁEM	1960/1961	94	1015	66706
	1964/1965	100	1271	75610
	1968/1969	104	1304	76657
Fabryczna	1960/1961	21	202	14111
	1964/1965	24	282	16864
	1968/1969	25	323	17681
Krzyki	1960/1961	23	240	15112
	1964/1965	24	317	17750
	1968/1969	26	304	19193
Psie Pole	1960/1961	17	178	9150
	1964/1965	16	181	8894
	1968/1969	17	178	7298
Stare Miasto	1960/1961	9	106	6919
	1964/1965	8	121	8686
	1968/1969	10	147	10613
Śródmieście	1960/1961	24	289	21414
	1964/1965	28	370	23416
	1968/1969	26	352	21873

a/ Absolwenci z roku 1967/1968.

Wysoki współczynnik zagęszczenia izb lekcyjnych zmusza władze szkolne do prowadzenia nauki systemem kilkunastowym. W związku z przewidywanym dalszym zmniejszaniem się liczby uczniów w szkołach podstawowych, przy niezmienionej bazie materialnej w postaci szkół i izb lekcyjnych, w najbliższych latach nastąpi poprawa warunków nauczania.

Oddzielną grupę w szkolnictwie podstawowym stanowią szkoły dla pracujących. Zarówno liczba tych szkół jak też ich uczniów zmalała w okresie ostatniej kadencji rad. Rok szkolny 1964/1965 był tu przełomowym; do tego bowiem roku liczba uczniów w tych szkołach wzrastała, a od tego momentu poczęła maleć.

TABL.3. SZKOŁY PODSTAWOWE DLA PRACUJĄCYCH

LATA	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci
	w liczbach bezwzględnych			1964/1965=100		
1960/1961	8	2019	685	61,5	53,4	27,8
1961/1962	11	2944	1105	84,6	77,8	44,8
1962/1963	13	3275	1713	100,0	86,5	69,4
1963/1964	13	3469	2033	100,0	91,7	82,4
1964/1965	13	3783	2468	100,0	100,0	100,0
1965/1966	12	3270	2387	92,3	86,4	96,7
1966/1967	12	2405	1645	92,3	63,6	66,7
1967/1968	10	2030	1403	76,9	53,7	56,8
1968/1969	10	2151	.	76,9	56,9	.

Zmniejszenie się liczby uczniów w szkołach podstawowych dla pracujących tłumaczyć można tym, że maleje grupa osób starszych nieposiadających wykształcenia podstawowego.

Licea ogólnokształcące

Reforma szkolnictwa podstawowego znalazła odbicie również w pracy liceów ogólnokształcących. W roku szkolnym 1966/1967 nastąpił wyraźny spadek liczby uczniów, ponieważ w tym roku nie było naboru młodzieży kandydującej do klas I liceów ogólnokształcących. Około 40 % promowanych uczniów klas VII szkoły podstawowej z roku szkolnego 1965/1966 skierowane do szkół zawodowych, pozostali kontynuowali naukę w klasie VIII zreformowanej szkoły podstawowej.

W liceach ogólnokształcących dla pracujących w ostatnich latach obserwuje się systematyczny wzrost liczby uczniów. W porównaniu do roku 1964/1965, w roku szkolnym 1968/1969 liczba uczniów wzrosła o 17,4 %. W tym okresie sieć szkół dla pracujących powiększyła się o 1 liceum ogólnokształcące. Dane charakteryzujące rozwój liceów ogólnokształcących w okresie ostatniej kadencji rad narodowych, a także w porównaniu z rokiem 1960/1961 podane w tablicy 4.

TABL.4. LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

TABL. 4. LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

LATA	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci
	w liczbach bezwzględnych			1964/1965=100		
LICEA MŁODZIEŻOWE						
1960/1961	13	4732	583	100,0	48,5	35,2
1964/1965	13	9749	1655	100,0	100,0	100,0
1965/1966	13	10578	1913	100,0	108,5	115,6
1966/1967	13	7926	2033	100,0	81,3	122,8
1967/1968	13	7110	2081	100,0	72,9	125,7
1968/1969	13	7322	.	100,0	75,1	.
LICEA DLA PRACUJĄCYCH						
1960/1961	3	1314	188	75,0	62,5	60,8
1964/1965	4	2104	309	100,0	100,0	100,0
1965/1966	4	2191	421	100,0	104,1	136,2
1966/1967	5	2328	477	125,0	110,6	154,4
1967/1968	5	2377	411	125,0	113,0	133,0
1968/1969	5	2471	.	125,0	117,4	.

Szkoły zawodowe

Reforma szkolnictwa podstawowego miała również wpływ na kształtowanie się liczby uczniów w szkołach zawodowych. Do roku szkolnego 1965/1966 w szkołach zawodowych młodzieży wciąż przybywało. W roku szkolnym 1966/1967 liczba uczniów zmalała w stosunku do roku poprzedniego, ponieważ do klas pierwszych skierowano około 40 % uczniów promowanych z klas VII szkół podstawowych. W roku następnym liczba uczniów klas I znów zmniejszyła się, gdyż do szkół zawodowych i średnich ogólnokształcących kandydowała stosunkowo mała liczebnie grupa absolwentów klas VIII szkół podstawowych z roku szkolnego 1966/1967 /uczniowie klas VIII stanowili w tym roku szkolnym tylko około 60 % promowanych z klas VII roku poprzedniego/.

Mimo zmniejszenia się liczby uczniów liczba szkół zawodowych wzrosła. Było to wynikiem zmian organizacyjnych przeprowadzonych w niektórych szkołach zawodowych, zwłaszcza zaś w zasadniczych szkołach dla pracujących. Obok istniejących szkół 3-letnich, utworzono nowy typ szkoły 2-letniej dla dorosłych.

TABL.5. SZKOŁY ZAWODOWE

LATA TYPI SZKOL	Szkoły w liczbach bezwzględnych	Uczniowie	Absolwenci	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci
					1964/1965=100	
OGÓŁEM						
1964/1965	146	52733	9623	100,0	100,0	100,0
1965/1966	149	58041	11251	102,1	110,1	116,9
1966/1967	153	57625	12203	104,8	109,3	126,8
1967/1968	169	54693	13036	115,8	103,7	135,5
1968/1969	180	55833	.	123,3	105,9	-
w tym:						
ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA NIEPRACUJĄCYCH						
1964/1965	22	10182	2424	100,0	100,0	100,0
1965/1966	24	22057	2757	109,1	108,6	113,7
1966/1967	24	10356	2824	109,1	101,7	116,5
1967/1968	24	8968	3133	109,1	88,1	129,2
1968/1969	24	8597	.	109,1	84,4	-
ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA PRACUJĄCYCH						
1964/1965	38	9119	2079	100,0	100,0	100,0
1965/1966	32	9982	2113	84,2	109,5	101,6
1966/1967	32	9466	2228	84,2	103,8	107,2
1967/1968	34	8645	2664	89,5	94,8	128,1
1968/1969	40	9430	.	105,3	103,4	-
TECHNIKA I SZKOŁY ZAWODOWE STOPNIA LICEALNEGO DLA NIEPRACUJĄCYCH						
1964/1965	52	18729	2443	100,0	100,0	100,0
1965/1966	56	21172	3446	107,7	113,0	141,1
1966/1967	60	21458	3966	115,4	114,6	162,3
1967/1968	72	21181	4054	138,5	113,1	165,9
1968/1969	78	21818	.	150,0	116,5	-
TECHNIKA I SZKOŁY ZAWODOWE STOPNIA LICEALNEGO DLA PRACUJĄCYCH						
1964/1965	24	5326	867	100,0	100,0	100,0
1965/1966	27	6027	1030	112,5	113,2	118,8
1966/1967	27	6235	1173	112,5	117,1	135,3
1967/1968	28	6374	1286	116,7	119,7	148,3
1968/1969	27	6091	.	112,5	114,4	-
TECHNIKA ZAWODOWE ZAOCZNE						
1964/1965	x	7583	1580	x	100,0	100,0
1965/1966	x	7946	1646	x	104,8	104,2
1966/1967	x	8338	1740	x	110,0	110,1
1967/1968	x	7812	1605	x	103,0	101,6
1968/1969	x	8107	.	x	106,9	-

W okresie lat 1964/1965 - 1968/1969 nastąpiła zmiana w strukturze uczniów według kierunków szkolenia polegająca głównie na znacznym wzroście liczby uczniów kształcących się w kierunkach: mechanicznym i elektrycznym, zwłaszcza w technikach dla niepracujących.

Szkoły wyższe

W roku akademickim 1968/1969 na 8 uczelniach Wrocławia studiowało 32,4 tys. osób /w tym 20,9 tys. osób na studiach dziennych/, a więc o 37,1 % więcej w porównaniu z rokiem akademickim 1964/1965. Szczególnie szybko wzrastała liczba młodzieży studiującej zaocznie, przyrost w porównaniu z rokiem 1964/1965 wyniósł aż 64,5 %. Najliczniejsze wydziały Uniwersytetu Wrocławskiego to prawa i filologii, natomiast na Politechnice najwięcej osób studiuje następujące kierunki: mechanikę, elektrykę i elektrotechnikę.

TABL.6. SZKOŁY WYŻSZE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Studenci			Absolwenci	
		ogółem	w tym		ogółem	w tym kobiety
			kobiety	na I roku studiów		
OGÓŁEM	1960/1961	17769	6457	4459	2334	782
	1964/1965	23657	8707	5857	2702	957
	1965/1966	25801	9824	6782	2903	1107
	1966/1967	28070	10894	7348	3670	1245
	1967/1968	29885	12138	7831	3713	1337
	1968/1969	32444	13470	8390	.	.
Studia: dziennie	1960/1961	12857	5234	3267	1672	658
	1964/1965	15419	6606	3822	1884	795
	1968/1969	20883	9731	5270	.	.
wieczorowe	1960/1961	1125	86	274	195	18
	1964/1965	2014	232	519	263	14
	1968/1969	2824	540	724	.	.
zaoczne	1960/1961	2406	697	918	243	54
	1964/1965	5058	1464	1516	427	105
	1968/1969	8321	3074	2396	.	.
eksternistyczne	1960/1961	1381	440	x	224	52
	1964/1965	1166	405	x	128	43
	1968/1969	416	125	x	.	.

Wzrost liczby studentów, zwłaszcza na studiach dziennych dyktował konieczność zabezpieczenia tej młodzieży odpowiednich warunków materialnych w postaci dodatkowych miejsc w domach studenckich i stypendiów. W latach 1964 - 1968 liczba miejsc w domach studenckich zwiększyła się o 2497; niemniej w dalszym ciągu potrzeby w tym zakresie nie są w pełni zaspokojone, o czym świadczy zagęszczenie pomieszczeń w domach studenckich przekraczające ustalone normy.

TABL.7. DOMY STUDENCKIE

LATA	Domy	Miejsca	Korzystający	
			w liczbach bezwzględnych	w % ogółu studentów
1960/1961	28	4869	5716	44,5
1964/1965	32	5409	6394	41,5
1965/1966	34	6587	7255	43,5
1966/1967	33	6938	7769	43,4
1967/1968	32	7598	8251	43,0
1968/1969	33	7906	8769	42,0

W roku akademickim 1968/1969 10143 studentów, a więc 48,6 % ogółu słuchaczy studiów dziennych korzystało ze stypendiów. W stosunku do roku 1964/1965 liczba osób otrzymujących stypendia wzrosła o 20,6 %, natomiast zmalał ich odsetek wśród ogółu słuchaczy wyższych uczelni. W okresie lat 1964-1968 maleje liczba stypendiów fundowanych przez rady narodowe, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze, banki itp. na korzyść stypendiów zwyczajnych częściowych.

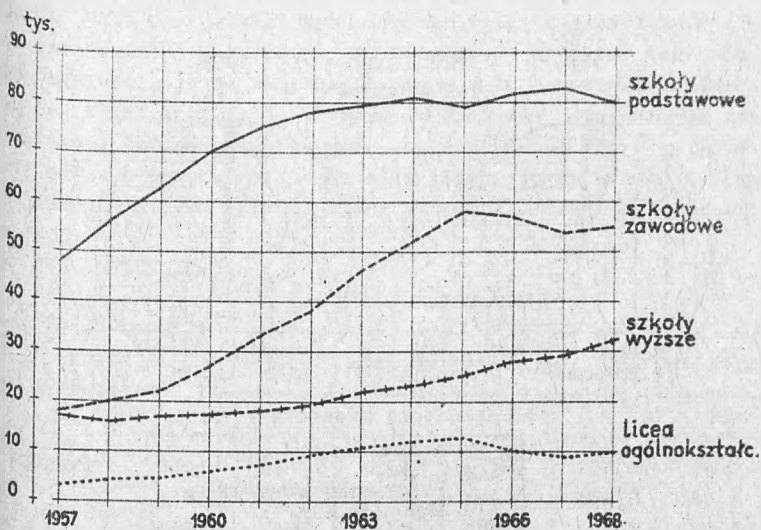
TABL.8. STYPENDIA W SZKOLACH WYŻSZYCH

LATA	Studenci otrzymujący stypendia					% studentów otrzymujących stypendia
	ogółem	całkowite	częściowe	naukowe	fundowane	
1960/1961	7496	5109	811	129	1447	58,1
1964/1965	8410	4175	1421	169	2647	54,5
1968/1969	10143	4126	4101	273	1643	48,6

Opieka nad dzieckiem i młodzieżą

Jedną z najpowszechniejszych form opieki nad dzieckiem sta-

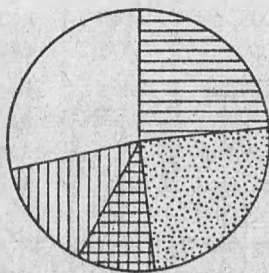
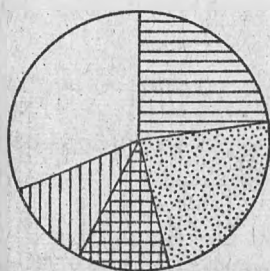
UCZNIOWIE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, ZAWODOWYCH
ORAZ STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH



UCZNIOWIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WEDŁUG DZIELNIC

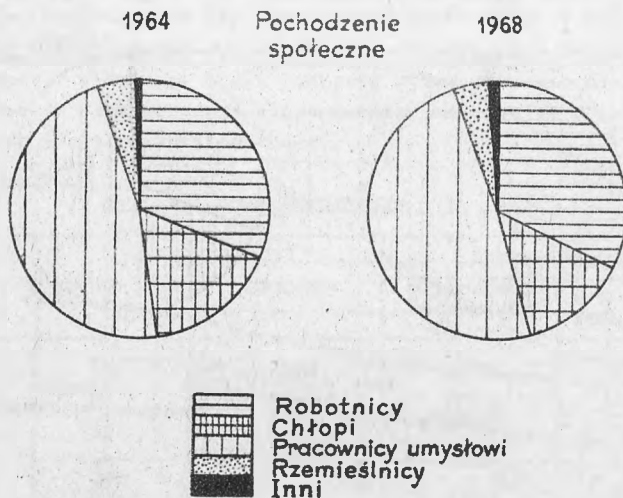
1964

1968

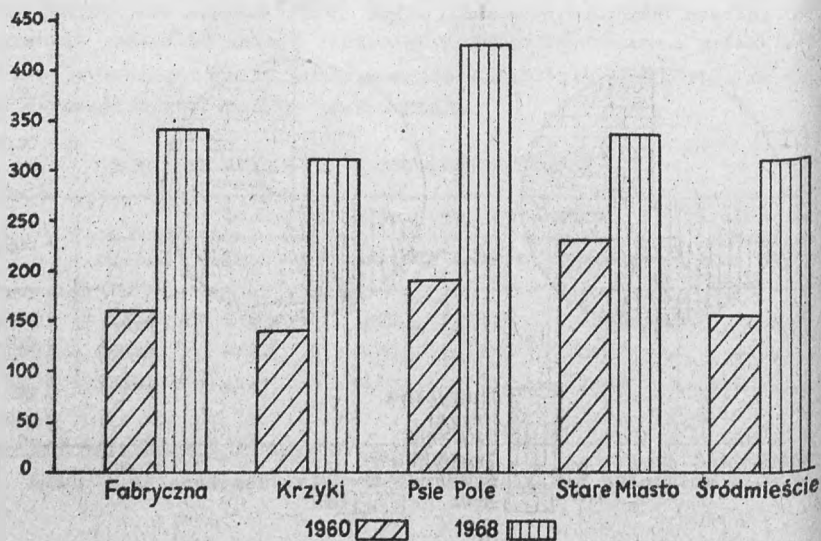


STRUKTURA SPOŁECZNA STUDENTÓW

/w odsetkach/



LICZBA MIEJSC W PRZEDSZKOLACH NA 1000 DZIECI W WIEKU 3-6 LAT



nowią przedszkola. W roku 1968 istniało na terenie Wrocławia 88 przedszkoli /bez przedszkoli specjalnych/ o łącznej liczbie 8157 miejsc. W okresie ostatniej kadencji rad narodowych przybyły miastu 4 przedszkola, a liczba miejsc zwiększyła się o 377. Wprawdzie ilość dzieci w wieku 3 - 6 lat w ostatnim okresie maleje, ale w związku ze zwiększoną aktywnością zawodową kobiet potrzeby w zakresie placówek opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym są niewystarczające. Świadczy o tym wskaźnik zagęszczenia przedszkoli, który w 1968 r. wynosił 128 dzieci na 100 miejsc.

TABL.9. PRZEDSZKOLA

LATA DZIELNICE		Przed- szkola	Miejsca	Dzieci	Przed- szkola	Miejsca	Dzieci
		w liczbach bezwzględnych			1964=100		
OGÓŁEM	1964	84	7780	10100	100,0	100,0	100,0
	1965	85	7947	10110	101,2	102,1	100,1
	1966	85	7953	10331	101,2	102,2	102,3
	1967	86	8045	10434	102,4	103,4	103,3
	1968	88	8157	10425	104,8	104,8	103,2
Fabryczna	1964	19	1779	2110	100,0	100,0	100,0
	1968	21	1995	2493	110,5	112,1	118,2
Krzyki	1964	14	1524	1886	100,0	100,0	100,0
	1968	16	1784	2186	114,3	117,1	115,9
Psie Pole	1964	14	884	1071	100,0	100,0	100,0
	1968	14	884	992	100,0	100,0	92,6
Stare Miasto	1964	12	1350	1868	100,0	100,0	100,0
	1968	13	1348	1844	108,3	99,9	98,7
Śródmieście	1964	25	2243	3185	100,0	100,0	100,0
	1968	24	2146	2910	96,0	95,7	91,9

Innymi placówkami sprawującymi opiekę nad dziećmi i młodzieżą są domy dziecka i młodzież oraz specjalne zakłady wychowawcze. W roku 1968 pięć domów dziecka sprawowało opiekę nad 1091 wychowankami, a w 5 specjalnych zakładach wychowawczych mieszkało 617 wychowanków.

Do grupy zakładów opiekuńczych nad młodzieżą szkolną, należą także internaty. Do roku 1966 istniał tylko 1 internat dla uczniów liceów ogólnokształcących i 3 internaty przy szkołach podstawowych. Internaty

przy szkołach podstawowych zostały zlikwidowane, natomiast przy niektórych szkołach powstały nowe placówki - półinternaty.

W roku 1968 w 27 internatach przy szkołach zawodowych mieszkało 6138 uczniów. Liczba korzystających z internatów zmalała w porównaniu z rokiem 1964 o 6,2 %.

KULTURA I SZTUKA

Podstawowym warunkiem rozwijania działalności kulturalnej jest istnienie odpowiedniej bazy materialno-technicznej i kadrowej. Podobnie jak w całym 25-leciu Polski Ludowej, także i w ostatniej kadencji rad narodowych przykładano wielką wagę do rozwoju tej bazy, co znajdowało wyraz w polityce inwestycyjnej.

W okresie 1965-1968 nakłady inwestycyjne na oświatę, naukę i kulturę we Wrocławiu były o 33,9 % wyższe od nakładów w poprzedniej kadencji /1961-1964/. W okresie ostatniej kadencji rad narodowych te nakłady wynosiły 810 mln złotych.

Z ważniejszych przedsięwzięć inwestycyjnych ostatnich lat wymienić należy adaptację na ośrodek kultury dawnego pałacu w Lesnicy oraz prowadzoną od roku 1966 budowę rotundy dla Panoramy Racławickiej.

Rozwijając materialną bazę kultury szczególną uwagę koncentrowano na rozwoju kultury masowej, na objęciu działalnością kulturalną możliwie najszerszych mas społeczeństwa. Jednym z głównych środków upowszechniania kultury jest książka, która trafia do rąk czytelnika między innymi za pośrednictwem bibliotek. Z tych to właśnie względów poświęcono wiele uwagi sprawie rozwoju sieci bibliotek powszechnych i zaopatrzeniu tych bibliotek w książki i czasopisma.

TABL.1. PUBLICZNE BIBLIOTEKI POWSZECHNE

LATA	Biblio- teki	Tomy	Czytel- nicy	Biblio- teki	Tomy	Czytel- nicy
	stan w dniu 31 XII			stan w dniu 31 XII		
	w liczbach bezwzględnych			1964 = 100		
OGÓŁEM						
1964	66	477958	79945	100,0	100,0	100,0
1965	68	542319	89446	103,0	113,5	111,9
1966	75	616117	99091	113,6	128,9	123,9
1967	80	689833	107516	121,2	144,3	134,5
1968	83	756026	111906	125,8	158,2	140,0

TABL.1. PUBLICZNE BIBLIOTEKI POWSZECHNE /dok./

LATA	Biblio- teki	Tomy	Czytel- nicy	Biblio- teki	Tomy	Czytel- nicy
	stan w dniu 31 XII			stan w dniu 31 XII		
	w liczbach bezwzględnych			1964 = 100		
FABRYCZNA						
1964	17	76252	12835	100,0	100,0	100,0
1966	21	99429	18367	123,5	130,4	143,1
1968	21	129780	19281	123,5	170,2	150,2
KRZYKI						
1964	16	85452	15027	100,0	100,0	100,0
1966	20	125504	19096	125,0	146,9	127,1
1968	23	153786	23133	143,8	180,0	153,9
PSIE POLE						
1964	15	66104	12296	100,0	100,0	100,0
1966	16	83158	15022	106,7	125,8	122,2
1968	19	112201	14855	126,7	169,7	120,8
STARE MIASTO						
1964	6	160645	19014	100,0	100,0	100,0
1966	5	190686	20195	83,3	118,7	106,2
1968	6	216821	25091	100,0	135,0	132,0
ŚRÓDMIEŚCIE						
1964	12	89505	20773	100,0	100,0	100,0
1966	13	117340	26411	108,3	131,1	127,1
1968	14	143438	29546	116,7	160,3	142,2

W latach 1965-1968 miastu przybyło 17 placówek bibliotecznych: 4 w dzielnicy Fabryczna, 7 w dzielnicy Krzyki, 4 w dzielnicy Psie Pole i 2 w Śródmieściu. W końcu 1968 r. mieszkańcy Wrocławia korzystali z 83 bibliotek powszechnych.

Jeszcze znaczniejszy, bo wynoszący 58,2 %, był wzrost stanu księgozbiorów bibliotecznych, przy czym wzrost ten wystąpił we wszystkich dzielnicach. Zbiory bibliotek powszechnych w dzielnicy Fabryczna wzrosły o 70,2 %, w dzielnicy Krzyki o 80,0 %, Psie Pole o 69,7 %, Stare Miasto o 35,0 %, Śródmieście o 60,3 %. Tak więc zarówno pod względem

rozwoju sieci bibliotek, jak i dorobku książkowego na pierwsze miejsce w ostatniej kadencji wysunęła się dzielnica Krzyki.

W roku 1968 na 100 mieszkańców przypadały średnio 153 tomy. Najwięcej książek bibliotecznych mieli do dyspozycji mieszkańcy dzielnicy Psie Pole, w której na 100 mieszkańców przypadało 228 tomów.

W najgorszej sytuacji pod tym względem znajduje się dzielnica Śródmieście/93 tomy na 100 mieszkańców/.

Rozwojowi bazy bibliotecznej towarzyszył wzrost aktywności czytelniczej mieszkańców Wrocławia. W ciągu 1968 r. z usług bibliotek publicznych korzystało 111906 czytelników, co w stosunku do 1964 r. oznacza wzrost o 40 %. W roku 1964 na 100 mieszkańców przypadało 17 czytelników, liczba ta wzrosła do 23 w roku 1968.

Rozwój czytelnictwa nastąpił między innymi w wyniku poprawy i urozmaicenia form pracy samych bibliotek, które rozbudzały zainteresowania czytelnicze organizując odczyty, spotkania z autorami książek, konkursy czytelnicze itp.

Znacznie rozszerzył się zakres usług kulturalnych świadczonych mieszkańcom przez wrocławskie teatry i instytucje muzyczne. W 1965 r. przybył miastu Teatr "Laboratorium", który obok Teatru Pantomimy - zyskał duży rozgłos, także poza granicami kraju. Dzięki pozyskaniu dla Wrocławia znakomitych reżyserów i dyrygentów znacznie podniósł się poziom artystyczny teatrów dramatycznych i Filharmonii.

Na terenie Wrocławia działają następujące teatry i instytucje muzyczne:

	<u>Liczba miejsc</u>
Teatr Polski	1212
Teatr Kameralny	468
Państwowy Teatr Współczesny	348
Wrocławski Teatr Pantomimy	-
Teatr "Laboratorium"	35
Państwowy Teatr Lalek "Chochlik"	-
Państwowa Opera	856
Operetka Dolnośląska	-
Państwowa Filharmonia	501

W latach 1965-1968 zwiększyła się liczba miejsc w stałych salach teatrów i instytucji muzycznych. Jest to rezultat wybudowania i oddania w końcu 1968 r. do eksploatacji budynku Filharmonii. W dalszym ciągu nie posiadają własnych sal: Teatr Pantomimy, Teatr Lalek, korzystający z sali Klubu TPPR oraz Operetka Dolnośląska, której przedstawienia odbywają się w sali Kina "Słask".

Dla oceny stanu nasycenia imprezami artystycznymi naszego miasta ważną jest działalność teatrów i instytucji muzycznych w ich stałej siedzibie.

TABL.2. DZIAŁALNOŚĆ^{a/} TEATRÓW I INSTYTUCJI MUZYCZNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964	1965	1966	1967	1968	
	w liczbach bezwzględnych					1964=100
PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY						
OGÓŁEM	1754	1908	1907	1964	1915	109,2
Teatry	1099	1214	1155	1188	1157	105,3
Opera	272	275	273	272	271	99,6
Operetka	140	98	187	259	263	187,9
Filharmonia	243	321	292	245	224	92,2
WIDZOWIE I SŁUCHACZE w tys.						
OGÓŁEM	761,1	773,4	774,2	858,0	797,2	104,7
Teatry	408,8	410,4	396,7	411,3	367,0	89,8
Opera	157,1	163,3	149,8	148,1	151,8	96,6
Operetka	100,5	80,5	131,8	207,5	203,3	202,3
Filharmonia	94,7	119,2	95,9	98,1	75,1	79,3

a/ w stałej siedzibie.

Dane w tablicy wskazują na pewne przesunięcie zainteresowań publiczności. Liczba przedstawień i liczba widzów w operze utrzymuje się mniej więcej na jednym poziomie, tymczasem liczba przedstawień i widzów w operetce przeszło dwukrotnie wzrosła, a frekwencja w teatrach i w filharmonii zmalała. Przyczyną tych przesunięć jest - być może - frekwencja w oddziaływaniu telewizji, która odciąga część widzów teatralnych, natomiast nie jest jeszcze przy swoim obecnym poziomie technicznym dość konkurencyjna w stosunku do opery i operetki.

Działalność teatrów zawodowych uzupełniają teatry amatorskie, z których ważniejszą rolę w życiu kulturalnym miasta odgrywają Studencki Teatr "Kalambur" i Studencki Teatr Pantomimy "Gest".

W ostatnich latach podobnie jak w teatrach, spadek liczby widzów odnotowały również kina.

TABL.3. KINA

LATA	Kina	Miejsca	Widzowie w tys.	Kina	Miejsca	Widzowie w tys.
	stan w dniu 31 XII			stan w dniu 31 XII		
	w liczbach bezwzględnych			1964 = 100		
OGÓŁEM ^{a/}						
1964	35	13425	5089,0	100,0	100,0	100,0
1965	34	13482	5023,4	97,1	100,4	98,7
1966	32	12242	4966,0	91,4	91,2	97,6
1967	33	12002	4715,2	94,3	89,4	92,7
1968	31	9630	4136,1	88,6	71,7	81,3
FABRYCZNA						
1964	9	1897	269,5	100,0	100,0	100,0
1966	6	1357	205,5	66,7	71,5	76,5
1968	6	1343	225,1	66,7	70,8	83,8
KRZYKI						
1964	4	1624	599,1	100,0	100,0	100,0
1966	4	1624	586,1	100,0	100,0	97,8
1968	4	1632	683,5	100,0	100,5	114,1
PSIE POLE						
1964	5	1899	323,4	100,0	100,0	100,0
1966	4	1302	284,4	80,0	68,6	87,9
1968	4	1302	239,8	80,0	68,6	74,1
STARE MIASTO						
1964	8	3915	2626,7	100,0	100,0	100,0
1966	8	3785	2516,9	100,0	96,7	95,8
1968	8	3515	1959,9	100,0	89,8	74,6
ŚRÓDMIEŚCIE						
1964	7	4090	1210,3	100,0	100,0	100,0
1966	8	4174	1287,5	114,3	102,1	106,4
1968	6	1838	933,1	85,7	44,9	77,1

a/ Łącznie z kinami ruchomymi; w układzie dzielnicowym bez kin ruchomych.

W okresie lat 1965-1968 miastu ubyły cztery kina a liczba miejsc na widowni zmalała aż o 3975. Liczba kin zmalała o 11,4 %, zaś liczba miejsc o 28,3 %. Zmalała także o 18,7 % frekwencja w kinach. W roku 1968 kina odwiedziło 4136,1 tys. widzów, wobec 5089,0 tys. w 1964 roku.

Rozwój sieci kin jak i frekwencja, kształtowały się różnie w poszczególnych dzielnicach miasta. Zlikwidowano lub zamknięto na okres dłuższego remontu trzy kina w dzielnicy Fabryczna, jedno kino w dzielnicy Pele Pole i jedno kino w dzielnicy Śródmieście /"Gigant"/. Nie zmieniła się natomiast liczba kin w dzielnicy Krzyki i Stare Miasto.

We wszystkich dzielnicach /z wyjątkiem dzielnicy Krzyki/ nastąpił spadek frekwencji w kinach od 16,2 % do 25,9 % w stosunku do 1964 r.

Nietypową pod tym względem jest dzielnica Krzyki, w której miał miejsce wzrost widzów w kinach o 14,1 %.

Najbardziej masowymi "przekaznikami kultury" są obecnie radio i telewizja. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby abonentów telewizji, przy równoczesnym zahamowaniu wzrostu liczby abonentów radia.

TABL.4. ABONENCI RADIA I TELEWIZJI

Stan w dniu 31 XII

LATA	Abonenci			
	radia	telewizji	radia	telewizji
	w tysiącach		na 1000 ludności	
1964	115,3	57,5	246	122
1965	106,4	65,7	224	139
1966	106,1	75,7	221	157
1967	106,0	83,3	218	171
1968	108,2	90,7	219	184

W końcu 1968 r. - 108,2 tys. wrocławian opłacało abonament radiowy, a 90,7 tys. telewizyjny. W przeliczeniu na 1000 ludności-abonentów radia przypadało 219, natomiast abonentów telewizji 184. Od 1964 r. wskaźnik abonentów radiowych z roku na rok malał i dopiero w roku 1968 zanotowano /w stosunku do roku poprzedniego/ nieznaczny wzrost. Natomiast wskaźnik abonentów telewizji stale wzrastał i to w tempie dość szybkim. Warto podkreślić, że w 1968 r. telewizor był bardziej rozpowszechnionym niż radiodbiornik w 1955 r. choć przeciętny odbiornik telewizyjny jest sprzętem nieporównywalnie kosztowniejszym.

OCHRONA ZDROWIA

Program wyborczy minionej kadencji /1965 - 1968/ stawiał przed radami narodowymi konieczność doprowadzenia do widocznej poprawy działalności ochrony zdrowia i opieki społecznej. Zadanie to zrealizowano przede wszystkim poprzez powiększenie bazy materialnej i kadr lecznictwa. Ponadto podjęto wiele inicjatyw w zakresie poprawy stanu technicznego istniejących placówek /remonty/; przeprowadzono też wiele usprawnień organizacyjnych. Wzrost kadry lekarskiej i innego fachowego personelu służby zdrowia wpłynął na poprawę opieki nad chorymi oraz umożliwił dalszy rozwój profilaktyki.

TABL.1. PERSONEL SŁUŻBY ZDROWIA
Stan w dniu 31 XII

LATA	Lekarze medycyny	Lekarze dentyści	Farmaceu- ci dyp- lomowani	Felcze- rzy	Pielęgniarki		Położne
					razem	w tym o pełnych kwalifi- kacjach	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH							
1964	1433	320	320	125	2248	1635	290
1965	1538	355	350	126	2335	1743	303
1966	1578	363	357	126	2359	1764	270
1967	1616	372	374	126	2465	1878	283
1968	1694	376	418	132	2625	2046	293
WSKAŹNIK 1964=100							
1965	107,3	110,9	109,4	100,8	103,9	106,6	104,5
1966	110,1	113,4	111,6	100,8	104,9	107,9	93,1
1967	112,8	116,3	116,9	100,8	109,7	114,9	97,6
1968	118,2	117,5	130,6	105,6	116,8	125,1	101,0

W okresie lat 1965 - 1968 miastu przybyło 261 lekarzy tj. 18,2 %. Liczba lekarzy dentyistów wzrosła o 56 /tj. 17,5 %/, farmaceutów jest obecnie we Wrocławiu o 98 /tj. 30,6 %/ więcej, zaś pielęgniarek przybyło 377. Przyrost kadr pielęgniarskich wynosi 16,8 % w stosunku do 1964 roku. Na 10 tys. ludności w 1964 r. przypadało 30,5 lekarzy, zaś w 1968 r. wskaźnik ten wzrósł do 34,3.

Wprawdzie liczba wrocławskich szpitali w omawianym okresie nie uległa zmianie, ale w wyniku remontów kapitalnych i adaptacji przybyło mia-

stu 501 łóżek szpitalnych. W latach 1965 - 1968 wskaźnik łóżek w szpitalach, obliczony na 10 tys. ludności wzrósł z 113,9 do 118,6. Mimo to liczba miejsc szpitalnych w stosunku do potrzeb jest wciąż niedostateczna. Miasto wyczerpało już prawie wszelkie możliwości uzyskiwania nowych łóżek drogą adaptacji lub remontów szpitali. Poprawę na tym odcinku może przynieść tylko budowa nowych szpitali.

TABL.2. SZPITALA
Stan w dniu 31 XII

LATA	Szpitale	Łóżka		Leczenia ^{a/}	Przeciętny pobyt chorego w dniach
		w liczbach bezwzględnych	na 10000 ludności		
1964	15	5346	113,9	74281	20,4
1965	15	5350	112,8	77206	20,4
1966	15	5402	112,4	78999	20,2
1967	15	5511	113,2	80069	20,7
1968	15	5847	118,6	82991	20,1

a/ W ciągu roku.

Celem usprawnienia leczenia szpitalnego, a zwłaszcza lepszego wykorzystania łóżek szpitalnych przeprowadzona została rejonizacja szpitali. Objęła ona również kliniki Akademii Medycznej. W klinikach internistycznych, pediatrycznych i ginekologicznych zniesiono ostre dyżury, przezucając ten obowiązek na szpitale rejonowe. W niektórych szpitalach zależnie od potrzeb zmieniono profil oddziałów. W efekcie takich usprawnień organizacyjnych liczba osób wyczekujących na miejsca w szpitalach zmalała z 5,6 tys. w 1964 r. do około 2 tys. w 1968 r.

Analizując działalność szpitali warto zwrócić uwagę na rokroczny wzrost liczby korzystających z nich osób; w ciągu 1964 r. w szpitalach przebywało 74281 chorych, a w ciągu 1968 r. - 82991 chorych.

W lecnicztwie otwartym na przestrzeni lat 1965 - 1968 nastąpił dalszy rozwój jednostek leczniczo - zapobiegawczych, prowadzących działalność profilaktyczną oraz leczniczą w zakresie podstawowym i specjalistycznym. Liczba przychodni wrocławskich wzrosła z 143 w 1964 r. do 154 w 1968 r., zaś liczba poradni z 675 do 743. Wzrostowi ilościowemu placówek leczenia otwartego towarzyszy rozwój ich działalności.

Liczba porad udzielonych przez lekarzy we wszystkich rodzajach przychodni wzrosła z 3931 tys. w roku 1964 do 4268 tys. w 1968 roku, tj. o 8,6 %.

TABL.3. PRZYCHODNIE

Stan w dniu 31 XII

LATA	Przychodnie	Poradnie	Udzielone porady w tysiącach ^{a/}
1964	143	675	3931
1965	144	708	3930
1966	154	705	4177
1967	153	733	4244
1968	154	743	4268

a/ W ciągu roku,

Z ogólnej liczby porad lekarskich udzielonych w 1968 roku 2155tys. a więc blisko 50 %, przypada na przychodnie obwodowe i rejonowe, które w związku z rejonizacją lecznictwa dźwigają główny ciężar ochrony zdrowia mieszkańców podległego sobie terenu. W związku ze zwiększeniem się o 3,1liczby przychodni obwodowych i rejonowych nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców przypadających na jedną przychodnię /z 13823 w 1964 r. do 13327 w 1968 r./.

TABL.4. PRZYCHODNIE OBWODOWE I REJONOWE WEDŁUG DZIELNIC

Stan w dniu 31 XII

DZIELNICE	1964	1965	1966	1967	1968
PRZYCHODNIE					
OGÓŁEM	34	35	35	37	37
Fabryczna	8	8	8	9	9
Krzyki	8	9	9	10	11
Psie Pole	7	7	7	7	7
Stare Miasto	3	3	3	3	2
Śródmieście	8	8	8	8	8
UDZIELONE PORADY / w tys. / ^{a/}					
OGÓŁEM	2012	1992	2124	2195	2155
Fabryczna	378	369	398	416	410
Krzyki	431	438	480	508	501
Psie Pole	204	196	210	220	230
Stare Miasto	305	289	309	327	323
Śródmieście	694	700	727	724	691

a/ W ciągu roku.

Rozmieszczenie przychodni obwodowych i rejonowych w poszczególnych dzielnicach miasta w zasadzie jest proporcjonalne do liczby mieszkańców tych dzielnic, zaś obecna lokalizacja placówek lecznictwa otwartego umożliwia chorym korzystanie z pomocy lekarskiej w pobliżu miejsca zamieszkania. Z ważniejszych inicjatyw terenowej służby zdrowia, zrealizowanych w ostatniej kadencji, wymienić należy:

- zorganizowanie centralnej służby wyjazdowej celem zapewnienia mieszkańcom opieki lekarskiej w godzinach wieczornych;
- ustanowienie stałych dyżurów zespołu reanimacyjnego w stacji Pogotowia Ratunkowego;
- uruchomienie pierwszego w Polsce "telefonu zaufania" w Szpitalu Psychiatrycznym, za pomocą którego chory może konsultować się z lekarzem.
- dalsze rozszerzenie badań warunków środowiskowych, jak: zanieczyszczenie powietrza, hałasu, oświetlenia itd.;
- dalsze tworzenie międzyzakładowych przychodni przemysłowych, zatrudniających lekarzy, również specjalistów, w pełnym wymiarze godzin;
- wzmożenie nadzoru nad warunkami higieny i bezpieczeństwa pracy w zakładach.

W centrum uwagi służby zdrowia, obok problemów lecznictwa, była także opieka nad dziećmi. W roku 1968 na terenie miasta istniało 47 żłobków, dysponujących 3260 miejscami. W porównaniu z rokiem 1964 liczba żłobków powiększyła się o 4, a miejsc przybyło 450. Wyższy przyrost liczby miejsc niż żłobków świadczy o tym, że nowe placówki dysponują większą liczbą miejsc.

TABL.5. ŻŁOBKI
Stan w dniu 31 XII

DZIELNICE	1964		1965		1966		1967		1968	
	żło- bki	miej- sca	żło- bki	miej- sca	żło- bki	miej- sca	żło- bki	miej- sca	żło- bki	miej- sca
OGÓŁEM	43	2810	44	2965	44	3040	46	3200	47	3260
Pabryczna	9	565	9	565	9	595	10	675	10	675
Krzyki	9	670	10	750	10	755	11	835	11	835
Psie Pole	5	290	5	290	5	290	5	290	5	290
Stare Miasto	8	495	8	570	8	610	8	610	9	670
Śródmieście	12	790	12	790	12	790	12	790	12	790

Istniejąca sieć żłobków zaspakaja jedynie najpilniejsze potrzeby w zakresie opieki nad małymi dziećmi matek pracujących. W pełni tego problemu nie rozwiązano. Wprowadzie odsetek dzieci korzystających ze żłobków wzrasta - lecz wciąż jeszcze wiele pracujących matek ubiega się o miejsce w żłobku. W roku 1967 na ogólną liczbę 17,4 tys. dzieci w wieku 0 - 2 lat, z tej formy opieki korzystało tylko 3,2 tys. dzieci. Problem ten będzie zatem absorbować rady narodowe także i w następnej kadencji.

Z działalnością służby zdrowia nierozdzielnie związane jest zaopatrywanie ludności w leki. Odbywa się ono za pośrednictwem aptek i punktów aptecznych. Od ich rozmieszczenia, zaopatrzenia i sprawnego funkcjonowania zależy skuteczność pracy lecznictwa otwartego. Otóż w latach 1965 - 1968 liczba aptek otwartych /bez szpitalnych/ wzrosła o 6, natomiast zlikwidowano 3 punkty apteczne. W dniu 31 XII 1968 r. w mieście czynne były 43 apteki i 29 punktów aptecznych, prowadzących sprzedaż leków gotowych.

TABL.6. APTEKI I PUNKTY APTECZNE / stan w dniu 31 XII /

LATA	Apteki	Liczba ludności przypadająca na 1 aptekę w tys.	Punkty apteczne ^{a/}
1964	37	12,7	32
1965	39	12,2	30
1966	42	11,4	29
1967	42	11,6	28
1968	43	11,5	29

a/ Punkty leków gotowych.

Oceniając działalność rad narodowych w zakresie ochrony zdrowia należy zwrócić uwagę na postępujący w ostatnich latach rozwój turystyki i sportu, które wydatnie wpływają na poprawę stanu zdrowotności. W latach 1965 - 1968 miał miejsce dalszy rozwój bazy turystycznej, urządzeń sportowych oraz działalności organizacji zajmujących się turystyką i sportem.

Budżet miasta Wrocławia

Postępujące w ostatnich latach procesy decentralizacji gospodarczej i demokratyzacji życia publicznego stały się podstawą stopniowej decentralizacji gospodarki budżetowej.

Przekazanie radom narodowym ze szczebla centralnego dalszych zadań oraz środków na ich realizację nastąpiło w oparciu o Uchwałę Nr 611/56 Rady Ministrów z dnia 3 X 1956 roku, która stała się punktem wyjścia w procesie rozszerzania uprawnień oraz nowych zasad planowania i budżetowania terenowego. Konsekwencją tego kroku było podjęcie Ustawy z dnia 25 X 1958 roku o radach narodowych, w której w zasadniczy sposób uregulowano zakres działania i uprawnień rad narodowych.

Wyrazem planowej działalności rad narodowych jest uchwalany przez nie corocznie budżet, w którym zaobserwować można proces przekazywania radom narodowym coraz to dalszych uprawnień.

Budżet rady narodowej ma charakter społeczny i powinien być wyrazem bieżących i przyszłych potrzeb społeczeństwa.

Proces decentralizacji w gospodarce Rady Narodowej miasta Wrocławia w latach 1965 - 1968 ilustrują zmiany w wielkościach budżetu miasta i przedstawiają się następująco:

W 1964 roku budżet zbiorczy miasta po zmianach wynosił 1421 mln zł, zaś budżet w 1968 roku po zmianach osiągnął kwotę 1547 mln zł, Dynamika wzrostu budżetu w 1968 roku w stosunku do 1964 roku wynosi 8,1 %.

Decentralizacja ta spowodowała w budżetach rad narodowych następujące zasadnicze zmiany:

1/ wzrastał stale udział wszystkich budżetów terenowych w ogólnej kwocie budżetu Państwa. W 1964 roku udział ten wynosił 29,1 %, a w 1968 r. wzrósł do 38,3 %,

2/ ograniczona została w budżecie Rady Narodowej miasta Wrocławia dotacja wyrównawcza, która w 1964 roku wynosiła 182 mln zł, zaś w 1968 r. zmalała do kwoty 143 mln zł

3/ wzrosły budżety dzielnicowych rad narodowych z 553 mln zł w 1964 r. do 781 mln zł w 1968 roku co stanowi 41,0 % wzrostu.

Rozwój zakresu zadań władz miejskich pociągnął za sobą konieczność zapewnienia odpowiednich środków finansowych dla wykonania i zaspokojenia

nia wszystkich zadań gospodarczych wynikających z koordynacji i zarządzenia.

Dochody budżetu miasta dzielą się na trzy główne grupy:

- dochody własne,
- udziały,
- dotacje.

TABL.1. DOCHODY BUDŻETU MIASTA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		1964= =100
	w mln. zł	w %	w mln. zł	w %	
OGÓŁEM	1461	100,0	1587	100,0	108,5
Dochody własne	756	51,7	716	45,1	94,7
dochody z gospodarki uspo- łecznionej	614	42,0	509	32,1	81,2
dochody z gospodarki nie- uspołecznionej i od ludno- ści	142	9,7	207	13,0	145,8
Udziały w dochodach budżetu centralnego	479	32,8	661	41,7	138,2
Dotacje	182	12,5	143	9,0	78,5
Przelewy	44	3,0	67	4,2	152,2

Dochody własne stanowią podstawową grupę dochodów w budżecie miasta. Najwyższy udział w dochodach własnych stanowią wpłaty z gospodarki uspołecznionej.

TABL.2. DOCHODY WŁASNE Z GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		1964= =100
	w mln. zł	w %	w mln. zł	w %	
OGÓŁEM	614 ^{a/}	100,0	509	100,0	83,0
Podatek obrotowy i od opera- cji niefinansowych	69	11,2	80	15,7	115,8
Wpłaty z zysku przedsiębior- stw i jednostek gospodarki uspołecznionej	258	42,2	284	55,8	110,0
Różne wpłaty przedsiębiorstw i jednostek gospodarki uspo- łecznionej	273 ^{a/}	44,3	135	26,6	49,0

TABL.2. DOCHODY WŁASNE Z GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ /dok./

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	1964= =100
Wpłaty jednostek i zakładów socjalno - kulturalnych	14	2,3	10	1,9	71,4

a/ W kwotach tych mieści się suma 135 mln. zł z tytułu wpływów z amortyzacji i likwidacji środków trwałych. W 1968 roku środki te nie wpływały do budżetu Rady Narodowej, a pozostawały w dyspozycji przedsiębiorstw.

Z powyższej tablicy wynika, że wśród dochodów własnych z gospodarki uspołecznionej przeważającym źródłem były wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych, a zwłaszcza od państwowych przedsiębiorstw przemysłu terenowego, przedsiębiorstw obrotu towarowego oraz od przedsiębiorstw gospodarki komunalnej.

Na uwagę zasługują również wpływy dochodów z gospodarki nieuspołecznionej i od ludności. Dochody z gospodarki nieuspołecznionej i od ludności wzrosły w 1968 roku w stosunku do 1964 roku o 46,2 %. Świadczy to o prowadzeniu właściwej polityki przez Radę Narodową w stosunku do rzemiosła usługowego w czasie ostatniej kadencji tj. w latach 1965 - 1968.

TABL.3. DOCHODY Z GOSPODARKI NIEUSPOŁECZNIONEJ I OD LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	1964= =100
OGÓŁEM	142,0	100,0	207,6	100,0	146,2
Podatek obrotowy i dochodowy	92,5	65,1	135,3	65,1	146,1
podatek obrotowy i dochodowy od rzemiosła	61,5	43,3	91,2	43,9	148,3
podatek obrotowy i dochodowy od pozostałych podatników	31,0	21,8	44,1	21,2	141,9
Należności budżetowe zobowiązań pieniężnych rolników	-	-	5,2	2,5	-

TABL.3. DOCHODY Z GOSPODARKI NIEUSPOŁECZNICZONEJ I OD LUDNOŚCI /1000/

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		1964w =100
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	
Podatki i opłaty od ludności	49,5	34,9	67,1	32,4	136,6
podatek od nieruchomości	3,3	2,3	4,4	2,1	133,0
podatek od lokali	3,0	2,1	1,7	0,9	55,7
podatek od nabycia praw majątkowych	4,0	2,9	7,5	3,6	187,0
opłata skarbową	21,2	14,9	22,8	11,0	107,5
dopłata do cen napojów alkoholowych	15,0	10,6	22,0	10,6	146,4
różne podatki i opłaty	3,0	2,1	8,7	4,2	289,1

Uzyskanie korzystnych wyników z realizacji dochodów, zwłaszcza w rzemiośle było możliwe na skutek sprzyjających warunków rozwoju działalności gospodarczej tej właśnie grupy podatników. W 1968 roku liczba zarejestrowanych zakładów rzemieślniczych wzrosła o 616, tj. o 35,8 % w porównaniu do 1964 roku i osiągnęła stan na koniec 1968 roku 2337 zakładów. Wzrosła również średnia liczba pozostałych grup podatników z 1644 w 1964 roku do 2227 w 1968 roku, tj. o 58,3.

Wyrazem wzrastającej gospodarności i samodzielności Rady Narodowej w ostatniej kadencji są budżety dodatkowe, uchwalone w oparciu o uzyskiwane ponadplanowe środki. Zarówno uzyskiwanie źródeł środków dodatkowych, jak również przeznaczanie ich na potrzeby lokalne należało do decyzji Rady Narodowej miasta Wrocławia.

W 1964 roku nadwyżka budżetowa wynosiła 44 mln zł i wzrosła do 67 mln zł w 1968 roku.

Przeznaczenie kwot z nadwyżki budżetowej na poszczególne działy gospodarki miasta przedstawiało się następująco:

	1964	1968
	<u>w milionach złotych</u>	
na: gospodarkę narodową	12	18
szkolnictwo ogólnokształcące	6	12
szkolnictwo zawodowe	2	2
kulturę i sztukę	9	13
ochronę zdrowia	8	13
kulturę fizyczną i turystykę	2	3
świadczenia społeczne	-	1
administrację terenową	5	5

Wydatki budżetu miasta z punktu widzenia ich różnej roli gospodarczej można podzielić na trzy zasadnicze grupy:

- 1/ wydatki bieżące,
- 2/ wydatki inwestycyjne,
- 3/ wydatki na finansowanie kapitalnych remontów.

TABL.4. WYDATKI BUDŻETU MIASTA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	1964= =100
OGÓŁEM	1391	100,0	1507	100,0	108,3
Wydatki bieżące	937	67,3	1143	75,9	121,9
Wydatki inwestycyjne	287	20,6	99	6,5	34,5
Wydatki na finansowanie kapitalnych remontów	167	12,1	265	17,6	158,6

Wydatki budżetu miasta wzrosły w 1968 roku w porównaniu z 1964 r. o 8,3 %. W liczbach bezwzględnych wynosiły w 1964 roku - 1391 mln zł a w 1968 roku - 1507 mln zł.

Podstawową pozycją były wydatki bieżące, które stanowiły w 1964 r. 67,3 % ogółu wydatków, zaś w 1968 roku osiągnęły 75,9 % ogółu wydatków. Następną pozycją w hierarchii potrzeb zajmują wydatki na kapitalne remonty, tzw wydatki majątkowe, które w 1964 roku stanowiły 12,1 %, a w 1968 roku - 17,6 %, co dało wzrost o 58,6 %. Wydatki inwestycyjne stanowiły w 1964 roku - 20,6 % ogółu wydatków, natomiast w 1968 roku udział ten zmalał i wynosi 6,5 %. Przyczyną spadku wydatków na cele inwestycyjne było przede wszystkim zmniejszenie się dotacji na budownictwo mieszkaniowe, co jest wynikiem nowej polityki mieszkaniowej polegającej na przeniesieniu ciężaru budownictwa z rad narodowych na spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe i budownictwo indywidualne. Dotacja na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych w 1964 roku wynosiła 143 mln zł, a w 1968 roku zmalała do kwoty 38 mln zł.

Wydatki budżetu miasta związane z finansowaniem zadań wykonywanych przez organy miejskie przeznaczone były na:

- gospodarkę narodową,
- urządzenia socjalno - kulturalne,
- administrację terenową,
- różne rozliczenia.

TABL. 5. WYDATKI BUDŻETU WEDŁUG GRUP

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	1964= =100
OGÓŁEM	1391	100,0	1507	100,0	108,3
Gospodarka narodowa	642	46,2	450	29,9	70,0
Urządzenia socjalno-kultu- ralne	692	49,7	1009	67,0	145,7
Administracja terenowa	45	3,2	45	3,0	100,0
Rozliczenia z budżetem cen- tralnym	12	0,9	3	0,1	25,0

Największą pozycję w budżecie miasta zajmują wydatki na cele kultu-
ralno-socjalne, a dopiero drugie miejsce, pod względem wielkości, zaj-
mują wydatki na finansowanie gospodarki narodowej. Spadek wydatków na
gospodarkę narodową spowodowany został zmniejszeniem dopłat do działal-
ności przedsiębiorstw gospodarki komunalnej, w związku ze zmianą cen za
przejazdy środkami komunikacji miejskiej oraz ze spadkiem wydatków na
inwestycje w gospodarce komunalnej, przede wszystkim dlatego, że w 1964
roku intensywnie rozbudowywano we Wrocławiu sieć ciepłowniczą oraz przed-
siębiorstwa przemysłu terenowego, które to wydatki w 1964 roku pokrywa-
ne były z kredytów budżetowych.

TABL. 6. WYDATKI BUDŻETU NA GOSPODARKĘ NARODOWĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		
	w tys zł	w %	w tys zł	w %	1964= =100
OGÓŁEM	642376	100,0	450292	100,0	70,1
bieżące	273961	100,0	185312	100,0	67,6
inwestycyjne	240615	100,0	60385	100,0	25,1
kapitałne remonty	127800	100,0	204595	100,0	160,1
Przemysł	12887	2,0	60	0,0	0,5
bieżące	3397	1,3	60	0,0	1,8
inwestycyjne	9490	4,0	-	-	-
Budownictwo	4321	0,7	18191	4,0	421,0
bieżące	4308	1,6	18051	9,8	419,0
inwestycyjne	13	0,0	28	0,0	200,0
kapitałne remonty	-	-	114	0,0	-

TABL.6. WYDATKI BUDŻETU NA GOSPODARKE NARODOWA /dok./

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		1964= =100
	w tys zł	w %	w tys zł	w %	
Rolnictwa	1683	0,3	8609	1,9	511,5
bieżące	1683	0,6	2857	1,5	169,8
inwestycyjne	-	-	5752	9,5	-
Transport i łączność	955	0,1	1271	0,3	133,1
bieżące	955	0,3	971	0,5	101,7
inwestycyjne	-	-	300	0,5	-
Obrót towarowy	3719	0,6	1210	0,3	32,5
bieżące	50	0,0	40	0,0	80,0
inwestycyjne	3669	1,5	1170	1,9	31,9
Gospodarka mieszkaniowa	233784	36,4	138800	30,8	59,4
inwestycyjne	143011	59,4	38300	63,5	26,8
kapitałne remonty	90773	71,0	100500	49,1	110,7
Gospodarka komunalna	385027	59,9	281331	62,5	73,1
bieżące	263568	96,2	162615	87,8	61,7
inwestycyjne	84432	35,1	14735	24,4	17,5
kapitałne remonty	37027	29,0	103981	50,9	280,8
Różna działalność gospo- darcza	-	-	820	0,2	-
bieżące	-	-	718	0,4	-
inwestycyjne	-	-	102	0,2	-

Wydatki na urządzenia socjalno-kulturalne wzrosły w 1968 roku w porównaniu do roku 1964 o 45,7 %, a w liczbach bezwzględnych wzrost ten wyniósł 317 mln zł.

W grupie wydatków na urządzenia socjalno-kulturalne poważną pozycję zajmują wydatki na szkolnictwo ogólnokształcące i szkolnictwo zawodowe. Wydatki ogółem na szkolnictwo ogólnokształcące wzrosły w 1968 roku o 32,2 % w stosunku do roku 1964, w tym wydatki bieżące o 29,4 % oraz wydatki na kapitałne remonty o 39,0 %. W 1968 roku w szkolnictwie podstawowym nastąpił wzrost wydatków w stosunku do 1964 roku o 23 mln zł. Należy również podkreślić wzrost wydatków w szkolnictwie zawodowym, a szczególnie w technikach, gdzie w 1964 roku wydatki wynosiły 25 mln zł, a w 1968 roku osiągnęły kwotę 48 mln zł, co daje wzrost o 23 mln zł.

TABL.7. WYDATKI BUDŻETU NA URZĄDZENIA SOCJALNO-KULTURALNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1964		1968		1964= =100
	w tys zł	w %	w tys zł	w %	
OGÓŁEM	692327	100,0	1008735	100,0	145,7
bieżące	614579	100,0	913147	100,0	148,6
inwestycyjne	43411	100,0	38042	100,0	87,6
kapitałne remonty	34337	100,0	57546	100,0	167,6
Szkolnictwo ogólnokształcące	203608	29,4	289241	26,7	132,2
bieżące	184956	30,1	239436	26,2	129,5
inwestycyjne	3240	7,5	8381	22,0	258,7
kapitałne remonty	15412	44,8	21424	37,3	139,0
Szkolnictwo zawodowe	120631	17,4	149287	14,8	123,8
bieżące	89397	14,5	129935	14,2	145,3
inwestycyjne	26221	60,3	10532	27,7	40,2
kapitałne remonty	5013	14,6	8820	15,3	175,9
Szkolnictwo wyższe /bieżące/	81	0,0	3	0,0	3,7
Kultura i sztuka	49426	7,1	82649	8,2	167,2
bieżące	43197	7,0	77099	8,5	178,5
inwestycyjne	3081	7,1	805	2,1	26,1
kapitałne remonty	3148	9,2	4745	8,2	150,7
Ochrona zdrowia	291904	42,2	459244	45,5	157,3
bieżące	270301	44,0	425742	46,6	157,5
inwestycyjne	10839	25,0	17497	46,0	161,4
kapitałne remonty	10764	31,3	16005	27,8	148,7
Kultura fizyczna i turystyka	5973	0,9	15755	1,6	263,8
bieżące	5943	1,0	10464	1,2	176,1
inwestycyjne	30	0,1	-	-	-
kapitałne remonty	-	-	5291	9,2	-
Świadczenia społeczne	20704	3,0	32556	3,2	157,2
bieżące	20704	3,4	30468	3,3	147,2
inwestycyjne	-	-	827	2,2	-
kapitałne remonty	-	-	1261	2,2	-

Analizując tę grupę wydatków można stwierdzić, że polityka Rady Narodowej w czasie trwania ostatniej kadencji wyszła na przeciw potrzebom oświaty wynikłym z reformy szkolnictwa podstawowego i rozwoju szkolnictwa zawodowego.

Wydatki w dziale Ochrona zdrowia wykazują w 1968 roku w stosunku do 1964 roku najwyższy wzrost ze wszystkich urządzeń socjalno-kultural-

nych, wyrażający się kwotą 167 mln zł, co stanowi 57,3 %, w tym wydatki bieżące 155 mln zł, tj. 57,5 %. Wzrost budżetu na ochronę zdrowia znajduje uzasadnienie w zwiększonych zadaniach w 1968 roku, a mianowicie - przyjęciu z planu centralnego Szpitala Psychiatrycznego o 309 łóżkach, uruchomieniu 278 łóżek w obiektach szpitalnych przy ul. Traugutta oraz otwarciu przychodni rejonowych i ziółków. Zagadnieniem, nastroczającym Radzie Narodowej wiele trudności, była i jest sprawa dopłat do leków dla uprawnionych. Zmiany cen i wprowadzenie w ciągu roku nowych lekarstw powodują przekroczenia w ustalonych przez Radę Narodową środkach budżetowych. Dopłaty do leków zostały zrealizowane w 1968 roku w kwocie 136 mln zł, natomiast w 1964 roku tylko w 84 mln zł.

Wydatki na kulturę i sztukę wzrosły w 1968 roku w porównaniu do 1964 roku o 62,7 %, w tym wydatki bieżące o 78,4 %. Dynamika wydatków na kulturę jest bardzo wysoka, przede wszystkim dzięki przychylności władz centralnych, które na etapie planowania budżetowego zajęły pozytywne stanowisko w zakresie właściwego ustalenia wskaźników dla przedsiębiorstw prowadzących działalność kulturalną. Dopłaty z budżetu miasta do każdego biletu w teatrach i instytucjach muzycznych w poszczególnych placówkach kształtowały się następująco:

	1964	1968
- Teatry Dramatyczne	24,22 zł	42,51 zł
- Teatr Pantomimy	22,29 zł	46,78 zł
- Teatr Lalek	15,15 "	40,41 "
- Państwowa Opera	80,74 "	102,23 "
- Operetka Dolnośląska	41,87 "	22,12 "
- Państwowa Filharmonia	16,34 "	23,24 "

Z powyższego zestawienia wynika, że dopłata z budżetu do jednego widza w latach 1964 i 1968 wykazuje tendencję zwykłą, co wynika ze wzrostu kosztów między innymi w związku z regulacją płac przeprowadzoną w 1966 roku dla pracowników kultury.

Wzrosły również w tym okresie wydatki na kulturę fizyczną i turystykę o 163,7 %, w tym wydatki bieżące o 76 %. Wzrost budżetu nastąpił głównie w wyniku utworzenia dzielnicowych ośrodków wychowania fizycznego i turystyki.

Przedstawione powyżej fakty świadczą o tym, jak wielką inicjatywę przejawiała Rada Narodowa i jej organy wykonawcze w dalszym dynamicznym rozwoju społeczno - gospodarczym miasta.

Oszczędności w PKO

Dynamiczny rozwój zarówno ksiągczek oszczędnościowych jak i wkła-

dów świadczy o dużej popularności tej formy oszczędzania.

Stan książeczek oszczędnościowych na 31 XII 1968 r. wynosił 606,8 tys. szt. i był prawie dwukrotnie większy od roku 1964. Ponad dwukrotnie wzrosły także wkłady oszczędnościowe. Szczególnie dynamicznie rosła wysokość wkładów na jednego mieszkańca.

TABL.8. KSIĄŻECZKI I WKŁADY NA KSIĄŻECZKACH PKO

LATA	Książeczki w szt.	Wkłady w mln zł	Wkłady na:	
			1 książeczkę	1 mieszkańca
			w złotych	
1964	326769	1316,5	4029	2828
1965	397430	1573,9	3960	3339
1966	459559	1898,4	4131	3977
1967	544273	2462,6	4525	5089
1968	606768	2867,2	4725	5847
1964 = 100				
1965	121,6	119,6	98,3	118,1
1966	140,6	144,2	102,5	140,6
1967	166,6	187,1	112,3	180,0
1968	185,7	217,8	117,3	206,8

Najbardziej dynamiczną formą oszczędzania są książeczki mieszkaniowe. Liczba tych książeczek wzrosła z 1873 w 1964 roku do 42875 w roku 1968. Tak dynamiczny wzrost uzasadniony jest nową polityką mieszkaniową w której zakłada się szczególnie wysoki rozwój budownictwa spółdzielczego z dużym uprzywilejowaniem dla systematycznie oszczędzających w PKO na mieszkania.

Wkłady na książeczkach mieszkaniowych wzrosły z 15,3 mln zł w 1964 roku do 238,2 mln w 1968 roku. Najbardziej popularne są jednak książeczki zwykłe, na nich ulokowanych jest 71,8 % wkładów.

W poszczególnych formach oszczędzania na 1 książeczkę w 1968 roku przypadało:

- zwykłą i umiejscowioną	4851 zł
- premialną	1283 "
- mieszkaniową	5552 "
- samochodową	8489 "
- motocyklową	4333 "

TABL.9. FORMY OSZCZĘDZANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Książeczki w tys.szt.			Wkłady w mln zł		
	1964	1968	1964= =100	1964	1968	1964= =100
OGÓŁEM	326,8	606,8	185,7	1316,5	2867,2	217,8
w tym:						
- zwykłe i umieszczone	272,0	424,4	156,0	1002,3	2058,9	205,4
- premiowe	20,0	30,0	150,0	30,5	38,5	126,2
- mieszkaniowe	1,9	42,9	2257,9	15,3	238,2	1556,9
- samochodowe	30,5	60,0	197,0	257,0	510,2	198,5
- motocyklowe	0,9	0,3	33,3	3,5	1,3	37,1

Szybki wzrost książeczek oszczędnościowych a także wkładów jest wyrazem dużego zaufania mieszkańców do sprawności działania PZO.

W nagrodę za systematyczne oszczędzanie PZO dopisało do książeczek mieszkańcom miasta w latach 1965 - 1968 odsetki na łączną sumę 166,3 mln zł. Dla posiadających książeczki premiowane samochodami przeznaczono na nagrody w latach 1965 - 1968 ponad 600 samochodów.

Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów.

Powołany w roku 1958 Społeczny Fundusz Budowy Szkół dzięki ofiarności mieszkańców zgromadził na swym koncie poważne kwoty przeznaczając je głównie na budownictwo szkolne.

W roku 1966 Społeczny Fundusz Budowy Szkół połączony został ze Społecznym Funduszem Odbudowy Stolicy i Kraju i utworzone wówczas Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów.

W latach 1965 - 1968 na koncie komitetu zgromadzonych zostało 130,9 mln złotych. W porównaniu do lat 1961 - 1964 gdzie zebrane 102,1 mln zł nastąpił wzrost o 28,2 %.

TABL.10. FUNDUSZ BUDOWY SZKÓŁ I INTERNATÓW

LATA	Wpływy	Wydatki
	w milionach złotych	
1961-1964	102,1	93,3
1965-1968	130,9	67,8

TABL.10. FUNDUSZ BUDOWY SZKÓŁ I INTERNATÓW/dok./

LATA	Wpływy	Wydatki
	w milionach złotych	
1965	26,5	35,6
1966	30,9	13,0
1967	35,1	12,9
1968	38,4	6,3

Dużo mniejsze wydatki od wpływów są wynikiem konieczności przygotowania dokumentacji, stąd też poważne zaangażowanie środków wystąpi w roku 1969. Przewidywane wydatki na obiektach kończących w 1969 roku wyniosą 67,6 mln, a na obiektach rozpoczynających w roku bieżącym 142,2 mln zł.

Z funduszy tych oddane do użytku następujące obiekty:

w latach 1961 - 1964

10 szkół podstawowych z 152 izbami lekcyjnymi i 40 pracownikami
1 liceum ogólnokształcące o 15 izbach i 4 pracownikach

w latach 1965 - 1968

5 szkół podstawowych z 70 izbami lekcyjnymi i 19 pracownikami
1 szkołę podstawową specjalną o 12 izbach lekcyjnych i 5 pracowników
1 liceum ogólnokształcące o 15 izbach lekcyjnych i 4 pracownikach
1 Technikum Samochodowe o 22 izbach do nauki i 4 pracownikach
1 przedszkole dla 120 dzieci

Na rok 1969 planuje się oddać do użytku:

3 szkoły podstawowe o 36 izbach lekcyjnych i 11 pracownikach
1 Technikum i Zasadniczą Szkołę Handlową o 41 izbach lekcyjnych
1 przedszkole na 120 miejsc

Równocześnie w roku bieżącym rozpoczęta zostanie budowa obiektów przewidzianych do oddania w latach 1970 - 1971:

3 szkół podstawowych o 36 izbach i 11 pracownikach
1 Technikum i Zasadniczą Szkołę Energetyczną z warsztatami o 23 izbach lekcyjnych i 460 stanowiskach pracy
1 warsztaty szkolne na 90 stanowisk pracy
2 przedszkola na 240 miejsc.

Wpłaty na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów systematycznie wazrastają. Pozwala to na przekroczenie zaplanowanych sum a równocześnie umożliwia budowę nowych obiektów szkolnych niezbędnych do zabez-

pieczenia właściwych warunków nauczania.

Należy jeszcze raz podkreślić dużą ofiarność społeczeństwa wrocławskiego, które swą postawą daje wyraz dużego zaangażowania w zabezpieczenie licznej rzeszy młodzieży właściwych warunków nauczania.

R A D Y N A R O D O W E

Przedstawiony w niniejszej publikacji dalszy wszechstronny rozwój gospodarczy i społeczny miasta nastąpił przy maksymalnym zaangażowaniu się rad narodowych. Jak wiadomo Wrocław, miasto wydzielone, administracyjnie podzielony jest na pięć dzielnic, z których każda stanowi oddzielną jednostkę szczebla powiatowego. Mamy więc we Wrocławiu ogółem sześć rad narodowych: jedną szczebla wojewódzkiego i pięć dzielnicowych /powiatowych/ - Fabryczna, Krzyki, Psie Pole, Stare Miasto i Śródmieście.

Terenowe rady narodowe są najbardziej masową organizacją ludu pracującego i najszerszą reprezentacją różnych grup społecznych w zarządzaniu państwem. Rady Narodowe, ich organy i zawodowy aparat administracyjny stanowią w sumie dość liczny zespół ludzki. Trzonem tego zespołu są pochodzący z wyboru r a d n i.

W wyborach do rad narodowych w 1965 r. wybrano ogółem 410 radnych z czego - 90 do Rady Narodowej m. Wrocławia, zaś - 320 do dzielnicowych rad narodowych. Nastąpiło zatem powiększenie składu rad o 65 radnych, bowiem kończące kadencję rady narodowe w 1964 roku liczyły tylko 345 radnych.

TABL.1. RADNI RAD NARODOWYCH

LATA	Ogółem	Rady narodowe					
		m.Wroc- ławia	dzielnicowe				
			Fabry- czna	Krzyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śród- mieście
1961	349	80	50	50	50	50	69
1964	345	80	50	50	50	50	65
1965	410	90	70	70	60	50	70
1968	410	90	70	70	60	50	70

Radni reprezentują różne grupy społeczne zarówno co do pochodzenia społecznego, wykształcenia, wieku jak i przynależności do partii i stronnictw politycznych oraz organizacji społecznych.

Do istotnych zmian w składzie rad narodowych zaliczyć należy zwiększający się z kadencji na kadencję udział radnych z wykształceniem

wyższym, który w ostatniej kadencji wynosił 35,4 % - wobec 31,4 % w kadencji 1961-1964. Charakterystycznym jest także wzrost udziału w zespole radnych, zwłaszcza wyraźnie zaznaczający się w dzielnicowych radach narodowych, radnych bezpartyjnych.

TABL.2. RADNI WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, POCHODZENIA SPOŁECZNEGO I PRZYNALEŻNOŚCI PARTYJNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	1961		1965	
	rady narodowe			
	m.Wroc- ławia	dziel- nicowe	m.Wroc- ławia	dziel- nicowe
OGÓŁEM	80	270	90	320
w tym kobiety	13	42	18	63
WEDŁUG WIEKU				
24 lat i mniej	2	-	1	6
25 - 39	29	141	34	104
40 - 49	21	60	31	120
50 lat i więcej	28	69	24	90
WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA				
Wykształcenie:				
wyższe	38	72	40	105
średnie i niepełne wyższe	26	110	22	122
podstawowe i niepełne średnie	16	88	28	93
WEDŁUG POCHODZENIA SPOŁECZNEGO				
Robotnicy	12	78	16	78
Rolnicy	-	20	3	7
Pracownicy umysłowi	61	159	65	220
Inni	7	13	6	15
WEDŁUG PRZYNALEŻNOŚCI DO PARTII I STRONNICTW POLITYCZNYCH				
Polska Zjednoczona Partia Robotnicza	43	143	44	151
Zjednoczone Stronnictwo Ludowe	7	21	7	17
Stronnictwo Demokratyczne	15	19	15	25
Bezpartyjni	15	87	24	127

Rady narodowe, których kadencja upływa, wykonały w ciągu czterech lat poważną pracę. W istocie rzeczy nie było ważniejszej sprawy w dziedzinie gospodarczej, społecznej i kulturalnej, której by nie rozpatrywano na sesjach rad narodowych. Dominowało na sesjach zadanie realizacji programu wyborczego, stanowiącego sumę postulatów wyborczych zgłoszonych przez społeczeństwo. Zadania, które jako niepodzielne wymagały zarządzania scentralizowanego - należały do kompetencji Rady Narodowej m.Wrocławia, natomiast w kompetencji dzielnicowych rad narodowych i ich organów pozostawały te dziedziny gospodarki miejskiej i usług, które wiązały się bezpośrednio z zaspakajaniem potrzeb mieszkańców danej dzielnicy.

TABL.3. NIEKTÓRE DANE O DZIAŁALNOŚCI RAD NARODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rada Narodowa m.Wrocławia	Dzielnicowe Rady Narodowe
Sesje rad narodowych w III kadencji	24	119
w IV kadencji ^{a/}	22	119
Podjęte uchwały w III kadencji	132	354
w IV kadencji ^{a/}	108	439

a/ Do marca 1969 r. włącznie.

Tematyka zagadnień rozpatrywanych na sesjach rad narodowych była przygotowywana we współdziałaniu prezydów rad narodowych i komisji rad, komitetów Frontu Jedności Narodu, a także naukowców specjalistów z różnych dziedzin. Niektóre projekty uchwał konsultowano z organizacjami społecznymi i z wyborcami. Odbływały się też rozszerzone sesje, wspólne z organizacjami społecznymi. Dla przykładu przypomnieć można odbytą w lutym 1968 r. wspólną sesję Rady Narodowej m.Wrocławia z Wojewódzką Komisją Związków Zawodowych na której rozpatrywano problemy kobiet zatrudnionych we Wrocławiu.

Wpływ sesji rad narodowych na ukierunkowanie rozwoju miasta wyraża się w treści podejmowanych uchwał. Z ważniejszych uchwał, podjętych na sesjach rad narodowych w ostatniej kadencji, wymienić należy uchwały:

- z dnia 15 III 1966 r. w sprawie ochrony zasobów mieszkaniowych;
- z dnia 23 VI 1966 r. w sprawie programu zaspakajania potrzeb ludności;
- z dnia 25 X 1966 r. w sprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego we Wrocławiu.
- z dnia 22 XII 1966 r. w sprawie pięcioletniego planu rozwoju gospodarczego Wrocławia;

- z dnia 22 IV 1967 r. w sprawie samorządu społecznego mieszkańców Wrocławia;
- z dnia 22 III 1968 r. w sprawie dalszej poprawy warunków pracy i stanu zaspokajania potrzeb kobiet pracujących we Wrocławiu;
- z dnia 5 XI 1968 r. w sprawie rozwoju Wrocławia w latach 1971-1975 na tle inwestycji i budownictwa;
- z dnia 26 II 1969 r. w sprawie zatwierdzenia podstawowych elementów ogólnego planu regionalnego m. Wrocławia i woj. wrocławskiego na lata 1966-1985, podjęta na wspólnej sesji z Wojewódzką Radą Narodową we Wrocławiu.

Wypada podkreślić szczególne znaczenie corocznych uchwał o budżecie i planie gospodarczym miasta. Rady decydowały o przeznaczeniu środków rządu kilku miliardów złotych. Te miliardy to nasz wspólny dorobek a radni analizujący projekt planu i budżetu, żądający wyjaśnień, wprowadzający poprawki - występują jako nasi przedstawiciele w sprawach, od których zależy stopień zaspokajania naszych potrzeb indywidualnych i społecznych.

W ostatniej kadencji wybitnie wzrosła rola komisji rad, których działalność charakteryzuje się wielką aktywnością. Przede wszystkim poszerzyły one znacznie bazę społecznej działalności, przyciągając do współudziału działaczy i specjalistów, współpracujących z komisjami. W ten sposób skład komisji rad narodowych nie ogranicza się do liczby radnych, lecz znacznie tę liczbę przewyższa.

TABL.4. KOMISJE RAD NARODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rady Narodowe					
		m. Wrocławia	dzielnicowe				
			Fabryczna	Krzyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śródmieście
Komisje	1961	16	10	10	9	7	9
	1964	16	10	10	9	7	9
	1965	15	9	10	9	8	9
	1968	14	9	10	9	8	9
Członkowie Komisji	1961	139	78	89	63	74	106
	1964	139	75	95	72	74	98
	1965	163	120	107	105	92	103
	1968	162	139	126	116	92	104
w tym kobiety	1961	23	10	10	9	18	15
	1964	23	11	13	10	15	19
	1965	29	27	23	18	12	17
	1968	24	27	25	20	24	24

O ile liczba komisji rad pozostaje stabilna, to ich skład ilościowy znacznie się powiększył. W 1965 r. komisje rad liczyły o 137 członków więcej aniżeli w końcu poprzedniej kadencji w 1964 r. Na uwagę zasługuje wzrost o 38,4 % udziału kobiet w składzie komisji. W 1964 r. w składzie komisji było 91 kobiet zaś w 1965 r. - 126 kobiet.

Poszczególne komisje rad narodowych powoływane są dla różnych dziedzin działalności rad. W ramach Rady Narodowej m.Wrocławia działało w ostatniej kadencji następujących czternaście komisji:

- Finansów, Budżetu i Planu;
- Oświaty, Nauki i Wychowania;
- Wychowania Fizycznego i Turystyki;
- Kultury i Sztuki;
- Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej;
- Zdrowia i Opieki Społecznej;
- Budownictwa;
- Rolnictwa i Leśnictwa;
- Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego;
- Zatrudnienia;
- Handlu;
- Przemysłu;
- Gospodarki Wodnej i Żeglugi;
- Mandatowo-Regulaminowa.

W ramach poszczególnych dzielnicowych rad narodowych ilość komisji była mniejsza, odpowiednio do zmniejszonej problematyki tych rad. Aktywność komisji zaznaczyła się zwłaszcza przy opracowywaniu planów działalności w określonych dziedzinach, w przygotowaniu tematów na sesje rad, w rozwijaniu społecznej kontroli w instytucjach i w jednostkach gospodarczych, w organizowaniu samorządu mieszkańców i jego udziału w zarządzaniu sprawami miasta. Szczególną pozycję uzyskiwały komisje finansów, budżetu i planu Rady Narodowej m.Wrocławia i dzielnicowych rad narodowych. Komisja Rady Narodowej m.Wrocławia była w 1967 r. współorganizatorem krajowej konferencji przewodniczących komisji budżetu i planu rad narodowych szczebla wojewódzkiego.

Zarówno realizacją uchwał jak i wykonywaniem bieżących zadań administracji zajmował się aparat wykonawczy.

Istotne zmiany zaszły w aparacie wykonawczym rad. Zasadniczym kierunkiem tych zmian była decentralizacja zadań i uprawnień ze szczebla miejskiego do dzielnic, podyktowana dążeniem do sblżenia organów administracji do mieszkańców.

W związku z tym prezydium dzielnicowych rad narodowych przekazane

90 etatów z Prezydium Rady Narodowej m. Wrocławia, w większości łącznie z pracownikami. Dalsze zmiany nastąpiły w okresie ostatniej kadencji rad. Przy prezydiach dzielnicowych rad narodowych utworzono wydziały oświaty, referaty kultury oraz komitety kultury fizycznej i turystyki. Wydziałom dzielnicowym przekazano szereg nowych zadań i uprawnień w zakresie handlu i usług oraz zadań rzeczowych. Równocześnie z Prezydium Rady Narodowej m. Wrocławia przesunięto do wydziałów dzielnicowych dalszych 59 etatów administracyjnych i 46 etatów związanych z wykonaniem zadań rzeczowych.

W wyniku dokonanych zmian wzrosła odpowiedzialność aparatu dzielnicowych rad narodowych za rozwiązywanie lokalnych problemów bytowych ludności. Jednocześnie oddzielenie wydziałów szczebla miejskiego umożliwiło tym wydziałom pełniejsze wykonywanie nadzoru i kontroli.

TABL. 5. PREZYDIA I WYDZIAŁY RAD NARODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rada Narodowa m. Wrocławia	Dzielnicowe rady narodowe				
		Fabryczna	Krasyki	Psie Pole	Stare Miasto	Śródmieście
Członkowie prezydium						
1961	9	6	5	5	5	5
1965	9	6	5	5	5	7
1968	9	6	7	5	5	7
Wydziały prezydium						
1961	19	9	8	8	10	9
1965	18	11	10	10	9	10
1968	18	12	12	12	11	13
Zatrudnienie w prezydiach						
1961	580	84	102	80	129	135
1965	510	113	130	102	132	165
1968	505	111	125	96	126	189

Skład osobowy Prezydium Rady Narodowej m. Wrocławia w ostatniej kadencji:

przewodniczący	- Bolesław Iwaszkiewicz
z-cy przewodniczącego	- Stanisław Borkowski
	- Jan Michalski
	- Jan Pietras
sekretarz	- Mieczysław Kwiatkowski
członkowie prezydium	- Marian Hoszko
	- Edward Kościelecki

członkowie prezydium /c.d./ - Alfred Rudkowski

- Bolesław Siwón.

Stanowisko przewodniczących prezydentów dzielnicowych rad narodowych
piastowali:

Fabryczna - Julian Buczak a od 27 III 1969 r.
Tadeusz Wolak

Krzyki - Paweł Dobrzynski, a od 26 IX 1968 r.
Jan Skóra

Psie Pole - Florian Szeplik

Stare Miasto - Leszek Cieśliński, a od 14 II 1968 r.
Edward Lubieniecki

Śródmieście - Tadeusz Berny.

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				

LUD

Ludność	tys.	438,2	442,7	451,5	461,9	469,4
Fabryczna	tys.	83,3	84,8	89,4	94,0	96,6
Krzyki	tys.	99,3	101,0	102,8	104,9	106,9
Psie Pole	tys.	51,9	51,5	51,5	51,9	52,4
Stare Miasto	tys.	48,6	50,6	52,7	54,5	55,5
Śródmieście	tys.	155,1	154,8	155,1	156,6	158,0
Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn	x	104	104	105	105	105
Małżeństwa na 1000 ludności	x	10,7	10,8	10,1	9,7	9,7
Urodzenia żywe na 1000 ludności	x	18,9	16,8	15,2	14,6	13,9
Zgony na 1000 ludności	x	4,9	4,8	4,9	4,8	5,1
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	x	39,5	35,7	40,6	33,9	31,5
Przyrost naturalny na 1000 ludności	x	14,0	12,0	10,3	9,8	8,8

ZATRUD

Zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej ogółem	tys.	175,9	181,6	199,2	201,3	211,0
w tym kobiety	tys.	64,4	67,9	77,5	79,8	84,2
Młodociani zatrudnieni w gospodarce uspołecznionej	tys.	2,3	3,9	5,7	8,3	8,3

INWES

Nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej w cenach 1961 r.	mln zł	1406	1579	1719	1619	1659
w tym na roboty budowlano-montażowe	mln zł	735	834	841	758	761
Przemysł	mln zł	565	648	702	544	535
Budownictwo	mln zł	90	80	101	132	146

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA

1965	1966	1967	1968		WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y o h			1960= =100	1964= =100	

NOŚC

474,2	480,6	487,0	493,1	112,5	105,0	Ludność
100,0	101,7	104,3	105,1	126,2	108,8	Fabryczna
107,8	113,0	116,4	120,8	121,7	113,0	Krzyki
51,4	50,5	49,6	49,2	94,8	93,9	Psie Pole
58,4	60,1	62,6	64,3	132,3	115,9	Stare Miasto
156,6	155,3	154,1	153,7	99,1	97,3	Śródmieście
106	106	107	107	103,9	101,9	Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn
8,3	9,0	9,0	9,4	87,9	96,9	Małżeństwa na 1000 ludności
13,4	12,5	11,8	12,0	63,5	86,3	Urodzenia żywe na 1000 ludności
4,8	5,0	5,2	5,3	108,2	103,9	Zgony na 1000 ludności
24,9	31,1	31,0	22,3	56,5	70,8	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
8,6	7,5	6,6	6,7	47,9	76,1	Przyrost naturalny na 1000 ludności

NIENIE

220,2	230,6	238,4	251,3	142,9	119,1	Zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej ogółem
90,2	96,4	102,7	109,5	170,0	130,0	w tym kobiety
9,1	10,5	9,7	10,9	473,9	131,3	Młodociani zatrudnieni w gospodarce uspołecznionej

TYCJE

1867	1955	2223	2514	178,8	151,5	Nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej w cenach 1961 r.
862	872	1012	1029	140,0	135,2	w tym na roboty budowlano-montażowe
696	716	764	781	138,2	146,0	Przemysł
102	189	258	228	253,3	156,2	Budownictwo

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jedno- stka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				
INWES						
Rolnictwo	mln zł	1	0	0	10	2
Transport i łączność	mln zł	161	189	207	272	293
Obrót towarowy	mln zł	60	57	67	62	54
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	mln zł	390	431	413	413	454
Oświata, nauka i kultura	mln zł	105	147	184	143	132
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	mln zł	17	15	32	34	27
Pozostałe	mln zł	17	12	13	9	16
Nakłady inwestycyjne ogółem na 1 miesz- kanca	zł	3279	3598	3848	3557	3563
PRZEMYSŁ						
Produkcja globalna	mln zł	12686	13726	15775	16518	18093
w tym przemysł państwowy	mln zł	11868	12754	14618	15284	16722
spółdzielczy	mln zł	757	876	1046	1125	1254
Produkcja globalna na 1 zatrudnionego	tys. zł	192	200	215	215	232
Przeciętne zatrudnie- nie /bez uczniów/	osoby	66049	68632	73486	76659	77901
w tym w przemyśle: państwowym	osoby	57698	59375	63297	66178	67544
spółdzielczym	osoby	7723	8232	8969	9474	9335
Przeciętna płaca miesięczna ogółem	zł	1790	1852	1890	1950	2090
BUDOWNICTWO						
Produkcja podstawowa przedsiębiorstw budowlano-montażowych						
wykonana przez przedsiębiorstwa wrocławskie	mln zł	.	2511	2637	2612	2899
wykonana na terenie miasta Wrocławia	mln zł	1116	1157	1170	1052	1082

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA /c.d./

1965	1966	1967	1968			WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100		
TYCJE /dok./						
28	15	30	11	1100,0	550,0	Rolnictwo
247	191	240	256	283,2	155,6	Transport i łączność
84	110	115	165	275,0	305,5	Obrót towarowy
439	466	516	576	147,7	126,9	Gospodarka komunalna i mieszkaniowa
186	183	224	217	206,7	164,4	Oświata, nauka i kultura
67	60	52	28	164,7	103,7	Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna
18	25	24	52	305,9	325,0	Pozostałe
3954	4096	4594	5126	156,0	144,3	Nakłady inwestycyjne ogółem na 1 miesz- kańca
USPOŁECZNIONY						
19525	21969	23612	24982	191,3	138,1	Produkcja globalna
18045	20263	21735	22931	187,0	137,2	w tym przemysł państwowy
1344	1537	1669	1846	243,9	147,2	spółdzielczy
245	264	270	276	143,5	118,6	Produkcja globalna na 1 zatrudnionego
79733	83282	87584	90649	137,2	116,4	Przeciętne zatrudnie- nie /bez uczniów/
69128	71923	75651	78072	135,3	115,6	w tym w przemyśle: państwowym
9514	10150	10586	11084	143,5	118,7	spółdzielczym
2142	2224	2332	2419	135,1	115,7	Przeciętna płaca miesięczna ogółem
USPOŁECZNIONE						
2968	3429	3987	4180	-	144,2	Produkcja podstawowa przedsiębiorstw budowlano-montażowych
1153	1266	1418	1554	139,2	143,6	wykonana przez przedsiębiorstwa wrocławskie
						wykonana na terenie miasta Wrocławia

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				

BUDOWNICTWO

Zatrudnieni przy produkcji budowlano-montażowej wykonanej na terenie m. Wrocławia /stan na 31 XII/	tys.	18,1	16,7	19,3	17,6	18,6
Przeciętna płaca miesięczna	zł	.	1982	2055	2101	2211
w tym robotników przy produkcji budowlano-montażowej	zł	.	1943	2015	2049	2154

ROLNI

Powierzchnia zasiewów	ha	7421	7540	7630	7604	7860
udział rolnictwa uspołecznionego	%	26,8	27,3	26,6	26,3	26,5
Z ogólnej powierzchni zasiewów przypada na:						
zbożowe	ha	2391	2400	2407	2443	2449
w tym pszenica	ha	938	972	1052	1106	1198
uprawy przemysłowe	ha	232	337	348	311	399
w tym buraki cukrowe	ha	180	202	242	214	305
warzywa	ha	2001	2044	2006	2091	2182
Zwierzęta gospodarskie:	szt.	.				
bydło	szt.	4835	5575	5511	6423	5922
trzoda chlewna	szt.	8681	9766	10145	7173	11953
konie	szt.	1315	1330	1346	1219	1207

TRANSPORT

Ladunki nadane i przyjęte na stacjach kolei normalnotorowych						
nadane	tys. ton	1949	1286	1937	1880	1797
przyjęte	tys. ton	4098	3636	4346	5181	4885
Ladunki nadane i przyjęte w portach rzecznych						
nadane	tys. ton	174	91	152	156	183
przyjęte	tys. ton	128	78	119	121	129

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA /c.d./

1965	1966	1967	1968		WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h				1960= =100	1964= =100

USPOŁECZNIONE /dok./

17,8	19,7	21,1	23,1	127,6	124,2	Zatrudnieni przy produkcji budowlano-montażowej wykonanej na terenie m. Wrocławia /stan na 31 XII/
2303	2387	2578	2708	-	122,5	Przeciętna płaca miesięczna
2221	2313	2528	2640	-	122,6	w tym robotników przy produkcji budowlano-montażowej

CTWO

7711	7980	8147	8258	111,2	105,1	Powierzchnia zasiewów
26,9	25,5	24,4	23,6	88,1	89,1	udział rolnictwa uspołecznionego
2180	2335	2327	2408	100,7	98,3	Z ogólnej powierzchni zasiewów przypada na:
1197	1229	1321	1393	148,5	116,3	zbożowe
408	425	418	446	192,2	111,8	w tym pszenica
327	354	315	325	180,6	106,6	uprawy przemysłowe
2304	2156	2164	2364	118,1	108,3	w tym buraki cukrowe
5612	6412	6548	5677	117,4	95,9	warzywa
6801	7573	9196	8235	94,9	68,9	Zwierzęta gospodarskie:
942	1068	1028	1216	92,5	100,7	bydło
						trzoda chlewna
						konie

I ŁACZNOŚĆ

2030	2027	2053	2170	111,3	120,8	Ladunki nadane i przyjęte na stacjach kolei normalnotorowych
5051	5057	4986	5273	128,7	107,9	nadane
						przyjęte
266	363	158	.	-	-	Ladunki nadane i przyjęte w portach rzecznych
209	288	544	.	-	-	nadane
						przyjęte

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jedno- stka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				
TRANSPORT						
Paczki nadane	tys.szt.	719	770	857	943	1043
Telegramy nadane	tys.szt.	289	302	316	320	338
Liczba abonentów te- lefonicznych na 1000 ludności	x	28,4	35,9	43,8	49,7	56,4
HANDEL						
Sprzedaż w handlu detalicznym	mln zł	5371	6138	6914	7110	7241
w tym w handlu uspołecznionym	mln zł	5163	5941	6719	6946	7088
Towary żywnościowe w tym napoje alko- holowe pow.18 ^o	mln zł	1893	2317	2486	2569	2591
Towary niezwy- nnościowe	mln zł	158	179	211	252	288
Towary niezwy- nościowe	mln zł	3270	3624	4233	4377	4497
Sprzedaż w zakładach gastronomicznych	mln zł	337	378	421	458	491
w tym w zakładach uspołecznionych	mln zł	323	369	409	451	486
Punkty sprzedaży han- dlu detalicznego	punkt	2687	2734	2668	2628	2633
w tym uspołecznione	punkt	2009	2082	2021	2036	2073
Liczba ludności przy- padająca na 1 punkt sprzedaży	x	162	162	171	177	178
Sklepy	x	1725	1800	1750	1772	1766
w tym uspołecznione	x	1487	1576	1535	1564	1564
Zakłady gastronomiczne	x	109	118	120	135	137
w tym uspołecznione	x	84	99	102	119	122

GOSPODARKA

Mieszkania ^{a/} oddane do użytku	szt.	2179	2717	2496	2564	3436
w tym w gospodarce uspołecznionej	szt.	2096	2631	2376	2470	3326
Izby ^{a/} oddane do użytku	szt.	6187	7759	6863	7160	9312
w tym w gospodarce uspołecznionej	szt.	5682	7355	6351	6767	8876

a/ Bez uzysku z remontów kapitałnych i bez zbiorowego zakwaterowania.

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA /c.d./

1965	1966	1967	1968			WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100		
I ŁĄCZNOŚĆ /dok./						
1014	972	910	1018	141,6	97,6	Paczki nadane
363	395	385	342	149,5	127,8	Telegramy nadane
						Liczba abonentów te- lefonicznych na 1000 ludności
58,9	62,6	66,0	68,9	242,6	122,2	
WEWNĘTRZNY						
7917	8528	9201	10056	187,2	138,9	Sprzedaż w handlu detalicznym
						w tym w handlu uspołecznionym
7761	8370	9011	9830	190,4	138,7	Towary żywnościowe
2766	2943	3157	3450	182,3	133,2	w tym napoje alko- holowe pow.18 ^o
320	348	412	457	289,2	158,7	Towary nieżywno- ściowe
4995	5427	5854	6380	195,1	141,9	Sprzedaż w zakładach gastronomicznych
534	559	620	683	202,7	139,1	w tym w zakładach uspołecznionych
526	549	610	663	205,1	136,6	Punkty sprzedaży han- dlu detalicznego
2599	2693	2763	2824	105,1	107,3	w tym uspołecznione
2074	2159	2189	2202	109,6	106,2	Liczba ludności przy- padająca na 1 punkt sprzedaży
182	178	175	175	108,0	98,3	Sklepy
1708	1750	1760	1735	100,6	98,2	w tym uspołecznione
1521	1567	1580	1554	104,5	99,4	Zakłady gastronomiczne
145	155	168	168	154,1	122,6	w tym uspołecznione
127	136	145	148	176,2	121,3	
MIESZKANIOWA						
3556	3518	4090	4222	190,9	122,9	Mieszkania ^{a/} oddane do użytku
3412	3226	3932	3023	190,5	121,0	w tym w gospodarce uspołecznionej
8791	9043	10059	11232	180,6	120,6	Izby ^{a/} oddane do użytku
8168	8191	9292	10249	175,9	115,4	w tym w gospodarce uspołecznionej

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				

GOSPODARKA

Izby oddane do użytku /dok./						
Fabryczna	szt.	.	3251	3325	3091	3345
Krzyki	szt.	.	1513	911	1586	2530
Psie Pole	szt.	.	94	83	176	42
Stare Miasto	szt.	.	2208	1936	1544	2592
Śródmieście	szt.	.	693	608	763	803
Izby oddane do użytku na 1000 osób przyrostu naturalnego	izby	1033	1482	1497	1619	2262
Uzysk z remontów kapitałnych						
mieszkania	x	216	303	115	69	136
izby	x	505	809	311	170	315
Ubytki zasobów mieszkaniowych						
mieszkania	x	.	283	351	561	715
izby	x	.	527	556	1004	1491

GOSPODARKA

Zużycie wody w gospodarstwach domowych	tys.m ³	18415	18237	19101	16497	17454
na 1 mieszkańca	m ³	42	41	41	36	37
Zużycie energii elektrycznej	tys.kWh	50821	56408	62194	60865	61034
na 1 mieszkańca	w kWh	118	128	139	134	131
Zużycie gazu/sieciowego/	tys.m ³	82991	85942	89576	91352	95299
na 1 mieszkańca	m ³	108	117	124	116	120
Przewiezieni pasażerowie środkami komunikacji miejskiej	mln	245,5	264,6	271,6	276,4	298,5
tramwajami	mln	229,7	233,6	236,7	241,8	255,1
autobusami	mln	15,8	31,0	32,9	34,6	43,4

SPOŁECZNO GOSPODARCZYM MIASTA /c.d./

1965	1966	1967	1968		WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100	

MIESZKANIOWA /dok./

2831	1652	2505	1546	-	46,2	Izby oddane do użytku /dok./
2705	3823	3704	3925	-	155,1	Fabryczna
107	162	276	418	-	995,2	Krzyki
2833	2810	2215	3266	-	126,0	Psie Pole
315	596	1259	2077	-	258,7	Stare Miasto
						Śródmieście
2165	2527	3143	3400	329,1	150,3	Izby oddane do użytku na 1000 osób przyrostu naturalnego
53	2	233	19	8,8	14,0	Uzysk z remontów kapitałnych
112	4	324	50	9,9	15,9	mieszkania
						izby
437	367	238	707	-	98,9	Ubytki zasobów mieszkaniowych
943	830	552	1224	-	62,1	mieszkania
						izby

KOMUNALNA

18234	19100	21079	22287	121,0	127,7	Zużycie wody w gospodarstwach domowych
38	40	43	45	107,1	121,6	na 1 mieszkańca
68714	75757	84120	91600	180,2	150,1	Zużycie energii elektrycznej
146	159	174	186	157,6	142,0	na 1 mieszkańca
99375	102582	106692	109900	132,4	115,3	Zużycie gazu /sieciowego/
122	127	136	138	128,4	115,1	na 1 mieszkańca
316,7	318,8	303,8	279,0	113,6	93,5	Przewiezieni pasażerowie środkami komunikacji miejskiej
261,1	258,7	241,2	213,7	93,0	83,8	tramwajami
55,6	60,1	62,7	65,3	413,3	150,5	autobusami

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				

GOSPODARKA

Punkty świetlne: elektryczne	szt.	5590	6441	7681	8049	8760
żarowe	szt.	4772	4868	5217	4416	4653
jarzeniowe	szt.	818	1564	1982	2395	2623
rtęciowe	szt.	-	9	482	1238	1484
gazowe	szt.	3786	3421	2986	2505	1947

SZKOL

Szkoły podstawowe	x	94	97	100	100	100
Fabryczna	x	21	22	24	24	24
Krzyki	x	23	23	23	23	24
Psie Pole	x	17	17	17	17	16
Stare Miasto	x	9	9	10	8	8
Sródmieście	x	24	26	26	28	28
Uczniowie szkół podstawowych	tys.	66,7	70,6	73,4	75,0	75,8
Fabryczna	tys.	14,1	14,9	15,6	16,7	16,9
Krzyki	tys.	15,1	16,0	16,7	17,3	17,7
Psie Pole	tys.	9,2	9,5	9,5	9,4	8,9
Stare Miasto	tys.	6,9	7,6	8,4	8,2	8,7
Sródmieście	tys.	21,4	22,6	23,2	23,4	23,4
Licea ogólnokształcące	x	13	13	13	13	13
Uczniowie liceów ogólnokształcących	tys.	4,7	5,8	7,2	8,6	9,7
Szkoły zawodowe	x	110	116	129	143	146
w tym: zasadnicze szkoły zawodowe	x	34	41	50	57	60
technika i szkoły zawodowe stopnia licealnego	x	65	63	69	76	76
Uczniowie szkół zawodowych	tys.	26,9	33,1	39,3	46,6	52,7
w tym: zasadniczych szkół zawodowych	tys.	7,7	10,5	13,4	17,3	19,3

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA /c.d./

1965	1966	1967	1968		WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100	

KOMUNALNA /dok./

9700	10528	11733	13088	234,1	149,4	Punkty świetlne: elektryczne
5099	4839	4777	4659	97,6	100,1	żarowe
2776	2932	2990	2974	363,6	113,4	jarzeniowe
1825	2757	3966	5455	-	367,6	rtęciowe
1679	1480	826	397	10,5	20,4	gazowe

NICTWO

100	103	105	104	110,6	104,0	Szkoły podstawowe
24	25	26	25	119,0	104,2	Fabryczna
24	25	26	26	113,0	108,3	Krzyki
17	17	17	17	100,0	106,3	Psie Pole
8	9	10	10	111,1	125,0	Stare Miasto
27	27	26	26	108,3	92,9	Sródmieście
74,4	78,1	79,8	76,7	115,0	101,4	Uczniowie szkół podstawowych
17,1	18,1	18,4	17,7	125,5	104,7	Fabryczna
17,3	18,6	19,5	19,2	127,2	108,5	Krzyki
8,4	8,4	8,0	7,3	79,3	82,0	Psie Pole
9,0	9,7	10,5	10,6	153,6	121,8	Stare Miasto
22,6	23,3	23,4	21,9	102,3	93,6	Sródmieście
13	13	13	13	100,0	100,0	Licea ogólnokształcące
10,6	7,9	7,1	7,3	155,3	75,3	Uczniowie liceów ogólnokształcących
149	153	169	180	163,6	123,3	Szkoły zawodowe
56	56	58	64	188,2	106,7	w tym: zasadnicze szkoły zawodowe
83	87	100	105	161,5	138,2	technika i szkoły zawodowe stopnia licealnego
58,0	57,6	54,7	55,8	207,4	105,9	Uczniowie szkół zawodowych
21,0	19,8	17,6	18,0	233,8	93,4	w tym: zasadniczych szkół zawodowych

WAŻNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jedno- stka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				
Uczniowie /dok./		SZKOL				
techników i szkół zawodowych stopnia licealnego	tys.	17,5	21,0	24,3	27,6	31,6
Studenci ogółem	tys.	17,8	18,3	19,9	22,2	23,7
w tym na studiach dziennych	tys.	12,9	13,1	14,0	14,8	15,4
Przedszkola	x	78	79	80	82	84
Fabryczna	x	17	17	17	18	19
Krzyki	x	14	14	14	14	14
Psie Pole	x	14	14	14	14	14
Stare Miasto	x	10	10	10	11	12
Śródmieście	x	23	24	25	25	25
Miejsca w przedszko- lach	x	6898	6976	7453	8044	7780
Fabryczna	x	1433	1453	1515	1716	1779
Krzyki	x	1298	1298	1281	1441	1524
Psie Pole	x	934	915	928	961	884
Stare Miasto	x	1089	1089	1159	1331	1350
Śródmieście	x	2144	2221	2570	2545	2243
		KUL				
Kina	x	31	28	28	31	35
Miejsca w kinach	tys.	15,2	14,6	12,2	12,6	13,4
Widzowie w kinach	tys.	6162	5769	5419	4907	5089
Widzowie w teatrach i instytucjach mu- zycznych	tys.	1074,5	1168,1	1237,5	1208,4	1102,7
w tym w stałej siedzibie	tys.	743,5	757,9	756,9	786,7	761,1
Biblioteki powszechne /z filiami/	x	52	60	60	62	66
Tomy w bibliotekach powszechnych	tys.	234,7	280,6	331,7	400,1	478,0
Czytelnicy w biblio- tekach powszechnych	tys.	45,3	59,2	66,7	71,5	79,9
Radioabonenci	tys.	103	108	108	111	115
Abonenci telewizji	tys.	15	23	34	45	58

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA/c.d./

1965	1966	1967	1968			WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100		
NICTWO /dok./						Uczniowie /dok./
35,1	36,0	35,4	36,0	205,7	113,9	techników i szkół zawodowych stopnia licealnego
25,8	28,1	29,9	32,4	182,0	136,7	Studenci ogółem
16,7	17,9	19,2	20,9	162,0	135,7	w tym na studiach dziennych
85	85	86	88	112,8	104,8	Przedszkola
19	20	21	21	123,5	110,5	Fabryczna
15	15	16	16	114,3	114,3	Krzyki
14	14	14	14	100,0	100,0	Psie Pole
12	12	11	13	130,0	108,3	Stare Miasto
25	24	24	24	104,3	96,0	Śródmieście
7947	7953	8045	8157	118,3	104,8	Miejsca w przedszko- lach
1738	1869	2019	1995	139,2	112,1	Fabryczna
1664	1664	1784	1784	137,4	117,1	Krzyki
884	884	884	884	94,6	100,0	Psie Pole
1380	1380	1213	1348	123,8	99,9	Stare Miasto
2281	2156	2145	2146	100,1	95,7	Śródmieście
TURA						
34	32	33	31	100,0	88,6	Kina
13,5	12,2	12,0	9,6	63,2	71,7	Miejsca w kinach
5023	4966	4715	4136	67,1	81,3	Widzowie w kinach
1119,2	1094,3	1109,1	1059,4	98,6	96,1	Widzowie w teatrach i instytucjach mu- zycznych
773,4	774,2	858,0	797,2	107,2	104,7	w tym w stałej siedzibie
68	75	80	83	159,6	125,8	Biblioteki powszechne /z filiami/
542,3	616,1	689,8	756,0	322,1	158,2	Tomy w bibliotekach powszechnych
89,4	99,1	107,5	111,9	247,0	140,0	Czytelnicy w biblio- tekach powszechnych
106	106	106	108	104,9	93,9	Radioabonenci
66	76	83	91	606,7	156,9	Abonenci telewizji

WAZNIEJSZE DANE O ROZWOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1960	1961	1962	1963	1964
		w l i c z b a c h				

O C H R O N A

Liczba lekarzy na 10000 ludności	x	26,0	27,5	26,9	28,3	30,5
Szpitala	x	14	14	14	15	15
Łóżka w szpitalach	x	5093	5123	5123	5274	5346
Przychodnie	x	157	154	155	141	143
Poradnie	x	509	556	623	658	675
Żłobki	x	43	43	43	42	43
Miejsca w żłobkach	x	2697	2697	2715	2725	2810

F I N A N

Dochody budżetowe	mln zł	1116,8	1258,7	1430,0	1440,5	1523,8
Wydatki budżetowe	mln zł	1027,7	1146,9	1314,3	1333,5	1391,0
Książeczki PKO	szt.	120642	164248	204653	258281	326769
w tym mieszkaniowe	szt.	846	661	384	1007	1873
Wkłady na książeczki PKO	mln zł	499,7	628,5	803,6	1078,7	1316,5
w tym mieszkaniowych	mln zł	5,7	4,4	3,7	8,3	15,3
Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów						
wpłaty	mln zł	24,2	22,7	26,9	25,7	26,9
wydatki	mln zł	19,1	18,5	36,4	24,5	13,9

SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM MIASTA/dok./

1965	1966	1967	1968		WYSZCZEGÓLNIENIE
b e z w z g l ę d n y c h			1960= =100	1964= =100	

Z D R O W I A

32,2	32,8	33,2	34,3	133,1	112,5	Liczba lekarzy na 10000 ludności
15	15	15	15	107,1	100,0	Szpitala
5350	5402	5511	5847	114,8	109,4	Łóżka w szpitalach
144	154	153	154	98,1	107,7	Przychodnie
708	705	733	743	146,0	110,1	Poradnie
44	44	46	47	109,3	109,3	Żłobki
2965	3040	9200	3260	120,9	116,0	Miejsca w żłobkach

S E

1605,1	1606,7	1718,8	1587,0	142,1	104,1	Dochody budżetowe
1418,5	1455,1	1580,5	1507,0	146,6	108,3	Wydatki budżetowe
401480	465689	544273	606768	502,9	185,7	Książeczki PKO
17856	24429	33501	42875	5068,0	2289,1	w tym mieszkaniowe
1632,6	1986,1	2468,6	2867,2	573,8	217,8	Wkłady na książeczki PKO
90,8	142,4	183,5	238,2	4178,9	1556,9	w tym mieszkaniowych
						Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów
26,5	30,9	35,1	38,4	158,7	142,8	wpłaty
35,6	13,0	12,9	6,3	33,0	45,3	wydatki

Cena zł 10,—

